

İNGİLTERE HEYECAN İÇİNDE

Akdenizde tahtelbahirlere karşı harp açılacak

Akdeniz devletlerinin toplantısında mühim kararlar verilmesi bekleniyor

Fransız gazeteleri: "Bu korsanlıkların kimin eseri olduğu hemen hemen bellidir. icabeden tedbirler alınmalıdır,, diyorlar

Londra 3 (Akşam) — Meçhul bir tahtelbahirin Havack adındaki İngiliz torpito muhribini batırmağa kalkışması bütün İngilterede büyük bir heyecan uyandırmıştır. Gazeteler bu hadiseden uzun uzadıya bahsetmekte ve şiddetli tedbirler alınmasını istemektedir.

Anlaşıldığına göre İngiltere Akdenizde tahtelbahirlere karşı harp açacaktır. İlk tedbir olarak Akdenizin garbine daha dört torpito muhribi gönderilmiştir. Bugün hareket eden bu gemiler korsan tahtelbahirleri araştırıcaklardır.

Akdeniz devletlerinin toplantısı

Paris 3 — Akdenizde korsanlığın önünü almak için lâzım gelen tedbirleri kararlaştırmak üzere bir konfe-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Akdeniz devletlerinin toplanacakları Cenevre şehrinin umumî görüntüsü

Misafir bahriyeliler dün abideye çelenk koydular
Yavuz zırhlısında ve Dispatch kruvazöründe ziyafetler verildi

Amiral V'ells âbide önünde defteri imza ederken

Şehrimizde bulunan misafir İngiliz bahriyelileri dün saat on buçukta Tak-sim âbidesine merasimle çelenk koy-

muşlardır. Merasimde donanma kumandanı Amiral Şükrü Okan, İstan-

(Devamı 8 inci sahifede)

Dış ticaretimizin bugünkü vaziyeti

Iktisad vekili B. Celâl Bayar mühim beyanatta bulundu

Klering malları bakiyeleri - Almanyada Reichsbank nezdindeki bloke paramız - Muhtelif memleketler merkez bankalarındaki blokajlar

(Yazısı dördüncü sahifemizde)

Akşam'ın faydalı bir teşebbüsü

Kanun Bilgileri

Haklarınızın kaybolmaması için neler öğrenmelisiniz?

Gazetemiz, bugünden itibaren, yeni ve faydalı bir sütun açmıştır: Kanun bilgileri.

İnsanın başına türlü türlü işler gelebilir. Bunlardan bazıları, bilmemeçlik yüzündendir. Bile bile yapılan bir kusurun, kabahatinin gönlü katlarur. Fakat bilmemeçlik neticesi zühur eden sıkıntıların acısı büyüktür. Muhterem hâkimlerimiz de tecrübe etmişlerdir ki, mahkemelerde karşılarına çıkan maznunların, davacıların, müddealeylehlerin çoğu, o mevkîde, kanun maddelerini bilmemeçlik yüzünden gelmişlerdir.

Bir senedin tanziminde, bir mukavelenin yazılışında hatırlanacak öyle noktalar vardır ki eğer ihmal edilirse bilâhare bizi büyük güçlüklerle sokarlar ve şayed zamanında tedbir alınmasa sonradan çıkacak ihtilâfların bir çoğuna sed çekilir.

Cemiyet hayatında öğrenilmesi icab eden neler yoktur: Komşuluk hakkından tutunuz da iflâs halinde alacaklıların sırasına varıncıya kadar pek çok şeyleri - hakkınızın kaybolmaması için - öğrenmeliyiz.

Akşam gazetesi, herkesin bilmesi lâzımgelen kanuni meseleleri gayet basit ve herkesin anlayabileceği şekilde hazırlamasını bir mütehasıs hukukçudan rica etmiştir.

Kıymetli avukatlarımızdan bay Emcet Ağış tarafından hazırlanan bu yazılar kolay okunur fıkralar halinde sütunlarımızda intişar edecektir. Bugün bunların birincisini neşrediyoruz:

Ev satıldı, çık dışarı!

Bugün 5 inci sahifede okuyunuz.

Meşhurlar serisi

Bugünden itibaren tiyatro edebiyat, ilim, fen, sanat dünyasında tanındıklarımızın hayatlarını neşre başlıyoruz.

Yedinci sahifemizde okuyunuz.

Inebolu önünde görülen tahtelbahire aid yeni bir haber gelmedi

Inebolu liman reisliği bu husustaki sayıyı dün bildirdi

Karadenizi ve Inebolu sahillerini gösterir harita

Bozcaada açıklarında iki İspanyol gemisini batırdıktan sonra Akdenizde korsanlığa devam ettiği haber verilmekte olan esrarengiz tahtelbahir her tarafta alâka ile takip edilirken Karadenizde de bir denizaltı gemisinin görülmesi ehemmiyetle karşılanmıştır.

Inebolu muhabirimizin verdiği bu haberi dün yazmıştık. Şayia Inebolu liman reisliği tarafından dün şehrimize bildirilmiştir.

Bu hususta yeni malûmat yoktur. Müracaat ettiğimiz resmi makamlar ademi malûmat beyan ediyor.

Hangi millete aid?

Vatan vapuru Karadeniz seferini yapmak üzere geçen salı günü limanımızdan hareket etmişti. Vapur ayın birinci çarşamba günü Inebolu'ya gelip bir müddet sonra hareket etmiş ve ineboludan birkaç mil açıldıktan sonra bir tahtelbahiri denize dalarken görmüştür, bundan da anlaşılmıştır ki, tahtelbahir Vatan vapurunu daha evvel görmüş ve hangi millete aid olduğunu belli etmeye vakit bırakmadan sulara karışmaya muvaffak olmuştur. (Devamı 4 üncü sahifede)

Kaptan Paşa Geliyor!

Tarihî deniz romanı

Yazan: İskender Fahreddin Sertelli

Kılıç Ali Paşanın Kaptanlık devri - Akdenizde büyük akımlar - Saray intrikaları - Venediği zaptetmek isteyen bir Türk denizcisi - ve bir hazine aşk macerası.

Yakında AKŞAM sütunlarında okuyacaksınız

İlkbahar !..

Yaz !..

Sonbahar !..

Kış !..

Büyüka'da'nın dört mevsimi!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Şanghayda Çinliler Japonlara taarruz ettiler

Japonlar taarruzun ağır zayıyla tardedildiğini bildiriyorlar

Japon kuvvetleri kumandanı taarruza devam etmek için yeniden 2 fırka asker istedi

Tokyo 3 (A.A.) — Tebliğ: Şanghayın dış mahallisi olan Şapei'deki Çin kütaları 2 Eylülde fecir vakti beynelmilel mintakanın hududunda müdafaa vaziyetinde duran Japon deniz kitalarına taarruz etmişlerdir. Japon bahriyelileri donanma bataryaları ve tayyarelerinin yardımı ile Çin kütalarının ağır zayıyla geri püskürtmüşlerdir.

1 Eylülde Pao-San'ı işgal etmiş olan kitalar taarruzlarına devam ederek 2 Eylül saat 17 de Sih-Tzu-Lin istihkâmını işgal etmişlerdir. Bu istihkâm Vung'un 9 kilometre şimali garblisinde Yangtse sahilinde bulunmaktadır. İstihkâmın 3 kilometre cenubundaki Yueh-Po-Sen kasabası da Japonlar tarafından işgal edilmiştir.

Şanghay 3 — Dün gece muhtelif fasılalarla, sabaha kadar topçu ateşi olmuştur. Bazan harp gemileri de ateşe iştirak etmişlerdir. Japon tayyareleri Çinlilerin mevzilerine yeniden bombalar atmışlardır.

Japon ajansı Şanghay cephesine 72 Sovyet tayyaresi geldiğini haber veriyor.

Japonlar yeniden 2 fırka asker istediler

Şanghay 3 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Japonların şimdiye kadar Şanghay mintakasına üç fırka çıkardıkları zannedilmekte ve bunun Çin mukavemeti karşısında kâfi olup olmadığı suale muhtaç görülmektedir.

Resmî Çin ajansına göre, Şanghaydaki Japon başkumandanı derhal iki fırka daha gönderilmesini Tokyodan telgrafila istemiştir.

Japon tayyareleri dün birbirinden aralıklı Çin şehirlerini bombardıman etmişlerdir.

Şanghayda ve civarındaki Çin tahşidatı da bombardıman edilmiştir. Çin tayyareleri Buho ve Wosungdaki Japon mevzileriyle Yangtse nehri manşabında bulunan Tsungminin adasındaki Japon hava üssünü bombardımanla ıktifa etmişlerdir.

Yumurta büyüklüğünde dolu yağdı

Boyabad su altında kaldı. Çeltik tarlaları kâmilan harab oldu

Sinob 3 (A.A.) — Boyabat'ta dehşetli bir fırtına oldu. Çarşı tamamen su altında kaldı. Her biri yumurta büyüklüğünde yağın dolu, evlerin camlarını kırdı ve çelen çeltik tarlaları kâmilan harab oldu. Zarar çok büyüktür.

Hatay yumurtası

İzmir fuarında teşhir edilen yumurtanın mânası nedir?

İzmir 3 (Telefonla) — Hataydan Fuara bir yumurta gönderilmiştir. Bu yumurta demir bir kafes içindedir. Kafes içinde yumurta olduğu halde ticaret odaları pavyonunda teşhir edilmektedir. Bunda Hatay Türklerinin bugünkü vaziyetini gösteren bir manâ vardır.

Vatanilerle Dürziler anlaştılar

Adana 3 (Husufi muhabirimizden) — Buraya gelen en son haberlere göre Vatanilerle Dürziler anlaşmışlardır.

Bir kahramanlık nümunesi

Bir Çinli kadının idare ettiği sandalla 12 Çinli Japon amiral gemisine ateş açtı

Şanghay 3 (A.A.) — Bir kadın tarafından idare edilmekte olan ve içinde on iki kadar sivil kimse bulunan bir sandal, bu sabah İdzumo Japon amiral gemisine yaklaştı. Sandaldakiler, gemiye ateş açmışlardır. Bundan sonra erkekler denize atılmışlar, kadın da sandalı Pountoung sahiline götürmüştür.

İdzumo'nun bir sandalı Pountoung'a bir düzine kadar bahriyeli çıkarmıştır. Bunlar, Çinlilere ateş etmişlerdir. Japon gemileri, müteakiben bu mintakayı bombardıman ederek yangın çıkarmışlardır.

Amoy'da muhasematin başlamış olduğuna dair bir sayfa devran etmektedir.

Vosung'daki Çin kuvvetleri kumandanının bu sabah Japon harp gemilerinden atılan bir obüsün isabetile telef olmuş olduğu nakledilmektedir.

Japonya yeni tahsisat istiyor

Tokyo 3 (A.A.) — Maliye Nazırı 2022 milyon yenlik üçüncü bir münzam bütçenin meclise tevdi edileceğini söylemiştir. Bu paradan 1422 milyon Harbiye nezaretine, 350 milyon Bahriye nezaretine ve 250 milyon Maliye nezaretine ayrılacaktır.

Diyet meclisi yeni bütçeyi kuvvetli bir ihtimalle gelecek hafta tasdik edecektir.

İzmirde çifte tedrisat usulü

Maarif vekili dün İzmir'e gitti

Ankara 3 (Telefonla) — Maarif Vekili B. Saffet Arkan bu akşam İzmir'e hareket etmiştir. Orada üç gün kadar kalarak mekteb vaziyetlerini tedkik edecektir. B. Saffet Arkan İzmirden Ankaraya dönecektir.

İkinci Türk tarih kurultayına iştirak edecekler

İstanbul 3 (A.A.) — Türk tarih kurumundan:

20 Eylül 1937 pazartesi gününden itibaren Dolmabahçe sarayında toplanacak ikinci Türk tarih kurultayına iştirak etmek isteyenlerin 3 vesika fotografile vazih adreslerini 7 Eylül 1937 salı akşamına kadar Dolmabahçe Türk tarih kurumu kurultay komitesi sekreterliğine posta ile göndermeleri rica olunur.

Husufi banka

Ankara 3 (Telefonla) — Husufi muhasebeler bütçelerinden kesilecek muayyen aidat karşılık gösterilmek üzere bir (Husufi banka) kurulacağı yazılmıştı. Dahiliye Vekâleti bu husustaki tedkiklerini ilerletmiştir. Yakında bunun için bir proje hazırlanacak ve Meclise verilecektir.

Son dakika

Akdeniz devletleri konferansı

İngiltere, Montreux'de toplanmasını teklif etti

Londra 4 (Akşam) — Fransız maslahatgüzarı dün iki defa hariciye nazırı ile görüşmüştür. Bu mülahazalarda Akdeniz devletlerinin toplantısı konusundadır. İngiltere, davetnameler gönderilmezden evvel İngiltere ile Fransa arasında bir anlaşma olmasını istiyor.

Toplantı mahalline gelince, İngiltere Montreux'ü teklif etmektedir. Aynı zamanda ruzaamede ademi müdahale komisyonunun salâhiyetine temas eden hiç bir siyasi mesele olmasını istiyor.

İtalyan gazeteleri ne diyorlar?

Roma 4 (Akşam) — İtalyan gazeteleri Akdenizdeki torpillerne hâdiselerinden bahsederken bir çok gazetelerin İtalya aleyhindeki neşriyatına teessüf etmektedir. İtalyan gazeteleri, İtalyanın yeniden iyileşmeğe başlayan İngiliz - İtalyan münasebatını bozmakta hiç bir menfaati olmadığını söylüyorlar.

Bir Çin filosu Japonya üzerinde

Fuşima limanı bombardıman edildi, henüz tafsilat yok

Londra 4 (Akşam) — Uzak Şark'tan gelen haberlere göre bir Çin tayyare filosu Japon denizini geçerek Japonya'nın Fuşima limanını bombardıman etmiştir. Fuşima ile Tokyo arasında telgraf ve telefon muhaberesi kesilmiştir. Henüz tafsilat yoktur.

Diğer taraftan Çinlilerin Şanghayda Japonlara kuvvetli bir mukavemet gösterdikleri ve yavaş yavaş vaziyete hâkim olmağa başladıkları bildirilmektedir. Bir Çin tebliğine göre Çinliler Tiyen Çine doğru ilerliyorlar.

B. Mussolininin Berlin seyahati

Alman gazeteleri hararetle makaleler neşrediyorlar

Berlin 4 — B. Mussolininin Eylülün son iki haftası içinde Almanya'yı ziyaret edeceği resmen tahakkuk etmiştir. Bu ziyarete büyük ehemmiyet verilmektedir. B. Mussolini ve Hitler bir çok mühim meseleleri görüşecekler. Alman gazeteleri şimdiden çok hararetle makaleler neşrediyorlar.

Hariciye Vekili

Dün Venedik yolile Cenevreye gitti

Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras, Milletler Cemiyeti konseyinin toplantısında bulunmak üzere dün İstanbul'dan hareket etmiştir. Vekil Rodi vapuruna binmiştir. Buradan Venediğe, Venedikten Cenevreye gitmektedir.

Vekil rıhtımda Cumhuriyetin umumî kâtibi Hasan Rıza, Hariciye Siyasî müsteşarı Numan Menemencioglu, ecebi sefirler ve daha birçok mümtaz zevat tarafından uğurlanmıştır.

Atınada temaslar

Hariciye Vekilinin bindiği vapur bu sabah Pireye vasil olmaktadır. Vapur öğleden sonra hareket edecektir. Hariciye Vekilimiz aradaki fasıladan istifade ederek Atınada Yunan ricâli ile görüşecektir.

Pilot Ali rüzgâr kesildiği için yere indi

Ankara 3 (A.A.) — Dünya rekorunu kırmak üzere havalanmış olan pilot Ali rüzgâr kesildiği için 14 saat 30 dakika havada kaldıktan sonra inmiştir.

Japonya Çin hükûmetile anlaşmağa hazırmış

Çin politikasını değiştirir, samimiyet gösterirse bütün askerlerini çekecekmiş

Londra 3 — Tokyodan bildirildiğine göre Japon kabinesi mühim bir toplantı yapmıştır. Çindeki hareketi tedkik edilmiş ve bunun uzun süreceği anlaşılmıştır. Toplantıdan sonra hariciye nazırı B. Hirota ecebi gazetelere şu beyanatta bulunmuştur:

«Japonya Çindeki kuvvetlerini çekmeğe ve iki hükûmet arasında dostluğu yenileştirmek için elini uzatmağa hazırdır. Bir şartla: Çin, Japonya'ya karşı vaziyetini değiştirerek samimiyetini ispat etmelidir.»

Nazır bundan sonra demiştir ki: «Bütün milletlerle uyusmak ve teşriki mesai etmek Japon harici siyasetinin başlıca prensibi olarak kalacaktır.»

Çin ile Japonya arasında şimdiki şayanı teessüf vaziyetten bahseden Hirota ihtilâfın menşesine temas etmekten çekinmiş, fakat Japon hükûmetinin daima meseleyi sulhen halletmek istediğini kaydetmiştir. Nazır, ihtilâf bünyü büyümek her türlü hâdiselere mâni olmak için Japonya'nın birçok Çin şehirlerinde bulunan tebasının tahliyesini emretmiş olduğunu hatırlatmış ve Japonya'nın bir bahriye zabiti ile bir Japon tayfasının Çinliler tarafından öldürülmesi üzerine bir mukabele bilimsel tedbiri olarak Şanghayda harekete geçtiği hakkında ecebi tarafından yapılan tefsirleri tekzip etmiştir. Nazır beyanatına şöyle devam etmiştir:

«Japonya diplomatik çarelerle meselenin sulhen halline gayret etmiştir. Muhasematin başlamasına sebep Çinin 1932 de Şanghayda aktedilen mütarekename hilâfına olarak memnu mintakaya asker sevk edip Japonlara açıkça meydan okumasıdır.»

Hirota şimdiki ihtilâfın sebeplerini Çin ricâlinin Japon aleyhtarlığı hislerine atfetmektedir.

Çin sefiri, hariciye nazırını ziyaretle Sovyet - Çin paktının Sovyetlerle Avrupa devletleri arasında aktedilmiş ademi tecavüz paktlarının aynı olduğunu söylemiş, gizli maddeler hakkındaki sayıyı tekzip etmiştir. Sefir, Çinin Japonya ile de böyle bir anlaşma yapmağa hazır olduğunun ilâve etmiştir.

Bir Sovyet vapuru daha torpillerle

Batırılan ilk vapurun mürettebatı Atınaya getiriliyor

Atina 3 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor:

İtimad edilebilir mahfellerde söylendiğine göre Blagoev isimindeki üç bin tonluk diğer bir Sovyet yük gemisi Yunan kara suları haricinde torpillerle batmıştır.

Atina 3 (A.A.) — Skyros civarında torpilleren Molagoev isimindeki Sovyet vapuru mürettebatından sağ kalanları Atınaya getirmek üzere Sovyet sefarethane memurlarından iki kişi Kymi'ye gitmiştir.

İzmirde hava şenlikleri

Türkkuşunun altı tayaresi Bursadan İzmir'e gitti

İzmir 3 (Telefonla) — Türkkuşunun altı tayaresi saat 7 de Bursadan hareket etmiş ve sahil şehirlerimiz üzerinden uçarak tayyareciliğin ehemmiyeti hakkında beyanmalar atarak saat 12 de buraya gelmişlerdir.

Tayyarecilerimiz burada hararetle istikbal edilmişlerdir. Tayyarecilerden ikisi kadındır.

Pazar günü burada Halkapınar meydanında hava şenlikleri yapılacaktır. Tayyarecilerimiz paraşütle atlayacaklar ve akropati uçuşlar yapacaklardır.

Bugün Ankaradan da trenle bir plânör geldi. Kahraman tayyarecimiz bayan Sabiha Gökçenin de hava şenliklerinde bulunmak üzere pazar günü buraya geleceği haber alınmıştır.

Meşrutiyet doğarken

1908 senesi 23 - 24 temmuz gecesi sarayda ne keşmekeşler oldu?

Abdülhamid kanunu esasinin yeniden meriyete geçmesini nasıl kabul etti?

Meşrutiyet inkılâbının bu dönüm saatlerinde ne cereyan eyledi?

Yarından itibaren Saray ve Babâlinin içyüzü sütunlarında okuyacaksınız.

Başvekilimiz

Bugün İzmir'e hareket ediyor

Başvekil İsmet İnönü bugün İzmir vapurile İzmir'e hareket edecektir. Başvekil 9 Eylül şenliklerinde bulunduktan sonra Ankaraya gidecek, bundan sonra Kastamonu, Zonguldak, Ereğli mintakalarında bir seyahate çıkacaktır.

Küçük Ükü iyileşti

Atatürkün manevi evladı Küçük Ükü'sü son günlerde bir hastalık geçirmiştir. Küçük vapuru çok seven Büyük Şef bundan dolayı günlerce derin bir teessür ve üzüntü duymuşlardır.

Memnuniyetle haber aldığımıza göre sevimli ve zeki yavrunun hastalığı iyiliğe yüz tutmuştur. Küçük Ükü için tam ve seri âfiyet dileriz.

İzmirde muhtelitler arasında yapılacak müsabakaların günleri değişti

İzmir 3 (Telefonla) — İzmir, Ankaralı, İstanbul muhtelitleri arasında yapılacak futbol müsabakaları Ankaralı ve İstanbul takımlarının hazırlanmaması yüzünden 11, 12 ve 14 Eylülde tehir edilmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Rüşvetçiler hakkında bir hukukî münakaşa

Bir mecliste bazı ahbablarımla birlikte oturup öteden beriden konuşurken, içlerinden bir hukukçu:

— Bir yolsuzluk dikkatimi celbettili! dedi. - Bizde «rüşvetçileri yakalama» işi usulünde cereyan etmiyor.

— Ne gibi?

— Hükümet kuvvetleri, bir insanı cürüm yapmaktan menedebilirler; etmelidirler. Eğer cürüm işlenmişse de kabahatliyi tutarak cezaya çarparlar. Bu da doğrudur. Fakat cürme tahrik ederek onu belki de kendi haline bırakılma işlemiyeceği bir kabahate sevk etmek, sonra da yakalamak, ne demektir?

— Böyle bir şey yapıyor mu? - diye hayretle sordum.

— Yapılıyor!

— Nasıl?

— Meselâ, bir ihbar vaki oluyor: «Falanca adam rüşvet alıyor!» deniyor. O âna kadar alıp almadığı katıyetle malûm değildir. Belki de iftiradır. Belki de bir garezdir. Bu ihbar üzerine, bir cürmü meşhud hazırlanıyor. Numaraları alınmış paralar bir adama teslim ediliyor. Zabita memurları bir yere gizleniyor. Rüşvet verecek kimse, o geceden konuşup rüşvet alacağı razı etmiştir. Böylece «cürmü meşhud» yapılıyor. «mücrim» yakalanıyor.

— İyi ya, demek aldı rüşveti!

— Fakat aradaki farka dikkat etmiyorsunuz: Gerçi aldı ama, cürüm ikama teşvik edildi. Bu, tıpkı neye benzer, bilir misiniz: Bir saf adam tavavur ediniz. Kendisine bir kadın kızmış. İntikam almak için kocasına haber veriyor: «Bana takılıyor!» Halbuki takılma hâdisesi o vakite kadar yoktur. Zevce gizleniyor. Kadın da, kollarını göğsünü, açıyor, bir takım baş döndürücü cümleler sarfediyor, adamı, maruf tabiriyle iğfal ediyor. Tam bu sırada, pürsillâh zevce kapıdan içeriye giriyor.

— Bigünah, saf bir adamla kendisine mesuliyet yükletilmiş bir devlet memuru?... Arada fark var.

— Var... Fakat öyle insanlar da vardır ki, şayet ifsad edilmezlerse, ömürlerinin sonuna kadar saf kalırlar; evlâdlarına temiz bir nam bırakırlar. Bunları yekûn meşhul bir parayla kandırmak belki maalesef mümkündür. Meşhur Osmanlı paşalarından birine: «Namuslu musun?» diye sormuşlar. «Üç bin altınlık namusluyum!» demiş. «O da ne demek?» — «Üç bin altın rüşvet teklif ettiler, almadım. Fakat daha fazlasını etmediler. Ben de namusumun kaç parak olduğunu farkında değilim!»... Çok düşündürücü bir sözdür. Para vaadile bir biçarenin aklını çelmek?... Doğru mudur?... Gerçi bir memurdan da milyonlar karşısında tezelzül etmez bir istikamet, bir yükseklilik beklenir... O da başka... Fakat geçen gün bir istatistik on binlerce memur olduğunu bildiriyordu. Herkesin seciyesi şeytaneîkâr igvalar karşısında eş olamaz. Bana kalırsa herhalde, rüşvetçilerle mücadele usulünü değiştirmek lâzımdır. Şimdi tatbik edildiğini öğrendiğimiz yukarıki tarz pek o kadar doğru olmasa gerek.

Akşamcı

Maltepe - Kartal şosesi

Maltepe ile Kartal arasındaki şosenin asfaltta tahvili kararlaştırılmış ve inşaatı hemen başlanması emredilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir plânı

İstimlâk edilecek arsalar tekrar nasıl satılacak

Şehir plânının tatbiki esnasında bir çok istimlâk işlerine lüzum görülecektir. İstimlâk edilecek mahallerden bir kısmı sonra tekrar arsa halinde saklanacaktır. Bu satışta o mahallin ilk sahibi müzayedede neticesinde birinci derece hak sahibi olacaktır. Bu arsaları satın alanlar beş sene içinde inşaat yapmağa mecbur olacaktırlar.

Arsaların satışında üzerinde bina yapılması mümkün olmayacak şekilde kalan küçük arsalar mecburi olarak yanındaki arsaya devredilecek ve bu arsalar da o zaman inşaat yapılacaktır. İstimlâk neticesinde münferid kalan arsalardan mürekkep adalar belediyece taksitle istimlâk edilecektir.

Dahiliye Vekâleti, ifraz plânlarını da bir kaideye bağlamıştır. Plân tatbik edilmeğe başlandıktan sonra arsaların ifraz muameleleri eskisi gibi belediyece değil, bir mütehassıs fen heyeti tarafından yapılacaktır. Bundan başka imar plânının tatbikile istimlâk edilerek halka satılacak arsaların satışında sepekülâsyona mani olacak tedbirleri belediye almağa mecbur olacaktır.

Şehir tiyatrosu

Operet kısmı bu sene vodviller oynayacak

Şehir tiyatrosunda yeni mevsim için hazırlıklar devam ediyor. Son senelerde Şehir tiyatrosu biri dram, diğeri operet olmak üzere iki kısma ayrılmıştı. Bu sene operet kısmı, Vodvil heyeti namını alacaktır. Dram kısmı gene Tepebaşı, ve vodvil kısmı da Fransız tiyatrolarında temsiller verecektir.

Temsillere teşrinievvel iptidasında başlanacaktır. Şimdiden provalar yapılıyor.

Şehir tiyatrosu artistlerinden bayan Feriha Tefik istifa etmiştir. Buna mukabil eski artistlerden bayan Halide yeniden Şehir tiyatrosuna girmiştir.

Bir tavuk hırsız yakalandı

Polis, İstanbulun muhtelif semtlerindeki tavuklara musalat olan bir hırsız yakalamıştır. İsmail adındaki bu adam, ras geldiği yerlerde dolanmakta olan tavuklara yem atmak suretile başına toplamakta, bu suretle birer birer yakalayıp torbasına doldurmaktadır. İsmail hakkındaki tahkikat ilerletilmektedir.

Bir otomobil bir çocuğa çarparak yaraladı

Serkis isminde birinin idaresinde bulunan hususi otomobil, dün Beyoğlu caddesinde geçmekte iken Boğazkesen de oturan 8 yaşlarında Müfid isminde bir çocuğa çarparak tehlikeli surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Polis, işe el koymuş, Serkis yakalanmış, yaralı çocuk da hastaneye kaldırılmıştır.

Haklı şikâyetler

Posta ile para göndermek güçlüğü

Posta ile Yakacığa gönderdiğiniz bir para için Kartal postanesi -Yakacıkta postane olmadığından- mürsellehyine ihbarname göndermiyor. Para postanede (post restant) olarak kalıyor. Gönderdiğiniz paranın postaneden alınması için mürsellehyi mutlaka hususi bir mektupla haberdar etmeniz lâzımdır.

Yakacak Kartala -otobüsle on dakika mesafede- bir sayfiye yeridir, uzak bir köy değildir.

Otobüs gibi seri bir vasıta ile Kartala merbut olan bu yere postanenin ihbarname göndermemesi doğru mudur?

Üsküdar tramvayları

Müdür B. Necmeddin Sahir sihhî sebebler yüzünden çekildi

Üsküdar - Kadıköy tramvay şirketi müdür ve Murahhas azası B. Necmeddin Sahir sihhî sebebler dolayısıyla bu vazifeden çekilmiştir. B. Necmeddin Sahir Sümer bank idare meclisi azalığına tayin edilmiştir.

Üsküdar - Kadıköy tramvay şirketi müdür ve Murahhas azalığına Devlet demiryolları idaresi eski müdürü B. İbrahim Kemal tayin edilmiştir.

Edirne festival

Yakında Edirne festivali yapılacaktır. Şehir tiyatrosu ile İstanbul festivalinde bulunan Türk ekiplerinin festival esnasında Edirneye gitmeleri muhtemeldir.

Son 24 saatte 3 tifo vakası görüldü

Son 24 saat içinde yeniden üç tifo vakası kaydedilmiştir. Bu müddet içinde 461 kişiye birinci, 661 kişiye de ikinci aşısı yapılmıştır.

İstanbul Belediyesi'nden:

1 — Daimî Encümenin 10/8/937 tarihli kararıyla İstanbul Belediye sınırları içinde sırta, omuzda ve başta her nevi eşya ve gıda maddeleri taşınması ve satılmasının yasak edildiği evvelce gazetelerle ilân edilmişti.

2 — Bu yasak Eminönü, Fatih, Beyoğlu ve Beşiktaş Belediye şubeleri muntakalarında 1 Birinciteşrin ve diğer Belediye şubeleri muntakalarında 1 İkinciteşrin tarihlerinden itibaren tatbik edilecektir.

3 — Bu tarihlerden sonra taşıma işleri ve seyyar satıcılık mazbut ve muntazam el arabalarıyla veya motörlü vasıtalarla ve yahut elde taşınabilecek küçük kaplarla yapılacaktır.

4 — Elde taşımak suretile satılan her nevi eşya ve gıda maddelerinin bunların nevi ve mahiyetlerine uygun kaplar içinde bulundurulması lâzımdır.

5 — Yukarıdaki hükümlerin tatbikine pek az zaman kaldığından alâkadarlarca bilinmek ve icap eden vasıtalar şimdiden hazırlanmak üzere keyfiyet tekrar ilân olunur. «B.» «5857»

Asfalt yollar

Belediye inşaat için hazırlığa başladı

Şehir meclisince beş senelik bir yol programı kabul edildiğini ve bu programın yakında tatbikine başlanacağını yazmıştı. Bu sene yapılacak olan 150 bin liralık yol için hazırlık başlamıştır. Yeni şehir yollarının bir kısmı asfalt olacaktır.

Haber aldığımız göre belediye ilk önce Yenicami merdivenleri önünden İş bankası yanındaki sebile kadar olan sokağı ve belediye merkez binasının önü asfalt olarak inşa edilecektir. Bu iki asfalt yer bir tecrübe mahiyetinde olacaktır. Tecrübe muvaffakiyetle neticelendiği takdirde şehrin diğer caddelerinden bir kısmı asfalt olarak inşa edilecektir.

Belediye evvelâ şehrin Babiâli ve Ankara caddelerine, Şişhaneyokuşu, Lâleli caddesi gibi yokuş caddeleri asfalt olarak yapmak fikrindedir. Bundan sonra düz cadde ve yolların asfaltı çevrilmesine sıra gelecektir.

Bir esrar satıcısı

Polis bir kadını yakaladı tahkikat yapıyor

Zabita memurları; bir kadın esrar satıcısını yakalamışlardır. Bu kadın Mari isimindedir. Beşiktaşta oturmaktadır.

Mari; yanına bir miktar esrar alarak lüzum gelenlere vermek üzere Beylerbeyine geçmiştir. Marinin son günlerdeki hareketleri esasen memurların kontrolü altında bulunduğu cihetle Beylerbeyine kadar takip edilmiş, orada vapurdan çıktıktan sonra yakalanmış ve üzerindeki esrar parçaları müsadere edilmiştir.

Mari emniyet direktörlüğüne getirilmiş olup hakkındaki tahkikat genişletilmektedir.

SOHBET:

Söz sözü açar

I

Dostlarımdan biri ile konuşuyordum. Kendisi öteden beri şairdir, arasıra da tenkidle uğraşır. Geçen asrın bir Fransız romancısından bahse başladı, kitaplarını çok sevmiş:

— Zamanına göre dedi.

O Fransız romancısının, dostumun nazârında, «zamanına göre» ne olduğunu öğrenemiyordum. Çünkü şair ve münekkid arkadaşımın sözünü hemen kestim...

Bu «zamanına göre» sözü, ne zaman işitsem, sinirime dokunur. Gerçi caiz olduğu yerler vardır; meselâ: «Aristo'nun fizik bilgisi, zamanına göre...» Fakat, dikkat edin, ekseriya yersiz kullanılır. Şiir, sanat, asırlar geçtikçe, değişir, genişler, zenginleşir; fakat terakki etmez. Hiç bir muharir, kendinden evvelkilerin eserini lüzumsuz kulmaz: Onlardan ayırdır, onlardan başkadır. Yirminci asır şairinin söylediği = dünkülerin söylediği + yeni bir şey değildir. Sadece yeni bir şeydir, eskiden kalma mirasa ilâve olunur. Halbuki bu günün âliminin bildiği = dünkü âlimlerin bildiği + yeni bir şeydir. Bunun içindir ki son senelerde yazılmış bir tam fizik traité'sini okuyunca geçen asırlarda yazılmış olanları «Zamanına göre iyi Zamanına göre mükemmel» diye tavsif edebilirsiniz. Çnkü onlar aşımıştır. Sanat eserleri ise aşılmaz.

II

«Sözümde gücenmeyiniz. Halbuki sizi incitmek istememiştim. Onu size hakaret için değil, düşünmeden söyledim.» İşte hakaretin en büyüğü budur. Bana hakaret için, gücendirmek, maksadile ağır bir söz söyleyen, affedebiliriz. Öfkelenmiş de söylemiştir, sükûn bulduktan sonra belki kendi de haksızlığını anlamıştır. Fakat hiç düşünmeden ağır söz söyleyen, beni kıran adam benim hakkımda tabii olarak bir hafifseme besliyor demektir. Henüz onları da: «İnsan, nahvetine aldırılmaz» diye hoş görecektir kadar «hâkim» olamadım.

III

Voltaire, Louis Racine (büyük şairin oğlu) ile adını hatırlamadığım ârif ve ince bir abbé'ye yeni bir tragediasını okuyormuş. Bir mısraı duyunca Louis Racine: «Bu mısra benim» demiş; aldırmaşlar. Amma o da susmamış, ikide bir: «O mısra benimdi! O mısra benimdi!» dermiş. Nihayet abbé sinirlenmiş, Voltaire'e: «Verin şunun mirasını da defolsun!» demiş.

Sözlerinin, fikirlerinin başkaları tarafından aşırıldığını iddia edenleri, her ne söyleseniz: «Bunu ben daha evvel söylemişim» diyenleri duyduka hep Louis Racine'in başına geleni hatırlarım.

Hele fikir üzerinde mülkiyet iddiasına kalkışanlar pek hoşdur! Fikir bir icad değil, bir keşiftir: Tabiatte, insanlar arasındaki münasebatta esasen mevcut olan bir hakikati bu lüp çıkarmak. Doğru bulduğun için ileri sürdüğün bir fikri bir başkasının da kendiliğinden bulamayacağını, onu ancak senden öğrenmesi lâzım geldiğini sanıyorsan o fikrin herkesin görebileceği bir hakikat olmadığını, ancak senin tarafından (Devamı 4 üncü sahifede)

Nurullah Ataç

Bay Amcaya göre...

— Adamın biri koku makinesi icad etmiş bay Amca!.. Havadan ses toplayan radyo gibi bu makine de havadan koku topluyormuş!..

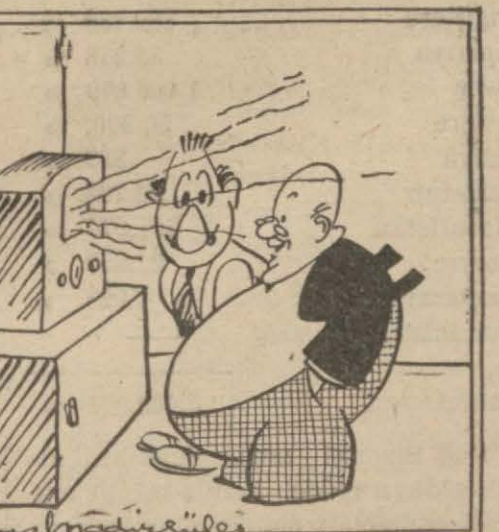
... Bir düğmeye basınca evin içi çam kokusu...

... Veya deniz kokusu...

... Yahut da kır kokusu ile doluyormuş!.. İyi amma böyle bir fikir mucide acaba nereden gelmiş?..

B. A. — Kimbilir, bir gün bizim Balıkpazarından geçmiş olmalı..

Dış ticaretimizin bugünkü vaziyeti

Iktisad vekili B. Celâl Bayar mühim beyanatta bulundu

Kliring malları bakiyeleri - Almanyada Reichsbank nezdindeki bloke paramız - muhtelif memleketler merkez bankalarındaki blokajlar

Ankara 3 (A.A.) — İktisad Vekili B. Celâl Bayar Anadolu ajansı muharririne dış ticaretimizin bugünkü vaziyeti hakkında aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

— İhracat mevsiminin başında bulunuyoruz. Vatandaşlarımızın dış ticaretimizin içinde bulunduğu vaziyeti yakından bilmelerine ihtiyaç vardır. Buna binaen, Cumhuriyet Merkez bankasıma tutulan kliring hesaplarımızın vaziyetini umumî efkâra muntazaman arz etmeyi kararlaştırdık. Okuyucular bu hesapları bütün tafsilât ve teferruatla cetvel halinde görecektir. Bundan böyle aynı hesap vaziyetleri Vekâletin çıkardığı enformasyon bülteninde her on beş günde bir neşrolunacağı gibi ayrıca Türk-ofis şubelerine, tiracet odalarına ve matbuata da bildirilecektir.

28/8/937 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri Cumhuriyet Merkez bankamızda 28.672.800 Türk liralık bir bloka kaydetmektedir. Alâkadar memleketlerin Türkiyeye veresiye sattıkları malların bedeli de 6.363.886 Türk lirası tutarındadır. Vadeleri gel-dikçe bedelleri Cumhuriyet Merkez bankasına yatırılacaktır. Bu yekûnda altı aya kadar vade ile mübaya edilmiş olan malların bedeli 2.534.747 Türk lirasıdır. Memleketimize veresiye satılan mal bedellerini de Cumhuriyet Merkez bankasında bloke bulunan miktara ilâve eylediğimiz takdirde disponibilito yekûnu 35 milyon küsur Türk lirasına balığ olur. Bunun ifade ettiği manâ alâkadarların memleketimizden bu miktarda mal alıp ihraç etmeleri demektir.

Almanya gelince: Aynı tarihte Almanyada Reichsbank nezdinde 30.447.894 Türk liralık bloke paramız mevcut bulunmaktadır. Bir kaç ay evveline geli nyceceakdr evveline gelinceye kadar bu rakkam 44 milyon küsur lirayı bulmuştu. Halen Reichsbank nezdindeki 30 küsur milyon Türk liralık blokaja mukabil Almanların memleketimize veresiye sattıkları mallar bedellerinin yekûnu 34.187.169 Türk lirasıdır. Bu yekûnun 8.830.414 lirası altı aya kadar vadeli mübayaalara aid bulunmaktadır. Bu miktarlardan vadesi gelenler Cumhuriyet Merkez bankamıza yatırılarak Reichsbank nezdindeki bloke paramıza mahsup olunmaktadır. Şurasını da kaydetmek fâideli olacaktır. ki Almanyadan siparişi mukaveleye bağlanmış olduğu halde henüz memlekete ithal edilmemiş olan mallar bedelleri yukarıdaki 34.187.169 Türk liralık yekûnda dahil bulunmamaktadır.

Almanya ile Berlinde bulunan murah-

Memleketler	Resmî daireler
Almanya	22.459.174 T. L.
Avusturya	56.792 T. L.
Belçika	— »
Çekoslovakya	607.953 »
Estonya	— »
Finlandiya	187 »
Fransa	9.963 »
Holanda	141.602 »
İngiltere	189.739 »
İspanya	32.213 »
İsviç	1.605.879 »
İsviçre	50.200 »
İtalya	399 »
Lehistan	22.208 »
Macaristan	701.074 »
Norveç	22.859 »
Yugoslavya	7.923 »
Yunanistan	— »

Yekûn 3.448.991 »

1 — Siparişi mukaveleye bağlanmış olduğu halde henüz memlekete ithal edilmemiş olan mallar bedelleri yukarıdaki yekûnlarda dahil değildir.

2 — Almanyaya ait yukarıdaki yekûnda dahil bulunan altı aya kadar

has heyetimiz arasında Reichsbank nezdindeki bloke paralarımızın bir an evvel eritilmesi için cereyan eden müzakere bir protokol imzası suretile neticelenmiştir. Bu protokol 31/temmuz/1937 tarihinden itibaren meriyet mevkiine girmiştir. Her iki hükûmetin karşılıklı ticaretlerinde muvazene tesistiği samimî bir surette arzu ettikleri anlaşılmalıdır. Berlinde devam etmekte olan ticaret anlaşması müzakereleri son safhasına gelmiş bulunmaktadır. Müzakerelerin neticesini yakında öğreneceğimizi ümid ediyoruz. Tebeyyün edecek neticeye göre dış ticaretimiz hakkındaki tedbirlerimiz prensip halinde ayrıca ilân edilecektir.

Merkez bankasından alınan hesap hülâsaları

Ankara 3 (A.A.) — İktisad Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasından alınan hesap hülâsalarına göre 28/8/1937 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri ve kredili mübayaata aid taahhütler yekûnları.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki blotajlar.	Memleket:	Mikdar
	Avusturya	2.789.000 T. L.
	Belçika	142.400 »
	Bulgaristan	1.800 »
	Çekoslovakya	2.402.800 »
	Estonya	7.800 »
	Finlandiya	840.500 »
	Fransa	4.581.000 »
	Holanda	1.112.000 »
	İngiltere	8.152.100 »
	İspanya	383.700 »
	İsviç	1.685.800 »
	İsviçre	1.139.400 »
	İtalya	1.937.300 »
	Lehistan	55.800 »
	Macaristan	653.000 »
	Norveç	475.000 »
	Romanya	2.020.800 »
	Ruen Turizm	117.500 »
	Yugoslavya	162.200 »
	Yunanistan	12.900 »
Yekûn		28.672.800 »

CETVEL 2

Muhtelif memleketler Merkez bankalarındaki blokajlar
Reichsbank - Berlindeki blokaj yekûnu A hesabı 19.064.259.- T. L. B hesabı 8.170.396.- T. L. C hesabı 3.213.239.- T. L. Almanyadaki umumî blokaj yekûnu. 30.447.894.- T. L.

CETVEL 3

Muhtelif memleketlerden kredili olarak yapılmış olan mübayaata aid taahhütler yekûnları:

Hususî şahıslar	Yekûn
11.727.995 T. L.	34.187.169 T. L.
343.377 T. L.	400.169 T. L.
21.408 »	27.408 »
528.504 »	1.136.457 »
24.351 »	24.351 »
31.333 »	31.520 »
202.518 »	212.481 »...
74.302 »	215.904 »
433.772 »	623.511 »
42.746 »	74.959 »
265.769 »	1.871.648 »
325.146 »	375.346 »
285.103 »	285.502 »
5.735 »	27.943 »
182.269 »	883.343 »
62.164 »	85.023 »
23.077 »	31.000 »
57.321 »	57.321 »

Yekûn 2.914.895 »

3.636.886 »

Resmî daireler 3.314.322 T. L., Hususî şahıslar 5.516.092 T. L., Yekûn 8.830.414 T. L.

Bakiye daha uzun veya başka vadeli mübayaata aid taahhütler yekûnu

İngiltere heyecan içinde

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
ransın toplanacağı tahakkuk etmektedir. Konferansa Akdenizde sahili olan bütün devletler davet edilecektir. Konferansın ne zaman toplanacağı henüz belli değildir. Gelecek hafta, Milletler Cemiyeti konseyinin toplantısı münasebetile Cenevrede birleşecek olan muhtelif devletler ricâları arasında bu hususta bir karar verilecektir. Toplanacak konferansta mühim kararlar verilmesi bekleniyor.

Konferansa davet edilecek devletler

Londra 3 (Hususi) — İngiltere ve Fransa müştereken, Türkiye, Yunanistan, Mısır, İspanya ve İtalyayı konferansa çağırcağılardır. Konferans gelecek hafta Cenevrede toplanacaktır. İtalyanın konferansa iştiraki henüz belli değildir.

Filoların teşriki mesaisi teklif edilecek

Londra 3 (A.A.) — Resmî mahfeller, İngiliz hükûmetinin Cenevrede Akdeniz devletleri konferansına mühim tekliflerde bulunacağını bildiriyorlar. Bu tekliflerin filoların teşriki mesaisi prensipine dayanacağı ve alâkadar her devletin harb gemileri tarafından diğer devletlerin ticaret filolarının himayesi taahhüdünü tazammun edeceği anlaşılmaktadır.

İtalya konferansa iştirak etmek niyetinde değil

Roma 3 (A.A.) — D. N. B ajansı bildiriyor: İtalyan mahfilleri Cenevrede Akdeniz konferansının içtimaa davet edilmesi meselesi hakkında hissedilir bir surette ihtiyatlı ve ketüm davranmaktadırlar. Bir beyanat mevcut olmamakla beraber gazetelerin neşriyatından anlaşıldığına göre, İtalyan konferansın Cenevrede toplanmasını kabul etmeyecektir. Böyle bir konferans için önceden hazırlanmak lâzumdur. Gazeteler, ademi müdahale komitesi henüz yaşarken, böyle konferansa neden lüzum görüldüğü soruluyor.

Böyle bir konferansa İtalyanın iştiraki olmaksızın içtimaa davet edilmek istenmesi gazetelere göre büyük bir gaf olacaktır.

İtalya ise, Habeşistan meselesi halledilmedikçe, önümüzdeki Milletler Cemiyeti toplantısına iştirak etmek niyetinde değildir.

Fransız gazetelerinin makaleleri

Paris 3 — Bütün gazeteler Akdenizin emniyeti meselesile meşgul oluyorlar. Bu mesele hakkında görüşmek üzere Akdenizde sahili olan devletlerin İsviçrede bir toplantı yapacakları anlaşılmaktadır. Matin gazetesi bu toplantıyı muvafık buluyor. Yalnız içtimaa Cenevrede yapılmasını temenni ediyor. Bu gazete diyor ki:

«İtalya, Milletler Cemiyetile her türlü münasebeti kesmiştir. Milletler Cemiyetinin toplandığı Cenevrede yapılacak içtimalara da iştirak etmeyeceğini ilân etmiştir. Akdeniz devletleri Cenevrede toplanırlarsa İtalyanın bu toplantıya iştirak etmemesi tehlikesi vardır. Bunun için içtimaa Lozan veya Montrede yapılması muhtemeldir. Bu takdirde İtalyanın iştirak etmemesi için bir sebep kalmaz. Vaziyet ciddi ve karanlıktır. Fakat aydınlanabilir. Devletlerin, gemilerinin, korsanların torpillerinin tehdidi altında kalmasına müsaade etmeyecekleri şüphesizdir.»

Echo de Paris gazetesi daha şiddetli bir lisan kullanıyor ve diyor ki: «Her nunu ifade eder

3 — Almanyadan gayri diğer memleketlere ait yukarıdaki umumî yekûnda dahil altı aya kadar vadeli mübayaat:

Resmî daireler 566.830 T. L. Hususî şahıslar 1.967.917 T. L., Yekûn 2.534.747 T. L.

Bakiye daha uzun veya başka vadeli mübayaata aid taahhütler yekûnunu ifade eder.

4 — Her memleketin kredili taahhütlerimiz de dahil olmak üzere hesaben alacaklı bulunacağı meblâğ tesbit edilebilmek için 1 numaralı cetvelde o memleket için gösterilmiş olan blokaj yekûnuna aynı memleket ait olarak işbu 3 numaralı cetvelde münderic taahhütler yekûnunu ilâve edilmesi icab eder.

gün yapılan eşkiyalıkların kimlerin eseri olduğu hemen hemen bellidir. Akdeniz devletleri buna karşı ticaretlerini ve gemilerini korumak için aralarında bir anlaşma yapacaklardır. Maamafih bu anlaşma İspanya ahvalini gözden uzak bulundurmayı icab ettirmez. İtalyan başvekili B. Mussolini ile general Franko ve İspanyada çarpışan İtalyan kitalarının kumandanı arasında teati edilen mahnalı telgraflar üzerine ademi müdahale meselesini katî surette aydınlatmak lâzımdır. Fransa bunu bir dakika unutmaz. Akdenizde emniyet meselesile İtalyanın İspanyadaki müdahalesi aynı zamanda tedkik edilmelidir.»

Populaire diyor ki: «Son hadiseler üzerine bütün alâkadar devletler İspanyaya karşı alacakları vaziyetleri yeniden tedkik etmeğe mecbur olacaktırlar. Almanya ve İtalya, vakit kaybetmeden İspanyadaki gönüllülerini geri çekerler ve müessir bir kontrol teessüs ederse o zaman bunun önüne geçilebilir.»

Alman gazeteleri ne diyorlar?

Berlin 3 — Alman gazeteleri Akdenizdeki son hadiseler ve bir İngiliz torpito muhribine taarruz edilmesi münasebetile makaleler neşrediyorlar. Volkischer Bobahter gazetesi yazdığı makalede diyor ki:

«Son hadiseler çok vahimdir. Alman milleti bunları hafif ve ehemmiyetsiz telâkki edemez. Bundan evvel Leipzig adındaki Alman kruvazörüne yapılan taarruzda olduğu gibi heyecan içindedir. O zaman Almanya bütün devletlerin müşterek bir teşebbüste bulunmalarını istemişti. Bu teşebbüs yapılsaydı birçok insan hayatının önü alınmıştı.

Halbuki o zaman İngiliz gazeteleri başka türlü vaziyet aldılar. Bir Alman harb gemisine taarruz edildiği zaman kullandıkları lisanla bir İngiliz harb gemisine taarruz edildiği zaman kullandıkları lisan başka başkadır. Bu, İngiliz gazetelerinin hakşınaslığı hakkında şüphe uyandırıyor.»

Diğer Alman gazeteleri de bu zeminde makaleler yazıyorlar.

Bir İtalyan gazetesinin makalesi

Roma 3 — Tribuna gazetesi Akdenizdeki son hadiselerden bahsederken İspanyadaki iki tarafın da muharrib tanınması lâzım geldiğini, ancak o zaman vaziyetin aydınlanabileceğini söylüyor.

Kırkçeşme suyu

Ne suretle istifade edileceğini bir heyet kararlaştıracak

Kırkçeşme sularında koli basil bulunduğu için belediyenin emrile bu çeşmeler kapatılmış ve yerlerine terkos tesisatı yapılmıştır.

Belediye Kırkçeşme suyunu büsbütün zayı etmek istemediğinden suyun filitre edilecek mikropsuz bir hale getirilmesini mi yoksa terkos suyu ile birleştirilmesi mi muvafık olduğu hakkında bir karar vermek üzere sular idaresinde bir komisyon toplanmıştır. Komisyonun belediye fen müşaviri B. Hakkı da iştirak etmektedir.

Komisyon bu hususta bakteriyologların ve kimyagerlerin de mütaleasını alacaktır. Komisyonun vereceği rapordan sonra Kırkçeşme sularından ne suretle istifade edileceği kararlaştırılacaktır.

İran askerî heyetinin Ankaradaki ziyaretleri

Ankara 3 (A.A.) — Şehrimizde bulunmakta olan İran askerî heyeti bugün Harbiye mektebini, harita umum müdürlüğünü, siyasi bilgiler okulunu gezmişlerdir. Misafirlerimiz yarın stadyomu gezecekler ve enstitüleri, Halkevi'ni ziyaret edeceklerdir.

Cezire isyanından halkın yüzde yetmiş beşi hicret etti

Adana 3 (Hususi) — Cezire isyanı durmamıştır. Halk Hasiciyi, Kamışlıyı terk ediyor. Suriye hükûmeti vaziyetten endişeye düşmüştür. Hemen hemen nüfusun yüzde yetmiş beşi hicret etmiştir.

Inebolu önünde

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Türk sularında esrarengiz tahtelbahirin görünmesi merak uyandırmıştır. Vapur suvarileri tahtelbahiri görür görmez hemen haber verecek ve kaçmak üzere denize daldığı sahayı da tesbite çalışacaklardır.

İspanyol vapurları Adalar denizine çıkamıyorlar

Akdenizde korsan denizaltının hemen hergün ya bir İspanyol gemisini batırıyor ve yahud İngiliz veya Sovyet Rusya vapurlarına hücum ettiği haberleri harp için yarıyacak eşya yüklü vapur kaptanlarını haklı bir korkuya düşürmüştür.

İspanyol vapurları 20 gündenberi Karadenizden Çanakkaleye ve oradan da Akdenize açılmaya cesaret edememekte dir. Bunlar Karadenizde demirli bulundukları muhtelif limanlarda korsan geminin akıbetini beklemekte dir.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

icad edilmiş bir şey olduğunu kabul ediyorsun demektir. O zaman da biz senin ona samimiyetle inandığını, onun senin için kavrayıcı, kendini zorla hâkim kılıcı (s'imposer) bir kuvveti olduğunu kabul edemeyiz. O, senin için, herkesin gözüne çarpması lâzım gelen bir hakikat olsaydı, onu başkasının ağzından duyduğun zaman kızmaz, mülkiyet iddiasına kalkmaz: «Değilmi ya birader!» derdin.

IV

Her açılan sayfadan bir iki satır okuyarak, bahis başlarına bakarak yavaş yavaş kitabı kesmek, yani kâğıd kokusunu teneffüs etmek... Bundan daha büyük bir zevk olur mu? Bu tiryakiliği duymamışsan kitabı sevdiğini iddia ya kalkışma, inanmam! Nurullah Ataç

İki yaralama vakası

Kasımpaşada oturan Kadri ile Salih bir alacak meselesinden kavga etmişler, Salih Kadriyi bıçakla yaralamıştır. Fındıklıdan oturan Kirilos ile şoför Rıza; Hamidiye çeşmesinden biran evvel su almak yüzünden kavga etmişler, Rıza, Kirilosu yüzünden yaralamıştır.

Bir otomobil bir arabayı parçaladı

Üsküdar tramvay şirketine aid bulunan ve şoför Fuadın idare ettiği otomobil, Kayışdağı caddesinden geçerken Mehmed isminde birinin arabasını çarpmış, parçalamış, hayvanını da öldürmüştür. Şoför polis tarafından yakalanmış olup tahkikat yapılmaktadır.

Galatasaraylılar aile garden partisi

Her sene yapılan plâv toplantısına inzimamen, bütün Galatasaraylıların aileleriyle bir araya toplanıp güzel bir gece geçirmesini temin maksadile, bu kerre Büyükdada Anadolu klübünde (Eski Yat Klüb) tertip edilen gardenpartiyi teşripleri rica olunur.

Davetiyeler: Cemiyet, Spor Klüb ve mektep kapısından tedarik edilebilir. Resmî elbise mevzuubahs değildir.

Kiralık konforlu apartman

Sislide Hastane Tramvay istasyonunda 274 numaralı apartmanda beş odalı bir daire boşalmıştır. Kalorifer, sıcak suyu ve fevkalâde nezareti vardır. Kirası elli liradır.

Bu gece

Beylerbeyi

İskele tiyatrosunda
Büyük müsamere

Kiralık konforlu küçük apartmanlar

Taksim tramvay caddesi üzerinde, güneşli ve havadar, kalorifer, sıcak su ve asansörlü bir binada üç ve dört odalı apartmanlar 1 eylülünden itibaren kiralıktır. Taksim Topçu caddesi 2 numaralı UYGUN apartmanı kapıcısına müracaat.

SİYASİ İCMAL:

Çin - Japon harbi

Çin topraklarında muhtelif muahedelerin icabı olarak bulunan Japon garnizon kuvvetleri ile Çinli askerî kuvvetler arasında çıkan ve şiddetle devam ederek genişliyen muharebeler bütün dünyayı alâkadar etmektedir. Bu muharebelerin asıl menşei Japonya ile Sovyetler birliği arasındaki zıddiyet ve husumettir. Japonya ergeç Sovyetler ile harbe gireceğini iyi bildiğinden bir devlet ve millet olmaktan ziyade eski bir medeniyetin camiası bulunan ve yirmi beş senedenberi anarşi içinde bulunan Çinlilerin ve bunların başında müstakil birer şef ve âdetâ hükümdar bulunan generallerin yandan ve arkadan taarruz etmelerinden emin olmak için şimali Çinde ve orta Çinin yegâne mahreci Şanghayda muhafız kuvvetler bulundurmaktadır.

Son hâdiseler üzerine Japonya şimali Çini tamamiyle kontrol altına alması ve mavi nehrin ağzında daima hâkim bulunması tamim etmiştir. Japonya şimali Çinde şimdiden mevkiini sağlamlaştırmış olduğundan garbe doğru muhtelif koldan hareket eden orduları Şarkî Türkistana doğru ilerlemektedir. Yağmur mevsimi geçmez Japonya orduları şimali Çin ile orta Çini bağlayan iki demiryolu boyunca cenuba sarkarak Nankin hükümetini şimalden tazyik edecektir.

Şanghay ve civarındaki Japon kuvvetleri buradaki siper hatlarını zaptet-

tikten sonra Nankini şarktan sıkıştıraraklardır.

Japonyanın müttefikî Almanya ise Asyanın şimali Sovyetlerin ve cenubi ve Hind Okyanusu İngilizlerin elinde bulunduğundan Asyanın sırtı ve belkemiği üzerinden bir hava muvasala yolu tesis ederek Japonyaya büyük bir hizmette bulundu. İki Alman tayyaresi birbirini müteakip Rodos - Bağdad, Tahrân - Kâbil yolu ile ilerleyip Himalayayı geçmişler ve Şarkî Türkistan üzerinden Altaylara ve Japonya ordusunun ilerlemekte olduğu Kansu'ya varmışlardır. Bu yolun en mühim sahası Şarkî Türkistan olmuştur.

Şarkî Türkistan diğer bir mesele dolayısıyla de ehemmiyet kesbetti. Çin ile Sovyetler birliği arasında akdolan ademi tecavüz mısakı ile harici Moğolistan ile Şarkî Türkistanın hukukî vaziyetini tayin etmek icap etmiştir. Zahirde Çinin hukukî hükümlerinde bulunan bu memleketlerden evvelkisi kâmil ve ikincisinin merkezi Urumçide bulunan şimal kısmı Sovyetlerin askerî ve siyasi ve iktisadî nüfuz ve hâkimiyeti altında bulunuyorlar. Ademi tecavüz ile telifi mümkün olmayan bu karışık vaziyete bir nihayet vermek için Nankin hükümetinin her iki memleketi birer Sovyet cumhuriyeti tanıyacağı telgraflarda bildirilmektedir.

Feyzullah Kazan

Kanun Bilgileri

Ev satıldı, çık dışarı!

Ehven flatte iki sene müddetle kiraladığı köşkü ev sahibi satmış, yeni alan da dostuma: «Haydi çık ben oturacağım», diye haber göndermiş. Elinde kontrat bana geldi. «Daha bir sene müddetim var, niçin çıkacağım», diye dert yandı. Kendisine kanun maddesini açıp okudum. Kanun icara verilen bir yerin mülkiyeti başkasına geçerse ancak yeni sahibi muvafakat ettiği takdirde kiracının o yerde kalmakta devam edebileceğini yazıyor.

Demek ki köşkü yeni alan kendisine kanunî müddet zarfında ihbarda bulunarak çıkması lâzımgeldiğini bildirmiş. Arkadaşıma tahliyeden başka çare olmadığını anlattım. Olsa olsa eski ev sahibi aleyhine tazminat davası açabilir.

«Peki, dedi, bu gibi hâdiselere maruz kalmamak için kanunen bir şekil yok mu Allahını seven?»

«Var», dedim, bir daha bir yer tutup ta kira mukavelesi yaptığın zaman bu kira akdinin Tapu siciline şerh verilmesini mukaveleye yazarsınız ve kira mukavelesini tasdikden sonra Tapu idaresine götürür ve o evin kaydı yanına işaret ettirirsiniz, ondan sonra ev satılsa da yeni ev sahibi sizi evden çıkaramaz, mukavele müddetince rahat rahat oturursunuz.

«Bir daha öyle yapayım», diye söylene söylene çıktı, yarım saat sonra kamyoncularla pazarlık ederken gördüm.

Avukat Emcet Ağış

İKTİSADİ MESELELER

Çin Japon harbinin deri piyasamızda tesiri

[Günün iktisadî hâdiselerini, siyasi meselelerin piyasaya tesirlerini, hükümet tarafından çıkarılan iktisadî kanun ve kararnameleleri izah için haftanın muayyen günlerinde bu başlık altında yazılar neşredeceğiz. Bunlardan birincisini aşağıda okuyacaksınız.]

Akdenizde meçhul denizaltı gemileri tarafından vapurların torpillenmesi, sigorta nakliye tarifelerinin artmasına sebebiyet vermiştir.

Çin - Japon muharebeleri de hiç ümit edilmediği halde, Türkiye piyasasına tesir etmiştir.

Memleketimizdeki deri fabrikaları, evvelce kalın derileri Habeşistandan satın alırlardı. Fakat İtalyanın Habeşistanı istilâsı üzerine buna imkân kalmamıştır. Son zamanlarda Çin'den kalın deri ithal ediliyordu.

Çinin bilhassa manda derileri, deri fabrikaları tarafından tercih ediliyordu.

Çin - Japon muharebeleri yüzünden, Çin ile aramızdaki, ticaret münasebati kesilmiştir. Bir çok siparişler geri kaldığı gibi, evvelce buraya getirilen Çin derilerinin de fiati artmıştır. Çin - Japon muharebeleri, yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada deri fiyatlarının artmasına sebebiyet vermiştir. Bittabi ham derilerdeki fiat artışı, deriden mamul bütün eşyaya sirayet etmektedir.

Esasen her tarafa askerî hazırlıkların neticesi olarak deriye olan talepler gün geçtikçe artıyor. Silâh yarışı ve harp hazırlıkları yüzünden, deri fiyatları umumiyet itibarile geçen seneye nisbetle yüzde 30 artmıştır. Son haftalar içinde, ortaya çıkan Çin - Japon muharebeleri yüzünden, bu nisbetin daha ziyade artacağına şüphe yoktur.

Fakat fiati artan deriler, kösele ve ayakkabı imalinde, sarac işlerinde kullanılan kalın derilerdir. Yani umumiyet itibarile askerî hizmetlerde kullanılan derilerdir...

Eldivenlik, kadın iskarpini için işe yarıyan ince derilerin fiyatında değişiklik yoktur. Bu nevi deriler, oğlak, kuzu derileridir ve Türkiye'den ihraç edilmektedir. — H. A.

İstanbul Mektupları

Eski Büyükkada

Şemsi Molla: «Bana bak Kazoğlu! dedi, ben senin baban değilim,,

Büyükkadadan güzel bir manzara

Yazan: Ercümen Ekrem Talu
Adalara, hiç kimsede eşini sezmediğim, perestise yakın bir aşk ile bağlanarak, «Ada şairi» unvanını hayatının en büyük mübahat medarı diye taşıdıktan sonra, genç yaşında ölen (Mehmed Celâl) merhum, sevgilisinin bilhassa sonbaharına hayrandı.

Celâl bu hususta, bence de haklıdır. Gerçek, ada, sonbaharda her vakitkinden çok daha güzeldir. Tabiatla başbaşa kalmayı.. Monden hayatın sahte hâzırlarına tercih edenler için, Büyükkadada ve Heybelide oturulacak aylar: Eylül, teşrinievvel ve teşrinisanidir.

Bu aylarda, ekseriya çok güzel günler olur. Yağmurlarla yıkanmış ve yeniden can bulmuş çamların ferah verici kokusuna doyum olmaz. Kocayemiş çalları meyva vermeğe başlayınca, kıpkızıl noktalarla bezenir.

Kalabalık seyrelişmiş, yollarda gürültü azalmıştır. Adalar, insanların hay ve huyundan, denizin ortasında inzivaya çekilmiş romantik dilberleri andırırlar. Her kuytu çam öbeğinde, sade hayaller ve hatıralar yaşar.

Epey gezmiş, tozmuş bir adamım. Gezdiğim yerlerin hiç birinde, tabiatın bu kadar tatlı bir sükûn, bu türlü şairane bir incelik arzettiğini görmedim.

Sonbaharda ada, hayalperest, olgun bir kadını hatırlatır... Aşkın tedricen cezbedip, ebedî rabitalarla bağlayan bir kadını...

Büyükkadanın başlıca iki mühim semti vardır: Nizam ve Maden. Maden şimal rüzgârlarına açık olduğu için, havası serttir. Her bünyeye gelmez. Fakat buna mukabil, manzarası daha lâtifdir. Hele mehtabı!

Nizama gelince, buranın havası mutedildir. O kadar ki, bu tarafın bahçelerinde palmye, portakal, ve hattâ muz ağaçları yetişir. Adaların hususiyetlerinden olan iri çiçekli ve sert kokulu yaseminler, kibar ve nazık bir koku neşreden mimoza (amber çiçekleri) de Nizam bahçelerinin kıymetli mahsulleridir.

Bir de, - hâlâ var mı? Bilmem - Büyükkadanın bağlarında miskokulu bir çiçek üzümü olurdu. Bu üzüm, Ayayorgi manastırındaki münzevî papazlar, zavallı şair Celâli çileden çıkaran enfes bir şarap yaparlardı.

Hattâ bir gün, Celâl, okka okka getirip te içtiği bu şarabın eşsiz lezzetinden bahsederken:

— Ayayorginin o ilâhî nezareti ile bu şarabı ömrümün sonuna kadar bulacağımı bilsem, ben de papaz olurum! demişti.

Büyükkadanın her tarafı bahçe, her köşesi mesiredir. Herhangi bir çam altına gitmek için, azami on dakika yürürsünüz. Bununla beraber, mukannen ve maruf mesirelerde, toplu hayat bulmak, insan yüzü görmek imkânı olduğu cihetle, buralara devam edenler daha çoktur.

Eskiden, bu sayılı yerlerden her birinin, halkı cezbeden bir hususiyeti vardı: Küçük ve büyük tur yollarının telâki noktası olan Diyaskelosdaki

çift gazinolara piliç iskarası yemeğe gidilirdi.

Bir akşam üzeri, üstadım Ahmed Rasimle burada hem demleniyor, hem de doğacak mehtabı bekliyorduk. Nizam cihetinden eşeklerle gelen kadınlı erkekli genç bir kabile, gazinodan içeriye girip, yanbaşımızdaki masalara dağıldılar, ve garsona, yüksek sesle piliç ısmarladılar.

Biraz sonra, piliçler gelmiş, iştilahları da neşeleri gibi ziyade olan gençler, güle oynaya bunları yemeğe girişmişlerdi.

Üstad, başını öne doğru eğerek, gözüklerinin üzerinden, piliç kemiren genç ve güzel kızlara mütehayyır bir nazar fırlattıktan sonra bana döndü ve bilhümay safiyetlendirilmiş bir şive ile:

— Bak ne tuhaf! dedi, herkes buraya gam dağıtmağa gelir... Bu yavrucuklar kendi kendilerini yiyorlar!

Ve bu zarifane telmihle, ikimiz de bir hayli gülmüştük.

Batmış gazinosunun - ki şimdi kapalı duruyor - mehtaba karşı akşamcılık âlemleri meşhurdu; Yörükali ve Hristosun da sabah safaları. Buralara arabalarla, yahut ki eşeklerle gidildi, öğleye kadar oturulurdu. Keyif ehli olanlar, eve dönceklerine yakın sıcak ve kuru çiroz mezesi, ve bazan da yeşil zeytin tanesile bir, iki mastika - sakızlı rakı - içmeyi ihmal etmezlerdi.

Benim adayı tanıdığım ve geçen mektubumda bahsettiğim tarihte, Büyükkadanın kumsal denilen semtinde, deniz üstünde bir meyhanemsi gazino vardı. Hepimizin evlerimizde yakın, ve sahibi de, kendisini sevdirmiş, terbiyeli ve galiba da gün görmüş bir adam olduğu için, «beyler» Tanrının günü burada toplanırlardı.

Buranın adını, Sami paşa zade Baki bey (Fıkara kahvesi) koymuştu. Zira burada ne içerseniz 20 paraya idi. Yaz mevsiminden gayri zamanlarda, Fıkara kahvesinde in cin top oynardı. Adanın yerlileri sayılan bizlerden gayri müdavimi yoktu.

Beyler, akşamcılıklarını burada ederlerdi. Hafta içinde, zamanın kibar meddahları olan Muhsin, Kurban Üşep te İstanbuldan misafir gelirler, meclisi şenlendirirlerdi.

Muhsin malûmatlı, terbiyeli, nükteleri Allah için zarif, bir «efendi» idi. Öteki ise çok zeki olmakla beraber sadece bir mukallid. Lâkin, her ikisi de zevkle dinlenir, ve hiç biri bu kibar mecliste asla falso etmezlerdi.

Bu toplantıları, vazifeten takib ve tarassuda memur kaza kaymakamı Affan bey, davet üzerine orada hazır bulunur ve mabeyini hümayuna takdim edeceği raporu babama okuturup, tashih ettirirdi.

Sonra da, hep beraber gülerlerdi! Cemaatin elebaşısı Şemsi Molla, uzun günler ve geceler de vakit geçirmeyi kolaylaştırmak üzere bezik denilen kâğıt oyununu arkadaşları arasında tamim etmişti.

(Devamı 11 inci sahifede)

Ercümen Ekrem Talu

KANSIZLIK

benizsizlik için yegâne deva kanî ihya eden En muntahip elibba tarafından terip edilmiştir.

Nörotoni,
zafiyet ve
Chlorose

SIROP DESCHIENS, PARIS

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Eylül Ziraat Takvimi

I. UMUMİ ZİRAAT İŞLERİ — Ekilecek kışık hububat, kalburlardan tiryör ve Selettörlerden geçirilerek yabani ot tohumlarından ayrılır ve hastalıklara karşı da, üspülön veya göztaşı ile ilaçlandıktan sonra bu ay nihayetine doğru sürülüp hazırlanmış olan tarlalara ekilmesine başlanır. Hububat ne kadar erken ekilirse mahsul o kadar bereketli olur.

II. MEYVA BAHCESİ İŞLERİ — Geçen ay asılanamayan yabani fidanlara durgun gözaşısı yapılır. Yapılmış olanların bağları çözülür.

Meyva ağaçları ve diğer ağaçların sert tohumları çimlenmek üzere tahta kasalara konulan kum içerisinde katlamaları - Stratifiyeleri yapılır ve bu yastıklarda çimlendirilir.

Aşılınmış meyva fidanlarının toprağı çapalanır, otları öldürülür.

Meyvaların fennî bir şekilde hasadına devam edilir.

III. BAĞCILIK İŞLERİ — Salkımların seyreltilmesine, bağ bozumuna, yaş olarak üzümün muhafaza edilmesi ameliyatına devam edilir. Toprağı dokunan sakımlara, ağaç, çatal destekler konur. Fazla gölge yapan yapraklar, koltuk sürgünler koparılır.

Kıymetli üzümleri, arıların harap etmesinden vikaye zımnında, bolca kükürt verilir ve iyi teşekkül etmiş salkımlar tülbent keselere konur ve üzerinden bağlanır... Yağmurları müteakip son defa olarak kükürt ve göztaşı atılır.

Yeni ekilmiş çubuklardan, süren kök filizler koparılır, yerleri çapalanır, otları alınır.

Gelecek sene bağ ihdas olunacak yerler, şimdiden yağmurları müteakip hazırlanır.

IV. SEBZE BAHCESİ İŞLERİ — Lahana, pırasa, yeşil salata, karnebahar, turşuluk pancar, havuç, ıspanak gibi kışık sebzelerin fideleri dikilir, tohumları ekilebilir.

V. ÇİÇEK BAHCESİ İŞLERİ — Frezya, zümbül, lüle, tafran, krokos, anamon, zümbülteber, zambak ilh gibi soğanlı ve yumru lu çiçeklerin soğan yumruları bu aylarda yerlerine dikilirler. Bir çok güzel çiçeklerle, süs ağaçlarının çelik ve kalemleri, daldırmaları bu ayda yapılır, tohumları da tatbik ameliyatına - Stratifiyeye tabi tutulur.

VI. KÜMES İŞLERİ — Kümeslerde esası temizlik yapılır, her taraf dezenfekte edilir ve badalanır. Sansar tehlikesine karşı kümesin bütün delikleri kapatılır, pencere ve diğer yerler tel kafeslerle örtülür.

SEBZE:

İspanak nasıl yetiştirilir?

İspanaklar; çok besleyici, muhtelif yemekleri yapılan çok kıymetli bir sebzedir. Nevileri pek muhtelifdir. Tohumlarının tikenli ve tikeniz olmalarına göre iki kısma ayrılırlar.

Tohumları tikenli olan yerli ıspanaklar, yaprakları çok geniş, geç tohuma kalkan İngiltere ıspanağı pek meşhurdur.

Tohumları tikeniz olan ıspanaklardan yapıları koyu yeşil ve bol yapraklı olan Hollanda ıspanağı vardır ve bu da pek meşhurdur.

İspanaklar kumsal, biraz da killi, umuslu topraklardan hoşlanır, kuvvetli gübrelenmiş topraklarda çok bol mahsul verir. Azotlu gübrelerden hoşlanır. Binaenaleyh kimyevi gübre verilirse bol mahsul almak kabilirdir.

Dönüme 5 - 8 kilo azotiyeti sud vermeli, bunu da suda hallederek sulama ile vermek faydalıdır. Ayrıca da çürümüş gübre verilir.

Ekme mevsimi; ıspanak tohumları sonbaharda, ilkbaharda olmak üzere iki mevsimde ekilebilir. Menleketimizde en ziyade sonbaharda ve 20 - 25 şer gün fasıllarla 3 - 4 defa ekilebilir. Bu suretle kış gelmeden evvel ıspanakları toplamak kabil olduğu gibi, ilkbahara kadar da mahsul alınabilir.

İlkaharda yalnız çabuk yetişen kuzukulağı ıspanağı ekilir.

Ziraat tarzı — İspanak ekilecek toprak bir defa güzelle, esaslı bir şekilde belenir, bolca gübrelenir ve gübre toprağı çapalanarak gömülür, taraklarla tesviye edilip tavalara, parsellere yayılır. Tavalara, bahçenin vüsatine göre, 1,5 - 2 metre arızında 3 - 4 metre uzunluğunda olabılır.

İspanak tohumları serpmeye suretile ve kum ile karıştırılarak tavalara ekilirler. Yalnız tohumları tikenli olan ıspanak tohumu, bir torba içerisinde konarak uvalandıktan sonra, çenkei ve tikenleri kırıldıktan sonra ekilirler, aksi takdirde seyr-

rek ve muntazam olarak toprağı atmak kabil olamaz.

Dönüme 300 - 350 gram tohum atılırsa kâfidir. Tohumlar tavalara ekildikten sonra, kapatılır ve üzerine bir miktar çürümüş gübre yayılır, serpmeye suretile bir kaç defa sulanır.

Tohumlar tavalara atıldıktan 10 - 15 gün sonra ıspanaklar çıkmağa başlar ve bir buçuk iki ay sonra toplanacak bir hale gelirler.

İspanak parsellerine yapılacak ameliyat; kurak giderse sulamak, arasına yabani otlarını almaktan ibarettir.

İspanak hasadı, bidayette seyreltme suretile ıspanaklar toplanır ve bu şekilde kökleri arasında 10 - 15 santim kadar bırakılır, diğer kökler yapraklarla sökülür, bilâhare toplanacağı vakit köksüz, yalnız yaprakları koparılarak hasadı yapılır ve dört beş günde bir yaprak toplanır, ondan sonra köklerle beraber sökülür.

AKŞAM'ın Ziraat mütehassısı

karilerimizin suallerine cevap veriyor (AKŞAM) ın ziraat mütehassısı her nevi ziraat bahislerine dair sorulacak suallere cevap vermeye hazır. Gönderilecek mektupların üzerine (Ziraat muharriri için) kelimelerinin ilâvesi lâzımdır.

Gazetemizde intişar eden ziraat yazılarının iktibas ve kitap, risale şeklinde neşri hakkı mahfuzdur.

Soğanları bu aylarda dikilen Frezyalar nasıl yetiştirilir?

Frezyaların manzaraları ve hoş, lâtif kokuları itibarıyla çiçekler arasında mutena bir mevkii vardır. Çiçekleri kışın açar, yetiştirilmesi de pek kolay ve basittir.

Frezyaların küllü renginde ufak soğanları olup resmimizde görüldüğü gibi bir daldaki yedi sekiz çiçek hasıl eder. Çiçekleri az çok boruya benzer, renkleri beyaz, ortaları, kenarları şarıdır.

Koparıp suya konan çiçekleri uzun müddet dayanır ve son konmalarına varıncaya kadar açılır.

Yetiştirme tarzları: Kumsal, hafif çürümüş gübre ile karıştırılmış bahçe toprağını havi saksılara, ağustos veya eylül sonbaharına kadar, soğanları 7 - 8 santimetre fasıllarla ve dört beş santimetre derinliğinde dikilirler. Serin ve 7 - 8 derece harete bir mahalle yerleştirilir ve hafif rütubetli bulundurulur.

Soğanlar uyanmaya başlayıp inkişaf etmek üzere iken, saksılar daha sıcak 10 - 15 derece hararete bulunan yerlere nakledilirler. Saksıları bundan daha fazla sıcak yerlere koymak zararlıdır.

En iyisi frezyaları 12 - 13 santim kutrunda saksılara, bir iki parmak derinliğinde dört beş soğan olarak dikmek, açık havada bırakmak, toprağı kurumaması için de sabah, akşam sulamalı. Bu tarzda hareket edildiği takdirde, dört beş gün zarfında soğanlar filizlenmeye başlar, teşrinievvel ortalarına doğru, soğanlar başlayınca, saksıları aydınlık havada bir yere, içeriyeye veya camekanlara alınır. Yalnız buranın hararet derecesinin 13 - 15 dereceyi geçmemesine dikkat etmek lâzımdır.

Bütün kış, frezya çiçekleri ile salonları süslemek isteyen meraklı kimseler saksıları bulundukları yerin hararetini ona göre azaltıp çoğaltmak suretile çiçeklerin açılma zamanını tanzim edebilirler. Dedigimiz tarzda ağustos nihayetinde, eylülde dikilen ve sıcak yerlere alınan frezyalar kânunusani her halde çiçek açarlar.

Frezyalar çiçek açtıktan sonra sulamayı azaltmalı, nihayet toprakları tamamile kuruduktan sonra soğanları saksılardan çıkartıp kurak bir mahalde muhafaza etmelidir.

Frezya soğanlarından ekseriyetle küçük, yavru soğanlar elde edilir, bunlar dikkatle yetiştirildiği takdirde 2 - 3 sene zarfında çiçek açarlar.

Çiçeklerden hasıl olan tohumlar teşrinievvel veya ilkbaharda saksılara dikilirler ikinci veya üçüncü sene de çiçek verirler. Bunlar için hususi camekanlara lüzum yoktur. Yazın açık havada, kışın ise sıcak odalarda muhafaza etmek kâfidir.

Frezyaların meşhur neveleri şunlardır: Fressia refracta alba: Beyaz çiçeklidir, kokusu çok hoş ve biraz da serttir, o kadar ki ufak bir sakı bütün evi baştan aşağı lâtif, hoş kokusu ile doldurur.

F. lybr, Ragion: Bu da pek makbul bir nevidir. Resmimiz F. alba'yı göstermektedir.

Yabani meyva fidanlarına durgun göz aşısı ne vakit ve nasıl yapılır?

Bahçelerinizde bulunan çekirdekten yetiştirilmiş veya anaç diplerinden sürmüş yabani fidanları, aşısı ve terbiye sayesinde meyvalandırmak, onlara istenilen şekilleri verdirmek kabilirdir.

Bu mevsimde meyva fidanlarına yapılan aşısı durgun göz aşısıdır ki, ağustos bidayetinden eylül nihayetine kadar yapılır.

Bu mevsimde yapılan göz aşısı tutar ve biraz sürerler, ertesi sene ilkbaharında, ağaçlara su yürüdüğü vakit mükemmel bir şekilde sürmeğe başlarlar, meyva bile verirler.

Aşılama şu noktalara dikkat etmek lâzımdır:

1 — Aşılacak fidanlarda, aşılacak noktasi çaki ile kesilir, yarık yapıldığı vakit kabuğun odun kısmından kolaylıkla ayrılması lâzımdır. Bunu temin ve kolaylaştırmak maksadile, fidanlar aşılama evvel 8 - 10 gün evvel bolca bir su verilir ve aşılacak fidanların yan dallarının uçlarından bir miktar budandır ki nüsüs faaliyeti biraz dursun ve aşısı kolaylıkla tutsun.

Yapılacak aşısı tipki yabani güller yapılan aşısı gibidir. Yalnız meyva fidanları boğazdan, aşağıdan 7 - 8 santimetre yukarısından ve fidanın en dü, pürüzsüz noktasına yapılır. Burada, resmimizde görüldüğü gibi bir yarık yapılır, kabuğu çakın kemik ucle kaldırılır ve kalemden alınan göz bunun içerisine yerleştirilerek rafya ile veya yün ipikle bağlanır.

Aşıda kullanacağınız ehil gözler anaçların bir senelik sürgün dallarından alınır, gözü alınacak kalem ne pek ince ve ne de pek kalın olmamalıdır. Kalemin ucundaki ve alt taraflındaki gözler alınmaz.

Kalemdeki gözlerin yaprakları kesilir, yalnız sapı bırakılır. A şeklinde olduğu gibi kalemdeki gözler, gözden bir buçuk santimetre altından çaki ile sathı olarak ve kismen odun kısmile beraber kesilerek çıkarılır. Gözün 2 - 3 santimetre yukarıdan bu yarığa amudi vaziyette A B noktalarından çaki ile kuvvetlice basılarak kesilir ve Y gözü daldan bu suretle çıkarılır. Ancak çıkarırken gözün özünün koparılmasına dikkat edilir.

Aşının tutup tutmadığını şu suretle anlamak kabilirdir.

Yaprak sapına ufak bir şekilde dokunulursa ve sap düşerse tuttuğuna, aksi takdirde, yapışık kalırsa tutmadığına hükmedilir ve mevsim geçmeden bir defa daha aşılanır.

Aşı bağları, aşısı müteakip on, on beş gün sonra sökülür. Aşı vurulan meyva fidanları ertesi sene ilkbaharında - don tehlikesi zall olunca - 10 santim topraktan yukarı şekil B de olduğu gibi kesilir ve süren göz dali, tırnak tabir olunan yabani kısma bağlanır, bu yabani tırnak, sürgün on beş santim olunca tırnak etrafında yabani dallar nüsün yukarıya çıkmasını temin için, bir müddet bırakılır. Fakat, on beş santim kadar olunca, bunlarda uç alma yapılır; yalnız üç sürgün

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Pirinç ziraatı

I — Eskişehir, bay Atif Rıza: Pirinç, çeltik ziraatı hakkında türkçe yazılmış bir kitap yoktur. Ziraat Vekâleti mecmualarında rapor ve makale tarzında yazılmış yazılar vardır. Bunları ancak oradan temin edebilirsiniz.

Size nafi olabilecek Almanca bir kitap tavsiye edebiliriz, bunu Beyoğlu'nda Alman kütüphanesinden temin edebilirsiniz sipariş etmeniz tavsiye ederiz.

Kitabın ismi: Der Reis (Oryza Sativa) Von H. V. Costenoble Framberger in Culbon. Philip pinen Tropen verlag Fr. W. Thaden Hamburg

II — Erenköy, bay Mehmed H'kmet: Mektubunuza aldık. Cevabını vermiştik. Ancak cevaba sehven başka bir isim verilmiş olduğundan beyanı itiraz ederiz. Mektubunuza ait yazıyı 28/8/937 tarihli nüshamızda okuyabilirsiniz. Tekrarından sarfı nazar ettik.

Yumurta yiyen tavuklara karşı alınacak tedbirler

Üsküdar, B. Hasan Uzel: Mektubunuza alaka ile okuduk. Yumurta yiyen tavuğa karşı alınan bazı tedbirler vardır:

1 — Evyemlemez, yumurta yiyen tavuğu takip ettirerek tesbit etmeniz lâzımdır. Yumurta yediği görülen tavuğu bir müddet ayrı bir mahalde tutmak ve orada tekrar kontrola tabi bulundurmamak lâzımdır.

2 — Bir yumurta alınıp, bir tarafından yapılan ufak bir delikten, yumurtanın içini kâmilen boşaltmalı, bundan sonra içerisine gayet ince kepek koymalı, üzerine dökülen karabiber ve Mısırgarışından temin edilebilen sarı saburu almalı, bir miktar da bundan koymalı, üzerine beş on damla su damlatmalı. Yumurtanın deliğini parafin veya balımsu ile kapamalı. Yumurta yiyen tavuk bu yumurta yer yer derhal biber ve sarı saburun acılığı ağzında bir tesir yapar ve tekrar yumurta yemez olur.

Yalnız, tavuklar yumurtlar yumurtlamaz folukta o yumurtadan maada yumurta bırakmamalıdır. Buna rağmen tavuk eski huyundan vazgeçmiyorsa tutup kesmekten başka çare yoktur.

Okuyucularımızdan ricamız:

On, on beş sual sorarak, zarf içerisine bir de pul leffederek mektupla cevap isteyen okuyucularımıza, tahriren cevap vermek imkân haricinde olduğu gibi, gazetemiz marifetile de sorulacak zirai meselelerin, azami 2-3 den fazla olmasına dikkat edilmesini rica ederiz.

birakılır, diğerleri kâmilan kesilir. Aşı sürgünü 30 - 35 santimetre olunca tırnakta yabani sürgünlerin hepsi kesilmelidir.

Bazı cins meyvalarda, meselâ: Elma, armut, ayva gibi nevelerde, düzgün büyümediği çihetle, aşılana ve süren dal kazıya bağlanmalıdır. kökteki yan dallarda uç alma yapılır, gövde kuvvetlen-dikçe bunlar da budanır. Çünkü bir senelik meyva fidanlarında yan dalların bulunması doğru değildir.

Tırnaklar da bilâhare tamamile kesilir. Bu suretle yabani fidanlar aşılana meyvalandırılmış olur. Resmimiz izah ettiğimiz ameliyatı göstermektedir.

(AKŞAM) ın edebî romanı

Tefrika No. 35

Mektep arkadaşları

Bürhan Cahid

Fikirlerini daima kolaylıkla kabul et-tirmeğe alışkın insanların ilk mukave-met karşısındaki bocalayışları ve hırsları onda da görüldü. Birden-bire nezaket kaidelerini de unutarak: — Saçma, sakat düşünce!

Diye söylendi.

Fakat genç kızın cevap vermediği-ni görünce ileri gittiğini anladı. Yeis ve ümitsizlik ifade eden bir hareket-le kontak anahtarını çevirdi. Marşa bastı:

— Fakat mademki öyle düşünüyor-sunuz. Tabii ısrar edilmez, gidelim. Ve otomobil hareket etti.

Genç kız doktorun kızdığını anla-mıştı. Fakat kızmağa ne hakkı vardı. Şimdi hiç konuşmadan Akaretlerin dik yokuşundan çıkıyorlardı. Onun Beşiktaşta oturduğunu bilen Cevvale Maçka kıslası önüne gelince rica etti: — Siz nasıl olsa döneceksiniz, dok-tör bey, beni bırakınız burada!

Doktor Naci hafifçe güldü:

— Yok, dedi.. anlaşılmadık diye ahbaplığımızı yarıda bırakacak değiliz. Evinize kadar götürmeğe izin ver-

mediniz sokak başına kadar götürëb- lirim değil mi?

Cevvale sesini çıkarmadı.

Doktor Naci onun hakkındaki araş-tırmalarını iyi yapmıştı. Hiç tereddüt etmeden genç kızın evinin bulunduğu sokak başında otomobili durdurdu ve elini uzatarak kapıyı açtı:

— Buyrunuz meslektaş hanımefen-di.

Genç kız bir kuş çevikliği ile otomo-bilden atladı.

— Allaha ismarladık doktor bey. Çok teşekkür ederim. Size zahmet verdim efendim.

— Bon şans küçük hanım.

Cevvale kapıyı kapadı ve bir daha arkasına bakmadan sokağa saptı. Otomobilin manevra yapıp döndüğü-nü gürültüsünden anladığı zaman için-de garip bir sızı belirdiğini hissetti. Âdeta acı ve sıcak bir damla kalbine akmıştı. Ömründe ilk defa bu gizli ve şüpheli acıyı hissediyordu. Genç kız iradesini mağlûp ederek düşünmeğe mecbur eden bu sızı ile eve girdiği zaman o kadar dalgındı ki teyzesinin

salonda bir iki misafirle konuştuğunu bile farketmedi, odasına çıkıyorken ihtiyar kadın seslendi:

— Cevvale, kızım, gelsene. Bak sana hasta geldi.

Gülüşmeler, lâtifeler arasında dö-nüp salona girdiği zaman Süheylânın annesile bitişik komşuları fabrikatör Ahmed beyin büyük kızını gördü. Tey-zesi onlardan evvel anlattı:

— Gelmiyeceksin diye üzülyor-dum. Bak Neriman hanımın sancısı varmış, doktora gideceklermiş. Ben ısrar ettim, bir kere Cevvale bak-sın. Benim küçük doktorumu ihmal et-meyin, dedim. Yarın saatte seni bek-liyorlar.

Genç kızın neşesi hemen yerine ge-livermişti.

Meslek aşkı galebe çalmıştı.

Hemen genç kadına sokuldu. Yanı-na oturdu:

— Sancınız nerenizde efendim.

O kadar ciddi soruyordu ki hasta mütehassıs bir doktor karşısında ol-duğu gibi derinle toplanarak cevap vermeğe başladı.

— Bellimin arka kısmında efendim. Vakit vakit geliyor.

— Ne zamandan beri başladı.

— Epey var. Üç ay tahmin ediyorum. Fakat eskiden az ve seyrek geli-yordu. Şimdi sık sık ve sürekli.

— Mutad rahatsızlıklarınızda bir

aksaklık var mı?

Kadıncağır bu sualin mânasını bir-denbire kavıyamadı. Süheylânın an-nesi iğilerek kulağına fısıldayınca yüzü pespembe oldu. Boynunu büktü:

— Hayır, dedi. Çok muntazamdır.

— Doğumdan sonra rahatsızlık çek-tiniz mi?

— Hayır.

— O halde biraz yatar mısınız?

Cevvale hastasını ağır ağır muaye-ne etti. Elile sancının istikametini araştırdı. Genç kadının böbreklerin-den hasta olduğu anlaşıyordu:

— Hiç idrar tahlili yaptırınız mı?

— Hayır.

— O halde derhal bir tahlil yaptırınız. Bugün akşamdan sabaha kadar idrarı toplayınız. İsterseniz sabah bana gönderiniz. Hastanede yaptırayım.

Genç kadın nasıl teşekkür edeceği-ni bilemiyordu.

Teyzesi Cevvalenin muayenesini, suallerini görüp dinledikçe keyifleni-yor:

— Benim küçük doktorum pek baş-kadır canım. Bir diplomasını alsa büt-tün doktorlara meydan okuyacak! di-yordu.

Süheylânın annesi sordu:

— Şimdi bu sancı nereden geliyor, anlaşıldı mı kızım?

Cevvale dudakını büktü:

— Ben kumdan şüphe ediyorum.

Tahlil belli edecek. Herhalde apandist değil. O nahiye hiç hassasiyet yok. Yarın anlaşılır efendim.

Teyzesi ısrar ediyordu:

— Göreceksiniz bakın. Cevvalenin dediği nasıl çıkacak! Geçen kış roma-tizmadan yürüyemez olmuştum. Bilir-siniz ya. Yavrum bana bir ilâç verdi, bıçak gibi kesti. Kokusu da kendi gibi keskin.

Genç hasta şimdi meraka düşmüş-tü:

— Ya kum çıkarsa ne yaparım! di-ye istimdad eder gibi Cevvaleye baki-yordu.

— Merak edilecek bir şey değil efen-dim. dedi. Eğer tahminim doğru çı-karsa tedavisi güç değil. Biraz perhiz ederseniz, banyolara devam ederseniz, geçer.

Teyzesinin ağzı kulaklarına varıyor-du:

— Cevvaleme güvenirim doğrusu, de-di. Şimdiye kadar ne dedice çıktı.

Misafirler çok oturmadan gittikleri zaman kız teyzesine sordu:

— Bugünlerde bize komşulardan kimler geldi teyze?

İhtiyar kadın düşündü:

— Akıldım kalır mı ki evlâdım. Çok şükür gelenimiz gidenimiz az değil. Niçin sordun yavrum?

— Hiç! Yeni bir ahbap var mı diye merak ettim del (Arkası var).

Izmir fuarı iktisadî ehemmiyetinden başka eğlence cihetinden de İzmir'e büyük faydalar temin etmiştir

Fuarda 12 senedenberi zincire vurulmuş ve demir kafes içinde yaşayan bir Afrika vahşisi teşhir ediliyor. Bu adam yalnız çiğ et ve akciğer yiyormuş

Izmir (Akşam) — İzmir enternasyonal fuarı, iktisadî muhtelif faydaları ve eğlencelerle devam ediyor. 20 eylülde kapanacak olan fuarı görmeğe gelenlerin miktarı hergün artıyor. İzmir'in 9 eylül kurtuluş bayramını da fuarla birlikte görmeği kararlaştıranlar çoktur.

9 eylül kurtuluş bayramı için zengin bir program hazırlanmıştır. Bu programla göre İzmirli ve civardan gelecek halk öğleden evvel ve sonra yapılacak törenlerde hazır bulunacak ve büyük bir zafer alayı tertip edilecektir.

Fuardaki pavyonlar arasında ağır ve hafif sanayi mamulâtını, muhtelif mahsullerimizi zenginliklerle gösterenler çoktur. Vilâyetler ve Türkiye Ticaret odaları pavyonunda memleketimizdeki muhtelif sanayi mamulâtı meydanında gıda sanayi mühim bir mevki tutuyor. Kaplan ve parstan başlıyarak kartala, hattâ en küçük av hayvanı serçeye kadar deriler, tahnit edilmiş hayvanlar var. Alâkadarlar, ormanlarımızın av ve kürk hayvanları bakımından zenginliğini iyi gösterebilmişlerdir. Sabun sanayi, ağaçtan yapılan muhtelif eşya arasında Bodrumdan getirilen süngerler köşesi ayrı zenginlik ve güzelliğindedir. Şimdiye kadar Almanyadan getirilen ve insan vücudundaki muhtelif uzuvları gösteren alçı ders malzemesinin Mardin'de muvaffakiyetle imal edildiğini Türkiye Ticaret odaları pavyonunun bir köşesindeki modellerden öğreniyoruz, bundan sonra bu iş için harice giden on binlerce liranın memleketimizde kalacağına seviniyoruz.

İzmir vilâyeti pavyonu

İzmir ve Manisa vilâyetleri pavyonları, ayrı ayrı ihtişam ve zenginlik içindedir. İzmir vilâyeti pavyonunda muhtelif mahsullerimizi gösteren renkli resimlerin arasında zeybek kıyafetle dolaşan iriyarı Ege gençleri göze çarpıyor. Bunlar, Ege'nin eski zeybek ve efe devrini canlandırıyorlar. Bu pavyondaki turizm köşesi çok zengindir.

Akdenizle İzmir körfezindeki balıkları gösteren köşe yanında Akdenizin incisi İzmir'in, Yamanlar dağı üzerinde görünen yağlı boya, muhteşem bir tablosu göze çarpıyor. Zengin elişleri sergisinin yanında küçük Menderes havzasının bir kabartması, Ege köylerinde çalışan coşkun ruhların hislerini terennüm eden irili ufaklı musiki aletleri, beri tarafta kesif bir ormandan ansızın fırlamış, üzerinize atılacakmış gibi vaziyet almış, tahnit edilmiş bir kaplan ve yanbaşı Ege ormanlarındaki nadide kuşlar ve hayvanlar görüntüyör.

Manisa vilâyeti pavyonu

Manisa pavyonu, zenginlik itibarıyla emsalsizdir. Pavyonun üzerinde sühatli, gülbüz bir Ege kıza, güçlükle

Fuarda İnhisarlar ve Devlet Demiryolları, Sovyet pavyonları

kaldırdığı büyük bir üzüm salkımı ile ta uzaklardan göze çarpıyor.

Pavyonun bir tarafında kabartma gülbüz bir Ege delikanlısı, bir Ege kızla şakalaşıyor. Pavyonun içinde Manisada yetişen muhtelif mahsuller arasında üzüm nümunelerinin zenginliği göze çarpıyor. Bir köşede vali B. Lütfi Kırdar'ın faaliyeti ve himmetile mamure halini alan Manisa'nın kabartması, diğer taraftan yeni inşa edilecek stadyumun maketi görünüyor.

Gördesin meşhur hahları için ayrı bir köşe vücutta getirilmiş, bunun daha güzelini Türkiye Ticaret odaları pavyonunda İsparta ve Uşak hahları için hazırlanan meşherde görüyoruz.

Trakya pavyonu

General Kâzım Dirğin himmetile hazırlanan ve Trakya'daki muhtelif hareketleri gösteren Trakya pavyonu çok zengindir. Bol hububat nümuneleri, şeker pancarı, fasulye, fiğ, hardal tohumu, kuşyemi, Tekirdağ ve Bozcaada'nın nefis şarapları, İktisad Vekilimiz B. Celâl Bayar'ın nazarı dikkatini celbeden Gelibolu sardalyeleri, Alpulu fabrikasının şekerleri, Trakya'nın madenleri, kereste çeşitleri, dev-

let (Türk geldi çifli)nin zengin mahsul örnekleri, fuar için hakikaten özennilerek hazırlanmıştır.

Turizm köşesinde mimar koca Sinan'ın Selimiye camisinin yanında Truvanın renkli resmi göze çarpıyor. Dünyanın bile nefasetini takdir ettiği Trakya'nın nefis peynirleri, yeni arıcılık, tavşancılık, bütün teferüat ile bir arı kovani, nefis ballar, dünyaca tanınmış canlı tavşanlar (Şin Şilda, Viyana mavis, beyaz Ankara tavşanları) ayrı ayrı ziyaretçilerin alâkasını çeken mevzulardır.

Trakya pavyonunda neşriyat ve propaganda işine de büyük ehemmiyet verilmiştir. Broşürler, kataloglar, Trakya pehlivanları panoraması, İngilizce, Fransızca ve Türkçe Edirne rehberi, ziyaretçilere dağıtılıyor.

İnhisarlar pavyonu da çok zengindir. Burada bütün, müskirat ve tuz istihsalât ile istihlakâtını bir bakışta büyük grafiklerden öğrenebiliyoruz. Bir tarafta da satış yapılıyor. Satılan inhisar eşyası arasında fuar için imal edilmiş nefis sigaralar var.

Vahşi adam

Fuarın eğlence kısmı çok zengindir. Zaten hiç bir iktisadî maksadla İzmir'e gelmeyen fuar ziyaretçileri, bir ay zengin bir eğlence şehri halini alan İzmir fuarını eğlenmek için görmeğe geliyorlar. Eğlence vesaiti arasında bir de vahşi adam var. Demir kafes içinde muhafaza edilen bu kuzguni siyah adam, teşhir edenin anlatığına göre on iki senedenberi zincire vurulmuş olarak demir kafes içinde yaşıyormuş. Aferikadan getirilmiş ve yalnız çiğ et ve akciğerle tegaddi ediyormuş.

Fuardaki vahşi hayvanlar pavyonu da halkın alâkasıyla karşılanıyor. 400 kilo ağırlığındaki deniz kaplumbağası, herkesi hayrete düşüren bir canavardır.

İzmir fuarı, iktisadî ehemmiyetinden başka eğlence cihetinden de İzmir için büyük faydalar temin etmiştir.

Hasan Âli Yücel
Pazartesi Konuşmaları

Kitap halinde intişar etti. Satış yeri Remzi kitaphanesidir.

MESHURLAR SERİSİ:

Ertuğrul Muhsin

«Bugünkü tiyatromuzun dâhisi» dediğimiz Ertuğrul Muhsin tam asker olacak adamdır. Tepebaşındaki tahtadan tiyatroya öyle bir disiplin sokmuştur ki meselâ bir prova zamanında cüretkâr bir sıvrisinek bile artistlerin yanına giremez. Zaman zaman tiyatromun kara tahtasına bir ceza kâğıdı yapıştırılır, onda faraza şöyle bir not göze çarpar:

«Artist bay Muammer Karaca, iş esnasında ve piyes haricinde birşey anlatarak arkadaşlarını güldürdüğünden kendisi 5 lira para cezasına çarptırılmıştır.»

Ertuğrul Muhsindeki disiplin zihniyeti o kadar hâkimdir ki tiyatroda öz babası bile küçük bir kayıtsızlık gösterse dinlemez, ceza keser.

Hattâ dostları ondaki bu müthiş disiplin zihniyetine aid şu fıkraları anlatırlar:

Tiyatroda rejisör evde koca

— Ertuğrul Muhsin, kıymetli artist Neyirenin kocasıdır. Fakat tiyatroda Ertuğrul Muhsin katiyen koca değildir. Rejisördür. Rejisör Ertuğrul Muhsin bunun için bir kaç kere artist Neyireye ceza verdirtmiştir.

Eve gidince Ertuğrul Muhsin rejisörlüğünü muvakkat bir zaman için bir tarafa bırakır ve koca olur. Sofrada zevcesi Neyire sorar:

— Vah Neyireciğim... Sizin rejisör sana ceza kesmiş öyle mi?... Çok insafsız adammış doğrusu...

Bir dostu da şu fıkrayı anlattı:

— Bir gün prova istenilen bir şekilde olmamıştı. Bütün artistlere ceza vermek icab ediyordu. Halbuki aynı piyeste Ertuğrul Muhsin'in de rolü vardı.

Rejisör Ertuğrul Muhsin bütün artistlere bu arada, aktör Ertuğrul Muhsine de ceza kesti.

Disiplin uğrunda o kendi kendini bile icab edince cezalandırır.

Hayatında baloya gitmeyen artist

Ertuğrul Muhsinin garib bir hususiyeti vardır. Hayatında bir kerecik olsun bir baloya gitmemiştir.

O balodan nefret eder. Kalabalıkta başı döner. Ertuğrul Muhsin'in hiç gitmediği yerlerden biri de kahve ve gazinolardır. Hattâ kalabalık kahvelerin önünden geçerken Ertuğrul Muhsin arkadaşlarına:

— Mümkün olsa bütün bu kahveleri kapatırmı... der.

Kalabalık lokantada katiyen yemek yemez. Hattâ belki de otomobilini kalabalık tramvaya binmemek için almıştır. Ertuğrul Muhsin kalabalıktan niçin bu kadar çekinir?...

Bunun cevabı gayet basittir. Çünkü Ertuğrul Muhsin, dünyanın en mahcub, en sıkılan adamlarından biridir. Mesleği hiç mahcubiyetle, sıkılganlıkla kabili telif olmadığı halde Türkiye'nin en büyük sahne artisti yabancı birisiyle konuşurken kızarır. Siz adeta bu sıkılan ve nazik adam karşısında şaşırırsınız:

— Şehir tiyatrosunu büyük bir disiplinle tirtir titreten Türkiye'nin -tabir mazur görülsün- en kaşarlanmış artisti bu mu?...

Muhsin'in üç şeye karşı önüne geçilmez bir zaafı vardır:

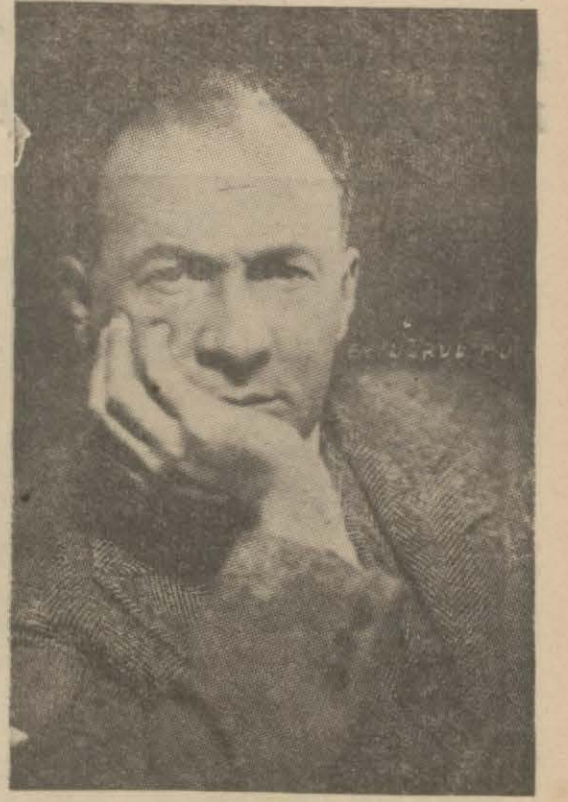
1 — Yaprak sigarası içmek, 2 — İyi giyinmek, 3 — Güzel piyes okumak. Hele yaprak sigarası... Muhsin'in ağzından kalın yaprak sigarasının ekşik olduğu zaman hemen hemen görünmez. Şehir tiyatrosunun rejisörü bu itibarla meşhur rejisör Ervest Lübiçe'de pek benzer. Çünkü Ervest Lübiçe'nin ağzından da yaprak sigarası ekşik olmaz.

Her sabah jimnastik

Muhsin vücudüne son derece bakar. Bunun için spora fevkalâde düşkündür. Her sabah gayet erkenden kalkar ve jimnastik yapar, sonra da Mecidiyeköyünde bir yürüyüş yapar.

Ertuğrul Muhsin'in rol aldığı zamanlar sahneye çıkışı hakikaten görülecek şeydir.

O sahneye çıkacağı gece ilk defa bir piyeste bir rol almış 18 yaşında bir hevesli gibi heyecan içinde piyesten iki saat evvel tiyatroya gelir. Odasına kapanır. Arkadaşları bu iki saatlik zamanı «Heyecan uykusu» derler. Bu esnada iki saat Muhsin'in yanına kim-

se girmez. Kimse ile konuşmaz. Sahneye çıkacağı akşam heyecanından yemek yediği görülmemiştir.

Piyesi biter, Muhsin sahneden çıkar ve eve gidip öyle yemek yer.

Sahnede oynarken gözleri ne kadar seyircilerin üzerine çevrilirse çevrilsin kimseyi görmez. Önündeki salon bembeyaz bir duman halindedir.

Ertuğrul Muhsin ve Greta Garbo

Meşhur sinema yıldızı Greta Garbo'nun yıldızı bu derece parlamadan önce İstanbul'a gelmiş ve Ertuğrul Muhsinle tanışmıştır. Greta Garbonun İstanbul'da çevireceği bir film için Muhsin kendisine yardım etmiştir.

Fakat Greta Garbo'nun çalıştığı kumpanya sinema çekme makinelerinden çoğunu gümrükten geçirememiştir. Meşhur artist İstanbul'dan ayrılmaya mecbur olmuştur.

Greta Garbonun geldiğini bugün yalnız Muhsin değil Şehir tiyatrosu artistlerinden pek çoğu, meselâ Vasfi Rıza da hatırlar.

Ertuğrul Muhsin'in hayatta en sinirlendiği şey birisinin kendisine vazife olmanın bir şeye karışmasıdır. Bunun için Ertuğrul Muhsin çalıştığı müesseselerin, Meselâ film stüdyosunun duvarlarına, tiyatroya: «Üzerinize aid olmanın şeylere karışma...» levhasını astırmıştır. Muhsin'in bir de yalan söylemekten ödi kopar... Onun bu halini gören artist Muammer:

— Şaşıyorum yahu, diyor, hayret ediyorum. Hiç yalan söylemiyorum.

Muhsin son derece hassastır. Lâkin hislerini belli etmekten çok korkar.

Bazı hadiseler karşısında gözleri sulanacak derecede hassasiyete kapıldığı olur, fakat tesirini dışarıya vermekten âdetâ utarır.

Muhsin adam yetiştirmeği kendi aktörlüğünden ve rejisörlüğünden çok sever. Gençleri teşvik için meselâ piyeslerde, küçük figüran rollerine kendi çıkar.

Nitekim Maya piyesinde küçükük bir figüran rolü onamıştır.

Portrect

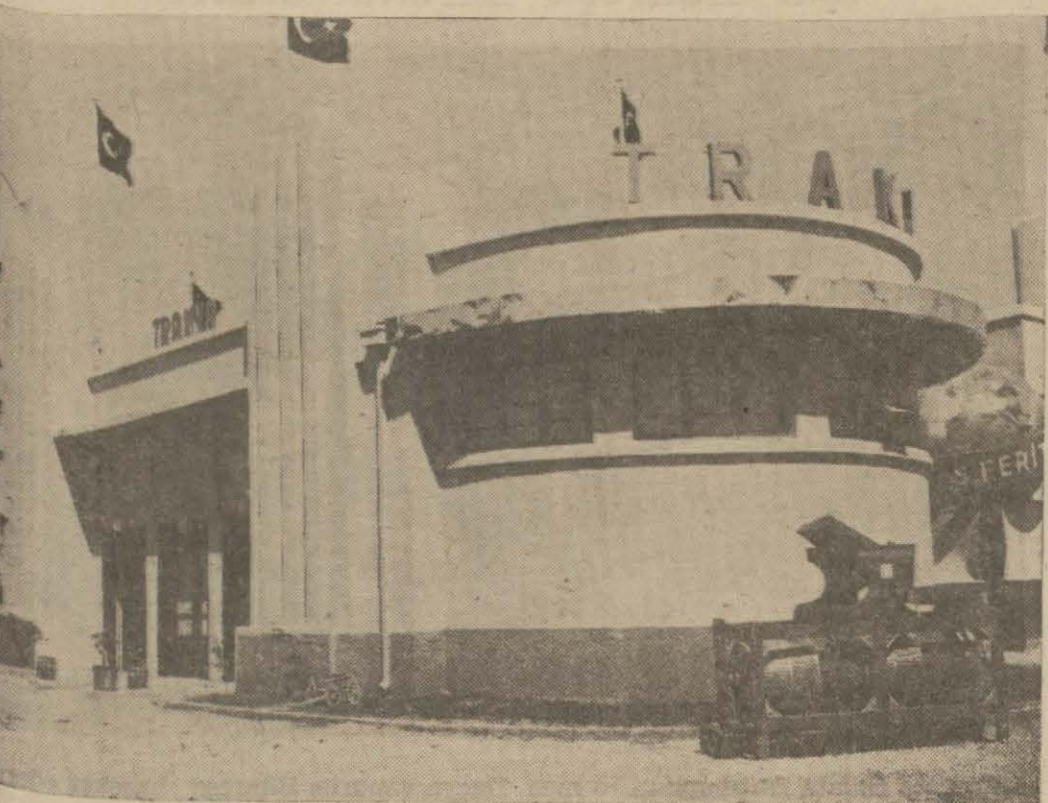
Geçinme masrafını ucuzlatmak için tedbirler

Müstahsil ile müstehlik arasında iş alan mütavassıtların ortadan kaldırılması için Türkofis merkezinin fikrile Ankara Ticaret Odası tarafından yapılan teşebbüslerden evvelce bahsetmiştik.

İstanbul Ticaret Odasının da bu ciheti tedkik ettiğini duyduk. Hayat ucuzluğuna büyük tesirleri olacak olan bu işin biran evvel başlanması herkesi memnun edecektir.

İkinci şube müdür muavinliği

Emniyet âmirleri arasında son yapılan nakil ve tayinler sırasında ikinci şube müdür muavininin taşra emniyet direktörlüklerine tayinleri dolayısıyla inhişal eden muavinliğe bay Tahir tayin edilmiştir. Ahiren görülen lüzum üzerine; ikinci şube işlerinde, 6-tedenberi vukufu bulunan, bu sefer de Üsküdar emniyet memurluğuna tayin edilmiş olan Tefik Fikri Doğanın tekrar bu şubeye getirilmesi kararlaştırılmıştır. Üsküdar kazası emniyet memurluğuna bir başkası tayin edilecektir.

Fuarda Trakya pavyonu

Uşak çifçileri pancar hasad bayramı yaptılar

Bayrama hemen bütün köylüler iştirak ettiler ve neşeli bir gün geçirdiler

Pancar tarlaları ve pancarlar sürülürken

Uşak (Akşam) — Uşak şeker fabrikasının 1937 senesi işleme mevsiminin yaklaşması dolayısıyla pancar sökümüne başlanmıştır.

Şeker fabrikaları şirketi badema her sene ilk pancar sökümü zamanında bir hasad bayramı yapmağa karar vermiştir. Bu münasebetle Uşak şeker fabrikasında ve bütün pancar muntakaları merkezlerinde pancarın sökülmeğe başladığı 27 ağustos tarihinde hasat bayramları yapılmıştır. Kazamızda yapılan bayrama hemen bütün köylüler iştirak etmişler ve birçok eğlencelerle neşelenmişlerdir. Toplantıda kaymakam B. Adil Özilçi, belediye reisi B. Rıza Topuz ve bütün şeker fabrikası memurları bulunarak birlikte yemek yemişlerdir.

Trakya'da pancar ziraati ilerliyor

Edirne (Akşam) — Alpullu şeker fabrikası Trakya'daki iktisadi ve ziraî kalkınmanın en başında gelen millî müesseselerimizden biridir. Memleketimizde şeker endüstrisinin tesisinden sonra yurdun diğer köşelerinde olduğu gibi Trakya'da da pancarcılık belli başlı bir ziraat haline gelmiştir. Trakya'da Alpullu şeker fabrikası için bugün yılda (200,000) dönüm arazi ekilmekte olduğu mübalağa değil, bir hakikattir.

Alpullu fabrikasının pancar ekicilerine açtığı krediler, verdiği ziraî âletler ve sair yardımlarla pancarcılık günden güne inkişaf etmektedir. Bugün takip olunan gaye pancar ziraatinin tamamen iptidai şekilden çıkarak teknik vasıtalar ve sair ıslah usullerinden istifade edilerek âzamî randman alınmasını temin etmektir. Bilhassa Karaağaç eğitimci okulunda pancarcılık hakkında yapılan etraflı tedkik ve denemeler iyi neticeler vermiştir.

Bundan başka pancar ziraati istihsal tarzının ve tohum ıslahı işlerinin tedkiki için hükümetimizce ciddi tedbirler alınmış olup bir müddet evvel memleketimize davet edilen müteahhas Alman profesörler Trakya sahalarını ve pancar ziraati usullerimizi en küçük teferrüatına kadar tedkik etmişler ve bu hususta tanzim ettikleri raporları alâkadar makamata vermişlerdir.

Pancar ziraati bugün Trakya köylüsünün en büyük dayanacağı bir destek olmuştur. Bu yıl muntakamızda yetişen ilk mahsul yüklü arabalar bayraklarla donatılmış ve önderinde davul ve zurnalarla şehre getirilerek istasyona indirilmiştir. İstihsal olunan türünlerin fabrikaya sevkı geceli gündüzlü devam etmektedir. Pan-

carlarını nakleden köylülerden birine «hemşeri, dedim. Nasıl, mahsul bu yıl iyi oldu mu, bu işten memnun musunuz?» Bu uyanık, temiz kıyafetli ve sıhhati yerinde olan vatandaş bana dönerek: «Nasıl memnun olmalıyım, nasıl sevinmiyelim bayım bu uğurlu ve mübarek ziraat evimize bereket getirdi, ocağımız şenlendi, var olsun devlet uluları!» diye içini döktü.

Trakya'da iktisadi ve ziraî vaziyetimizin ne sağlam temellere dayandığı meydanda olan bir hakikat olmakla beraber her sahada girişilen kalkınma savaşı sonunda daha büyük ve verimli neticeler elde edileceği tabiidir.

Balkan güreşleri

Beşinci Balkan güreş kongresi İzmirde toplanacak

İzmir 3 (Telefon) — Rumen, Bulgar, Yugoslav ve Türk güreşçileri, Balkan güreşleri için 15 eylül akşamı burada bulunacaklardır. Güreşlere 17 eylülde başlanacaktır.

Yunan güreşçileri Pire'den vapurla gelecekleri için 16 eylülde burada bulunacaklardır.

Beşinci Balkan güreş kongresi 16 eylülde Halkevinde toplanacaktır.

1940 olimpiyadları geri kalmıyacak

Tokyo 1 — 1940 da Tokyoda yapılacak olan olimpiyadların, Çin-Japon ihtilâfı dolayısıyla yapılamıyacağı hakkında çıkan şayiaların aslı yoktur. Japonya olimpiyadları için hazırlanıyor.

Henüz muayene edilmeyen otomobiller için 10 eylülde kadar mühlet verildi

Avrupada seyahatte bulunan ve yahud başka bir mazeret ile muayene esnasında bulunmayan otomobillerin muayenesi için 10 eylülde kadar bir mühlet verilmiştir. Bu mühlet içinde bu otomobiller bütün noksanlarını tamamlıyacaklardır. Bu müddetten sonra hiç bir mazeret kabul edilmeyecektir.

İçilecek sular, dükkânlarda küplere doldurulmıyacak

Zabıta âmirliklerine yapılan bir tamimle bardakla içilmek üzere su satan dükkânların, iyi suları küplere koymamalarını, mikrop ve taaffün yapmıyacak kaplar içinde bulundurmalarının temin edilmesi bildirilmiştir. Bu karar hilâfına hareket edenlerden para cezası alınacaktır.

5000 senenin insanları nasıl olacaklarmış?!

Dişsiz ve gözsüz, fakat büyük burunlu, büyük kulaklı...

İnsanlar ve bütün mahlûklar yaratılışlarından beri birçok değişiklikler geçirmişlerdir. Binlerce sene evvel yaşamış olan insanların bugünkü insanlara hiç benzemedikleri muhakkaktır. Bu insanlar, insandan ziyade hayvana yakındılar. İlk insanlara aid bulunan kemikler bunu göstermektedir.

İnsanların ve diğer mahlûkların geçirdikleri değişiklikleri tedkik eden bir İngiliz âlimi bundan birkaç bin sene sonra insanların ne şekil alacaklarına dair bazı keşiflerde bulunmuştur.

B. Barker adındaki bu âlim İngiltere'de pek meşhurdur. Şimdiye kadar birçok ciddi eserler yazmıştır. Fakat anlattığı şeyler, bilhassa 5000 senesinde yaşayacak insanı tasvir tarzı insana âdeta gülünç; geliyor.

İngiliz âlimine göre bundan dört beş nesil sonra insanlar dişsiz olacakmış. Âlim diyor ki: «Mekteplerde çocuklar arasında yaptığım tedkikler çocuklardan yüzde yetmiş beşinin dişlerinin bozuk olduğunu göstermiştir. Birkaç nesil sonra dişler daha fazla bozulacak ve nihayet diş kalmıyacaktır.»

O zaman nasıl yemek yiyeceğiz? B. Barker'e göre kimya ilmi imdadımıza yetişecek. Yemek yemeyeceğiz, hap yutacağız. Karnı açılan bir hap yutacak, bu suretle lâzım gelen gıdayı alacaktır. Bu gıda ölçülü olacağı için ne zayıflamak, ne de şişmanlamak korkusu olmayacaktır.

İngiliz âlimine göre 5000 senesinde insanların gözleri de olmayacakmış. Bugünkü medenî hayat, görüş sahasının daralması insanların gözlerini bozuyormuş. Bunun neticesi olarak bir gün insanlar görmeyecek ve göz de kalmıyacaktır.

İstikbalde insanların boyları çok uzun olacakmış. Bugün sırkırlarda görülen iki buçuk metre boyunda insanlar o zaman üçe kalacaklarmış.

Gözsüz ve dişsiz olmalarına mukabil insanların burunları ve kulakları büyüyecek, o zamanın insanları bugünkülerin biçimsizliğine şaşacaklarmış.

Profesör Bayan Afetin nutku

Bütün Rumen gazeteleri nutuktan bahsediyorlar

Bükreş 3 (A.A.) — Bütün Rumen gazeteleri bayan Afetin kongrede düktü nutkundan ve heyeti umumiyeeye verdiği konferanstan uzun uzadıya ve sıtayıyla bahsetmektedirler.

Bilhassa Ünversul gazetesi bayan Afetin müsbet ilimler sahasında mümtaz bir profesör ve müdekkik bir âlim olduğunu kaydile asrı hayata emniyetle atılan Türk kadınına kuvvet ve muvaffakiyetle temsil ettiğini yazmaktadır.

Diminuatsa gazetesi bayan Afetin kongrede çok büyük bir alâka uyandırdığından bahisle Türkiyede arkoolojik hafriyata dair konferansındaki uzun ve dökümanter izahatı ile ilme bir kazanç getirdiğine işaret etmektedir.

Dükkân ve apartmanlara tabelâ asılacak

Dükkân ve mağazalarda olduğu gibi apartmanların kapısı önünde apartman isimlerini gösteren kırmızı zeminli beyaz yazılı tabelâ asılması dâimî encümen kararı iktizasındadır.

Son zamanlarda bazı apartmanlarda bu karar riayet edilmediği ve bazı dükkânların da bu tabelâları asma-dıkları görülmüştür. Tabelâ resmin-den kurtulmak için tabelâların asılmaması belediye varidatını müteessir ettiğinden belediye zabıtasının bu gibi tabelâsı olmayan apartman ve dükkânlar hakkında ceza zabtı tutulması bir tamim ile bildirilmiştir.

Türkiye yelken, kürek ve yüzme birincilikleri

İzmir 3 (Telefonla) — Türkiye yelken, kürek ve yüzme birincilikleri 10 ile 16 eylülde İzmirde yapılacaktır.

Misafir bahriyeliler

Dispatch kruvazöründeki ziyafetten iki enstantane Yavuz, torpitomuz ve misafirimiz İngiliz harb gemileri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bul kumandanı, merkez kumandanı, İngiltere sefarethanesi erkânı bulunmuşlardır.

İngiliz bahriyelilerinden mürekkekbir müfreze saat onda Tophane rıhtımına çıkmış ve muzika ile Taksim gelmişlerdir. Taksim meydanında bir bando muzika ve Türk bahriyelilerinden mürekkekbir müfreze bulunuyordu. Havanın yağmurlu olmasına rağmen meydanda bir kaç bin kişi toplanmıştı.

İngiliz filosu kumandanı Amiral Wells çelengi âbide önüne bizzat koymuştur. Bunu müteakib Türk bandosu İngiliz, İngiliz bandosu Türk marşlarını çalmışlardır. Amiral, âbidenin altın defterini imzaladıktan sonra İngiliz ve Türk silâh endaz kıtaları merasimde hazır bulunanların önünden bir geçid resmi yapmışlardır. Halk misafirleri şiddetle alkışlamıştır.

Saat on üçte donanma kumandanı Amiral Şükrü Okan tarafından Yavuz zırhlısında İngiliz Amiral, erkânıharbiyesi ve gelen gemilerin kumandanları şerefine bir ögle ziyafeti vermiştir.

Amiral Wellsin beyanati

Dost memleket filosu kumandanı amiral Wells tarafından da saat 17 de Dispatch kruvazöründe bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafette korgeneral Cemil Cahid, amiral Şükrü Okan, tümamiral Mehmed Ali ile ecnebi sefaretler erkânı, İngiliz kolonisi ve gazeteciler hazır bulunmuşlardır.

Ziyafet geç vakte kadar neşe ve samimiyet içinde geçmiştir.

Amiral Wells ziyafetin sonlarına doğru gazetecilere beyanatta bulunmuş. Gösterilen hüsni kabulden son-

Amiral Wellsin (AKSAM) a hediye ettikleri imzalı fotoğrafı

derece memnun olduğunu söyledikten sonra demiştir ki:

— Maltada Türk donanmasına karşı büyük hüsni kabul gösterdiğinizi söylüyorlar. Fakat burada gördüğümüz muamele kat kat fevkindedir.»

Amiral Wells Akdenizdeki vaziyet etrafında da şunları söylemiştir:

« Akdenizdeki vaziyet İspanya hadiseleri dolayısıyla enteresan bir mahiyet almıştır. Fakat zannedildiği gibi tehlike değildir. Tahtelbahirlerin faaliyeti yalnız sigorta ücretlerinin yükselmesine sebep olmuştur. »

Atletlerimiz sekizinci Balkan oyunları için Bükreşe hareket ettiler

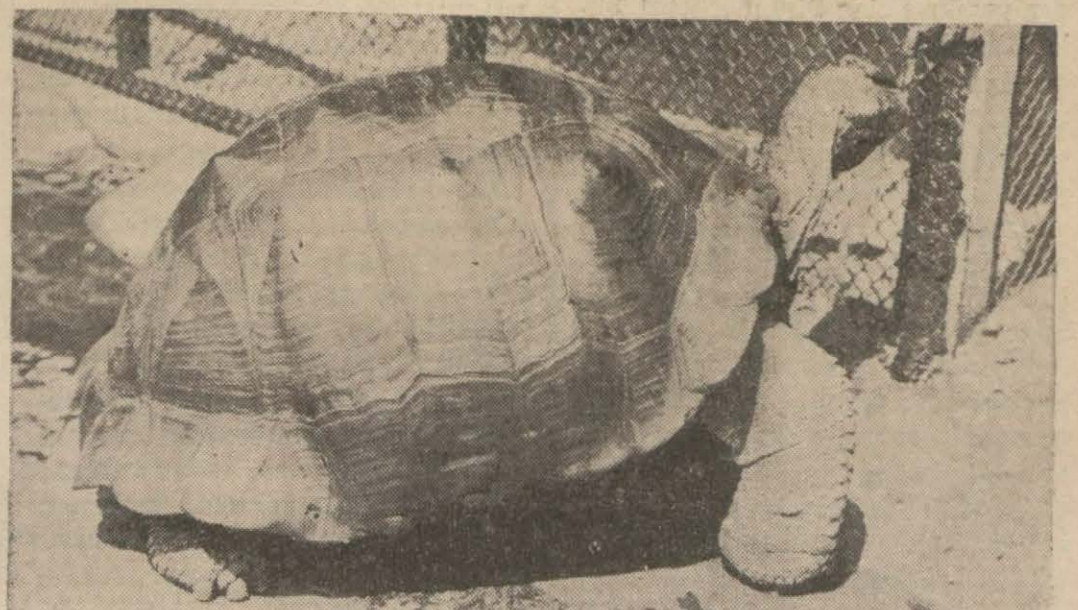
Dün gece Galata rıhtımından Rumen Daçya vapur ile Bükreşe hareket eden atletlerimiz AKSAM objektifi karşısında. Atletlerimiz Romanyaya iyi bir mürakale gittmektedirler. Bu hususta tafsilât spor sütunumuzdadır.

AKSAM GÖRÜM

Almanya'da odun ve odun kömürü ile hareket eden bir motörbot yapılmıştır. Yukarıda bu motörbot görünüyor

Bir zamanlar taç giymiş olan üç baş: Eski Portekiz kraliçesi Amelie, eski Bulgar kralı Ferdinand, eski İspanya kralı Alfons

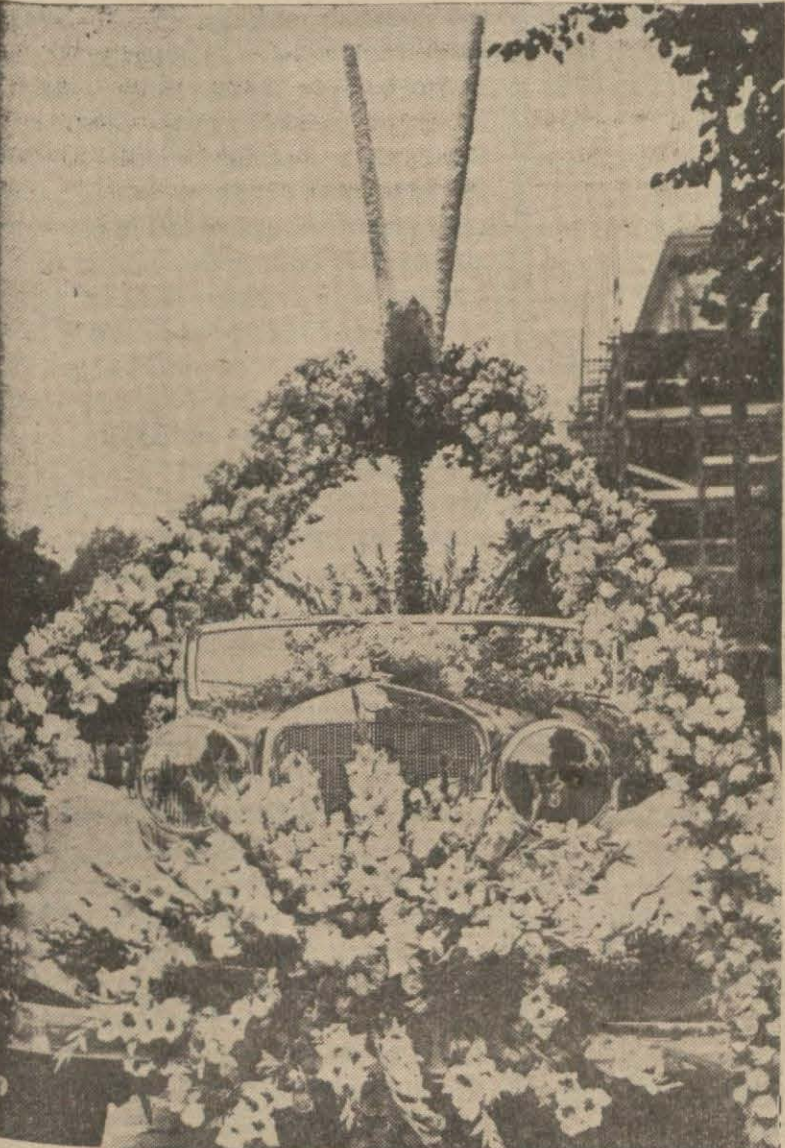

Londra hayvanat bahçesinin en ihtiyar misafiri 150 yaşında bir kaplumbağ

İspanya dahili harbine aid bir kaç resim: Aragon cephesinde ekmek dağıtılıyor, Santanderden kaçan kadın ve çocuklar, Barselonda tebliğler okunuyor, Barselon sokaklarından biri

Almanya'da şimendifer yollarında bozukluk olup olmadığını anlayan köpekler, bekçilerle teftişe çıkıyorlar

Berlinin kurtuluşunun 700 üncü yıl dönümü alayında çiçeklerle süslenmiş bir otomobil

Balık ihracat mevsimi yaklaşıyor. Balıkçı gemileri gelmeğe başlamıştır. Yukarıda balık yüklü iki balıkçı gemisi görülüyor

Berlinin kurtuluşunun 700 üncü yıldönümü münasebetiyle yapılan tenvirat ve havai fişekleri

AKŞAM SPOR

Yarınki intikam maçı

Galatasaray - Beşiktaş muhtelitti Pire muhtelitinden geçen haftaki mağlubiyetinin acısını çıkarabilecekmi?

Bu hafta muhtelitte yer alacak beş Beşiktaş'ası: Eşref, Hakkı, Hüsnü, Faruk ve Mehmed Ali

Festival komitesi hesabına iki, İstanbul spor bölgesi hesabına bir maç yapmak üzere şehrimize gelmiş olan Pire muhtelitti geçen hafta Galatasaray - Beşiktaş muhtelitini 3-4 yendikten sonra Fenerbahçe - Güneş muhtelitine 3-1 yenilmişti.

Bu maçlara aid yazılarımızda tebarüz ettirdiğimiz üzere, Olimpiyako ve Etnikos klüplerinin futbolcülerinden yapılmış olan Pire muhtelitti, bütün canlılığına rağmen, klüplerimizin iyi yapılmış, çalışmış ve idmanlı muhtelitlerle kolay boy ölçüşebilecek kuvvette değildir. Pire muhtelitinin en büyük şansı, klüplerimizin futbol faaliyetlerini tatil etmiş bulundukları bir mevsimde onların muhtelitleriyle karşılaşmış olmasıdır. Böyle olmakla beraber idmansız yakaladığı muhtelitlerimizden birini ancak bir sayı farkla mağlup olmuştur. Pire muhtelitti bu maçların mevsim içinde ve futbolcülerimizin formda oldukları bir zamanda yapmış olsaydı herhalde Galatasaray - Beşiktaş muhtelitini yenilmez, Fenerbahçe - Güneş muhtelitti de muhakkak ki 3-1 den daha güzel bir galibiyet elde ederdi.

Festival komitesinin iki maçı bittikten sonra İstanbul bölgesi, kendisine aid olan yarınki maç için önce, millî kümeye dahil dört İstanbul klübünün muhtelitini çıkarmak düşüncesinde bulunmuştu. Fakat sonradan son maçın gene Galatasaray - Beşiktaş muhtelitine yapılmasında karar kılındı.

Galatasaray - Beşiktaş klüplerinin gazetelere verdikleri tebliğde geçen haftaki oyuncuların hemen aynı davet edildiklerini ve bunların arasında fazla olarak Salim ile Nubarın bulunduğunu memnuniyetle gördük. Salim tatil münasebetiyle memleketi olan Trabzona gitmişti ve geçen haftaki Galatasaray - Beşiktaş muhtelitinde yer alamamıştı. Millî küme maçlarında Galatasaray takımının merkez muavin mevkiinde ancak bir defa gördüğümüz, fakat hücum hattını besleyişini takdir ettiğimiz Nubar'a da her nedense geçen haftaki muhtelitte yer verilmemişti. Halbuki Salim ve Nubar Galatasaray - Beşiktaş muhtelitini için ihmal edilmeyecek birer elemantlar ve bunların iltihakile muhtelitin kuvveti derhal artacaktır.

Şu takdirde, muhtelitin on birini teşkil etmek üzere davet edilen on sekiz futbolcülerden kanaatimizce en isabetli takım şöyle olabilir:

Kaleci: Mehmed Ali veya Sacid.
Sağ müdafi: Vlastardis - Sol müdafi: Faruk.
Sağ muavin: Eşfak - Orta muavin: Nubar - Sol muavin: Salim.

Pazar günkü revang maçında oynayacak olan Galatasarayın en iyi üç oyuncusu: Bülend, Salim ve Eşfak

Sağ açık: Ridvan - Sağ iç: Caponi - Merkez muhacim: Hakkı veya Hüsnü - Sol iç: Haşım - Sol açık: Bülend. (Orta hücumcu yerinde geçen haftaki oyunlarına göre bugünkü Hüsnüyü tercih ederiz.)

Bu muhtelitti ayrı ayrı her oyuncuyu işgal ettikleri yerlere göre gözden geçirerek mütalâa edecek olursak Pire muhtelitinden intikamını alabilecek kuvvette olduğunu görürüz.

Mehmed Ali ile Sacid fevkalâde kaleciler olmamakla beraber İstanbul'un birinci derecede kalecileri arasında gelirler.

Vlastardis ile Faruk iyi ve kuvvetli bir müdafa hattı teşkil etmektedirler. İcabına göre her iki ayağını kullanarak ve hasımla mücadelede yılmayan Vlastardis bu hususta Faruktan faydalı bir yardım görecektir.

Muavin hattına gelince Eşfak, Nubar ve Salimden mürekkep bu hat muhtelitin hemen en kuvvetli tarafıdır. Bir futbol takımının randıman vermesinde en mühim âmil de muavin hattının kuvvetidir. Çünkü muavin hattının kuvveti, hem müdafaada salâbeti, hem de hücumda seyyaliyeti artırır. Nitekim Fenerbahçenin bu sene millî kümede şampiyon olmasını, muavin hattının diğer takımların muavin hatlarından umumiyetle daha kuvvetli ve mütecanis olması kolaylaştırmıştır.

Eşfakla Salimin ileri geri koşan mücadelecisi iki yan hafı Nubarın ise muhacimleri çok iyi beslemesini beceren bu merkez muavin olmaları Galatasaray - Beşiktaş muhtelitinin verimini arttıracaktır.

Hücum hattında sağ açık mevki için, çağrılanlar arasında Ridvandan muvafığını göremiyoruz. Sağ iç mevkiine Caponi'yi koyuşumuzun sebebi eskiden bu yerde oynayan bu oyuncunun tecrübeli ve şutçü bir oyuncu olmasındandır. Geçen hafta tek başına Pire müdafaasını yarıp muhtelite bir gol kazandıran ve aynı şekilde hücumla Pirelilerin penaltı yapmalarına sebep olan Hüsnünün yanında Caponi'nin muvaffak olacağı kanaatindeyiz. Caponi kendi kabiliyetinden başka Hüsnüye eşapelik paslar da verebilir. Hüsnüyü bugünkü Hakkıya tercih edişimiz, Hakkıyı geçen maçta idmansız gördüğümüzdenidir. Sol tarafta gelince birbirine alışık ve hemen hemen aynı tarzda oynayan Haşım ile Bülend bu mevkilerde başkalarından fazla iş görebilirler.

Hülâsa, Galatasaray - Beşiktaş muhtelitti bu şekilde geçen haftaki mağlubiyetinin acısını güzel bir galibiyetle çıkarabilir zannındayız.

Sadun Galip

Atletlerimiz bu akşam Bükreşte

Dün gece hareket eden atletlerimizin moralleri çok iyidir

Yarın Bükreşte başlayacak olan sekizinci Bakan oyunlarına iştirak edecek atletlerimiz dün gece Dağya vapur ile saat 20 de Köstenceye müteveccihen hareket etmişlerdir.

Giden ekip Veysi ile Vedaddan mahrum olmak üzere şu şekilde teşkil edilmiştir:

Raif, Melih, Galip, Recep, Nazmi, Firuzan, İbrahim (Bursa), Falk, Rıza Maksud, Artın, Şevki (Ankara), İbrahim, Necdet, Polad, İrfan, Rasim, Haydar.

Sürat koşucusu bahriyeli Vedad kendisine izin alınamadığı için bu müsabakalara iştirak edememektedir. Veysi kendine aid hususî işlerini bitirmek üzere kaldığından Romanya'ya iki gün sonra trenle hareket edecektir. Birinci gün müsabakası olmadığı için gecikmesinde bir mahzur görülmemiştir. Fakat tabii Veysi de dün arkadaşlarıyla birlikte giderek iki gün istirahat etseydi çok daha iyi olacaktı.

Vapurda atletlerimizle ve federasyon reisi Vildan'la görüşen bir arkadaşımız şu beyanatları toplamıştır:

Bay Vildan:
«Bükreşe iyi ahzırlanmış bir ekiple gidiyoruz. Arkadaşların hepsinden ayrı ayrı ümidvarım. Bulgarların son günlerde iyi dereceler yaptığını duydum, fakat doğrusu ben bu derecelere pek itimad edemiyorum. Bu sene hemen hemen hiç müsabaka yapmamış olan Bulgar atletlerinin birden böyle vasatın üstüne çıkmaları normal bir şey değildir.

Size Bükreşten muvaffakiyet haberleri gönderceğimizi tahmin ediyorum.»

Takım kaptanı güllüci İrfan:
«Bu sene daima on dört buçuk metreyi kolaylıkla buldum. Buradaki antrenmanlarda da gülleği onbeş civarına düşürebiliyordum.

Bükreşte şanslı bir gününe raslarsa Yugoslav Kovaçeviç geçerek bir birincilik alabileceğimi zannediyorum.»

Atlet Polad:
«Bu sene tam formdayım. Yüksek atlamaya ve üç adımda Balkanlarda mevsimin en iyi derecelerini yaptım. Bükreşte iki birincilik umuyorum. Yüksek atlamada ve üç adımda rakiplerim kuvvetli olmasına rağmen bende iyi çalıştım ve onlar kadar müsabaka yaptım. Bütün varlığım ile çalışacağım.»

Atlet Raif:
«Bu sene Balkanların sürat koşucuları diğer senelere nisbeten çok zayıftır. Ben de iyi çalışmadım, askerdim, buna rağmen bir ay evvel Balkanların en kuvvetli sprinteri olan Yunan şampiyonu Lambrokisi burada geçtim. Bükreşte de hiç olmazsa bir ikincilik veya üçüncülük alabilirdim.»

Atletlerimizden ilk gün yarışları olanlar birinci mevkide diğerlerinin bir kısmı ikincide ve bir kısmı da yer bulamadığı için üçüncüde seyahat etmektedirler.

Spor muharririmiz Bükreşe gitti

Balkan oyunları vermek üzere Bükreşe gönderdiğimiz spor muharrirlerimizden atlet dükkü kafilie ile birlikte Romanya'ya hareket etmiştir.

Pazar günü Romanyadaki yarışların neticelerini merak eden okuyucularımız gece saat ondan sonra matbaamızdan telefonla malûmat alabileceklerdir.

Bugünkü maç

Haber verildiğine göre bugün öğleden sonra Taksim stadında, İmanımızda misafir bulunan İngiliz filosu bahriyeli ile Türk bahriyeli arasında bir futbol maçı yapılacaktır.

Çoktanberi görmediğimiz İngiliz futbolünü seyretmek bir zevk olacaktır.

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÖLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 945

Trablus valisi nasıl azledildi? - Trablustan İstanbula asker sevki neden neticesiz kaldı?

Mabeyinden vilâyete muhafaza esbabının teşdidi, menfilere icab ederse yeniden hapse atılmaları. Hatta demire vurulmaları emredildi. Tazyik bu dereceye varılmadı ise de nezaret cidden şiddetlendirildi. Menfilere ecnebilerle temas ve münasebette bulunması yasak edildi. Menfilere kaçmıyacaklarına dair müteselsil kefalet senedi alındı.

Trablusgarp İttihad ve Terakki şubesi genç Türk düşmanı vali Namık paşayı Trablusgarp'tan atmak istiyordu. Bu da ancak Abdülhamidin evhamını tahrik ile kabil görünüyordu.

Şubeyi canlandıran Recep paşa yaveri Şevket bey bir desise düşündü: Vilâyet makamından Fizan mutasarrıfına gidecek bir tahrirâtı elde etmek, bunun yerine yazısı ve mühürü taklid edilerek başka bir emir yazılmak, bu taklid emirname ile Fizan'da menfi Hacı Raşid ve Hacı Ahmed beylerin affa mazhar olduklarını ve hemen Trablusa gönderilmelerini mutasarrıfa tebliğ eylemek!

Bu karar üzerine vilâyet tahrirat kaleminden Fizan mutasarrıfına yazılmış bir kâğıd elde edildi; bunun yazısını Şevket bey günlerce uğraşarak taklid etti. Bu tahriratın tarihi, numarası ile ve taklid yazı ile Fizan'a emir yazıldı. Namık paşanın bir kâğıd üzerindeki en taze mühürü başparmak nemelemlenerek üstüne basılmak suretile aşırılıp emirnameye basıldı; taklid tahrirat bu suretle postaya verildi. Bu muamele Şevket bey tarafından Hacı Raşid beyin Maltada bulunan kayınbiraderine bildirildi. O da (Namık paşanın padişaha hiyanet kasdile Fizan'daki Hacı Raşid ve Hacı Ahmed beyleri firar ettirmek teşebbüsünde bulunduğunu) telgrafla saraya arzetti.

Abdülhamid Namık paşanın böyle bir harekette bulunamayacağını bildiği için iptida bu ihbara ehemmiyet vermedi. Fakat emirname Fizan'a varup ta evvelâ Hacı Raşid, sonra hasta halile Hacı Ahmed beylerin Trablusa gelmekte oldukları anlaşıncı işin rengi değişti.

Artık valinin böyle bir emir vermediğine dair mabeyine arzlediği teminata inanılmadı. Namık paşa azılunarak yerine Haşım Molla gönderildi. Arada Fizan'a gidemiyen asıl tahriratı yazan kâtip Osman efendi zalvalısının hiç bir suçu olmadığı halde başı belâyâ uğradı!

Ciddede mevrur edilen korvet kâtipi Ali Fahri efendi memuriyetine giderken Mısırdaki karaya çıkarak orada kaldı.

Trablustan kaçmak teşebbüsünde bulunmuş iken muvaffak olamayarak gizlendikleri evde yakalanan eski bahriye fen komisyonu âzasından Rıza Şakir bey ile arkadaşları demire vurulmuşlardı. Cemiyet şubesi bunları kurtarmaya çalışıyordu.

Yaver Şevket bey, askeri mektebi fransızca muallimi Çerkes Hüseyin Tosun bey, korvet kâtipi Ali Tefvik, Yusuf Akçura, Abdülkadir Cami beyler bu işe elbirliği sarılmışlardı. Hapishane müdürü zaptiye binbaşısı Çerkes Mehmed bey de esasen Trablusa nefi suretile mağduren gönderilmiş idi. Hariçten Hüseyin Tosun, içeriden Rıza Şakir beyler üç buçuk ay uğraşarak onu da kaçmağa ikna eylediler. Yalnız Rıza Şakir beyin arkadaşlarından biri hastalandığı için Trablusta kalacaktı. Firarın vaki olacağı gece Şevket bey Yusuf Akçura ve Cami beyleri çağırarak Firarilerin tevkifi emrinin karadan etrafa verilmesine mâni olmak için (Mısırlı baba) civarında telgraf tellerini kesmelerini söyledi. Cami bey bir törpü, bir keski ile eritici bir mayı tedarik etti ve yola düzeldüler. Gece karanlığında Mısırbaba mevkiine vardılar. Cami bey Yusuf Akçura beyin sırtına basarak ve telgraf direğine tutunarak teli kesmekle uğraştı. Etraftan köpeklerin havlamaları, ayak seslerinin yaklaşması üzerine iki arkadaş koşarak kaçtılar.

Biraz sonra Yusuf Akçura bey de kaçmağa karar verdi.

Trablusgarbe gelmiş ve orada kalmış olan Hacı Raşid beyin evi kaçırma acentası gibi bir hale gelmişti. Bu işlerde erbab olan eczacı Lanson oraya çağırıldı. Lanson ile bir arkadaşı bu işi deruhde ettiler. Lanson eczanesinin iç tarafındaki bir odada adam başına onar altınla pazarlık kesildi.

Yusuf Akçura, Fazlî ve Ferid beyler bir gece bir sandala atıldılar. Kendilerini açıkta bekleyen bir kotra ile Tunus sahillerine vardılar.

Hüseyin Tosun bey de kıyafetini tebdil ile Trablustan savuşmağa muvaffak oldu.

Verilen karar üzerine kaçacağı gün Harbiyeli Küçükayasofyalı Hayri Ahmed efendi askerî daire önünde bir hafiyeye hücum ederek dövmeğe başladı. Bunun gürültüsü ve verdiği şaşkınlık esnasında Hüseyin Tosun bey de dikkati celbetmiyerek Trablustan uzaklaştı.

Bir müddet geçince Hayri efendi de Mısıra savuşmağa yol buldu.

Tıbbiyeli Avram Salemin efendi kaçırmağa taahhüd eden sandal Trablustan hayli açıldıktan sonra çıkan bir fırtınadan ilerileyemiyerek firarıyla gene Trablus sahiline kaçmağa mecbur kalmıştı. Avram efendi bir bedevinin deve ahırında saklandı. Burada yirmi beş gün ancak hurma ile açlığını gidererek sonra gene sandala bindi; bu defa emeline nail olarak Paris'te tıp tahsiline devam etti.

Kaçmıyanlar meşrutiyet ilânına kadar Trablus meşakkatlerine tahammül eylemek mecburiyetinde kaldılar.

Trablusgarp hayatı ve iklimi sürgünlerden Tosyalı Vassiden sonra tabur kâtip muavini Ahmed, Şeref kurbanları serbest bırakıldıkları sırada Trablusa nefyedilen Babîâlî kâtiplerinden Musa Şefkati, Tıbbiyeli Hüsameddin, bahriye mektebinden Ali Kemal doktor yüzbaşısı Halil Kadri efendileri de çürütüp topraklara sermişt.

Trablustan kurtulduktan sonra orada çektikleri ezalarla tutuldukları hastahklar yüzünden kimbilir daha kaç kişi genç yaşlarında hayata veda etmişlerdir!

Menfa hayatının en elim safhaları! Recep paşanın yaveri Şevket bey durup dinlenmek bilecek fitrette bir zat değildi. O icrası kabil olmayacak bir şey bulunduğuna inanmazdı.

— Muvaffakiyetsizlikler tedbirlerin, çalışmanın noksanındandır. İyi çalışmakla, iyi idare ve sevkedilmekle kazanılmıyacak muvaffakiyet yoktur!

Derdi. O bu iman ile çalışarak Trablustan bir çok hürriyetperverleri kurtarmaya muvaffak olmuştu. Şevket bey istibdadı yıkmaya bir avuç fedakârın himmetini kâfi görürdü. Daha Bağdadda iken Recep paşayı İstanbul'a yürümeğe kandırmağa çalışmıştı! Recep paşa da Selânik gibi nisbeten yakın bir yerde bulursa bu işe girişmeği kabul edebileceğini, ancak Irakın uzaklığı buna mâni olduğu cevabını vermişti. İsmail Kemal ve Sabahaddin bey ile arkadaşlarının ihtilâl teşebbüslerinden evvelce bahsetmişdik. (Emel yolunda) eserinde buna dair de şu malûmat verilmektedir:

(İttihad ve Terakki cemiyetinin Trablusgarp şubesi namına 14 kânunusani 1899 tarihinde Mısır fevkalâde komiseri Ahmed Muhtar paşaya «desi himayetini millete uzatması» temenisile bir mektup göndermiş olan yaver Şevket bey oradan bir şey çıkmıyacağını anlamıştı.

Şevket bey bir taraftan Pariste Sabahaddin bey ile «Gülçin» müstear namile muhabere ederken diğer taraftan da Recep paşa ile Bağdaddaki müzakeresini teccid eylemişti. Uzun muhabereleden sonra görüşmek ve katı karar vermek üzere Maltaya giderek oraya gelen Sabahaddin bey ile mülâkatta bulundu. Bir aralık Londra sefaretî kâtipi Reşid Sadî bey de gizlice Trablusa girdi. Reşid beyin tavassutile Londrada Sabahaddin bey namına bir istikraz aktedilecek, bu para ile hareket tanzim ve tehiye olunacaktı. (Arkası var)

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

İki arkadaşın macerası

Müfit arkadaşları Hamdiye bağırdı:

— Haydi, kotra hazır...

İki genç bekâr, aykılarında beyaz keten iskarpinler, bacaklarında beyaz pantolonlar, sırtlarında beyaz gömlekler, başlarında beyaz kasketlerle kotraya yerleştiler. Yanlarına bol bol bira, güzel mezeler almışlardı. Floryaya doğru açıldılar. Nadide ile Zeynebi Floryadan kotraya alacaklar, gezeceklerdi.

İki arkadaş, iki genç kadınla yeni tanışmışlardı. Nadide Hamdiye iltifat ediyordu. Müfit Zeynebin araları da fena değildi. İki bekâr erkek te kendilerini dehşetli ve üstad birer çapkın zannediyorlardı.

Hamdi:

— Azizim, diyordu. Kadınlara karşı âni ve şaşırtıcı hareket etmelidir, belki aşk hücumları hep böyledir.

Müfit gülümsedi ve Hamdinin fikrile alay etti:

— Sen zaten sulusun... Kadınlar öyle âni ve şaşırtıcı hareketlerden ürkerler ve erkekten kaçarlardı... Halbuki üstad bir çapkın yavaş yavaş, mükemmel bir harp plânile hareket ederek kaleyi zapteder. Bak göreceksin... Ben Zeynebe karşı nasıl hareket edeceğim...

Müfit kotranın arka tarafına uzanmış plânlar yapıyordu. Kendi kendine diyordu ki:

«Bazı erkekler kadınlara karşı biraz yüz buluncu hemen aşk hücumuna kalkarlar ve bu hareket kadınları korkutur. Böyle erkeklere sulu nazarla bakılır. Aşkı her zaman bulmak kabildir. Fakat aşkı istemenin yolunu bilmek lâzımdır. Ben Zeynebe karşı son derece ciddi davranacağım, onu yavaş yavaş aşka hazırlayacağım. Zeynebe Nadideyi Floryadan kotraya aldılar. Hamdi derhal Nadidenin yanına uzandı ve henüz denizden çıkmış genç kadının ıslak saçlarına yüzünü yaklaştırarak onun kulağına bir şeyler fısıldamaya başladı.

Müfit arkadaşının bu haline baktı. İçinden:

— Sulu... dedi, kadını elinden çıkaracak... Budala...

Kotradaki gramofonun güzel plâklarını çalmağa başladılar. Hamdi sululuğunu artırdıkça artırıyordu.

Bir aralık Hamdi Müfidin yanına yaklaşıp:

— Ben, dedi. Kotrayı Hayırsızadaya doğru götüreceğim. Güya, sular bizi oraya atmış gibi yaparız... Mehtapta gece yarısı Hayırsızadadan İstanbula döneriz olmaz mı?

— Mükemmel fikir...

— Fakat sen Zeynebe karşı çok durgun davranıyorsun!

Müfit kurnaz kurnaz güldü:

— O dedi, çapkınlık sanatının ince bir plândır. Sen anlamazsın... Bildirimi ağı düşürmek için böyle numaralar yapmak lâzımdır... Senin gibi gayet sulu hareket edersem yandım gitti.

Kotra Hayırsızadaya doğru açılıyordu. Nadide telaşla sordu:

— Nereye gidiyoruz...

Hamdi cevap verdi:

— Sular bizi Hayırsızadaya atıyor. Biraz adaya çıkarız, gece mehtapta döneriz olmaz mı?... Sabaha karşı İstanbula dönüş nekadar zevkli olur.

Zeynebe ellerini çırpı:

— Ne güzel... Bu adetâ bir macera... Hem Hahırsızadayı o kadar merak ederim ki Hele dönüş her halde çok zevkli olacak.

Hayırsızadaya yaklaştılar. Uzun uzun yanaşacak bir yer aramadan Adaya çok yakın bir yerde demir atıldılar. Erkekler de soyunup mayolarını giymişlerdi. Yüze yüze Adaya çıktılar.

Hamdi:

— Gel, biz Adayı şöyle bir kulaçan edelim...

Diyerek kolunu Nadidenin beline doladı.

Müfit gene içinden arkadaşları için: «Sulu... Bir de kendisini müthiş bir çapkın zannedir.»

O böyle düşünürken, Zeynebe kendisinin koluna girdi:

— Biz de, dedi, Adanın öteki tarafını dolaşalım!

Genç kadının bu teklifi üzerine Müfit kendi kendine: «Bizim aşk plânı kendisini gösteriyor... Kadına karşı

sululuk etmemem tesirini gösterdi.»

Zeynebe neşe içinde idi. Onlardan uzaklaşan Nadide ile Hamdinin arkasından baktı ve güldü:

— Kimsesiz bir Adada dört Robenson!...

Sonra Müfide bütünü sokularak:

— Biz her halde, dedi, Robensondan daha mesuduz değil mi? Robenson kimsesiz adada pek arkadaşsızmış. Halbuki bizim burada iyi arkadaşlarımız var değil mi?

Artık Nadide ile Hamdi adamakıllı gözden kaybolmuşlardı. Müfit Zeynebe beraber biraz dolaştıktan sonra sahilde bir yere indiler.

Zeynebe Adaya baktı:

— Vahşi bir güzelliği var değil mi? Vahşi bir aşk dekoru...

Müfit gene: «Durgun durmam adamakıllı tesirini gösterdi!» diyordu.

Fakat Zeynebe, Müfidin soğukluğu karşısında onu her dakika biraz daha teşvik etmek lüzumunu hissediyordu. Birdenbire sordu:

— Aşk hakkında ne düşünüyorsunuz?

Müfit kendi kendine:

«Bildirim ağı vurmak üzere... Biraz daha dişimi sıkıp, tam kıvamına gelince o zaman kati hücumuma geçirim. O bu hiç beklemediği hücum karşısında mukavemetini kaybeder...»

Müfit Zeynebin bütün cesaret verici hallerine karşı hiç istifini bozmayordu. Tevekkeli, bir büyük adam: «Kadınlar kovalıyan erkekten kaçarlardı, kaçan erkeği kovalarlardı...» dememiş miydi. Müfit durgun durdukça Zeynebe ona iltifatını artırıyordu. Fakat tam bu aralık Nadide ile Hamdi son derece neşeli, mesud geldiler.

Zeynebe onları görür görmez neşesini kaybetti.

Müfit kendi kendine.

«İyi hareket ettim, diyordu. Eninde sonunda Zeynebe benimdir...»

Nadide gülerken Zeynebin yanına yaklaştı. Müfit sulu arkadaşının Nadideye karşı nasıl hareket ettiğini öğrenmek istiyordu. Hamdinin koluna girdi.

Bu sırada iki kadın bir kayanın üstüne oturmuş konuşuyorlardı. Müfidin kulağına şu sözler çaldı. Nadide:

— Ben çok mesudum... diyordu. Ya sen Müfidi nasıl buldun.

Zeynebe sesinden bile belli olan bir hiddetle:

— Aman, dedi, bırak şunu, mıymıntı... Abdal o... Budala...

(Bir yıldız)

İstanbul mektupları

(Baş tarafı 5 inci sahifede)

Her defasında, evlerin birinde toplanılır, bezik oynanırdı. Bu, herkesi o kadar sarmıştı ki, eski kâğıtları asırıp, birer marköz de biz uydurarak, çocuk çocuk arasında bizler de oynar olmuştuk.

Biz dediğim, bugün hepsi de toprağa kalbolmuş, yurdun birer bucağında son uykularına dalmış o mübarek insanların evlâdları.. Mollanın oğulları Mehmed, Salih, Cemal beyler.. Baki beyin oğlu Ferid.. doktor Civaninin oğlu Aram.. Yenişehirli Adem beyin torunu Salâhaddin, ağabeyim Nijad ve ben...

Hehyat ki, bunların da içinden, babalarının yanına, genç yaşında gideler oldu. Hele biçare Salih!.. Mektebi Harbiyeden zabıt çıktığı sene tutulduğu verem illetinden kurtulamiyarak, müdafaasına and içtiği bu toprakların üzerinde elemli gençliğini bir müddet sürükledikten sonra, aramızdan ebediyen çekilip gitti.

O ne halük, ne temiz, ne cevherli çocuğu! Sarışın simasının çizgilerinde, necib duygularının akisleri sezilirdi.

Size şimdi tuhaf bir şey söyleyeceğim, inanmayacaksınız: O tarihte, Büyükkadada, aşağı yukarı her evin akat suyu vardı! Evet: Adada akar su! Hem de o devirde.

Bu suyu, Nizamda, hâlâ ankazı duran fabrikada, Kazoğlu adında birisi, denizden alıp tasfiye eder, evlere dağıtırdı.

Bir gün, gene Şemsi Mollanın, bu su yüzünden, bizzat Kazoğlu ile bir ihtilâfı çıkmıştı. Kazoğlu, Mollayı boyuna atlatıyor, istediğini yapmıyordu.

Molla fena halde kızdı; ve bir sabah vapurda, herifle yüzyüze gelince:

— Bana bak, Kazoğlu efendi! dedi; benim suyu vereceksen, ver. Vermezsen külâhları değiştiriz. Sen Kazoğlu isen, ben de senin baban değilim. Anladın mı?..

Şimdi nerede o Kazoğulları?... Bugünkü ada, Kerbelâ sahrası gibi susuzluktan çayır çayır yanıyor!..

Ercüment Ekrem Talu

Gazetemizin İzmir
ve havalisi satışı

1 Eylül 1937 tarihinden itibaren İzmir ve havalisinde gazetemizin satışı İzmirde İkizbeyler sokağında 66 numarada Esad Ekicigile verilmiştir. Alâkadar bayilerle karilerimizin kendisine müracaat etmeleri ilân olunur.

Çaresi varken ıstırab
çekmek.. ne acınacak hal!

GRİPİN:

En şiddetli baş ve diş
ağrılarını, romatizma
sancı ve sızılarını
keser

GRİPİN:

Uşutmekten mütevellid
bütün ıstırabları, adale,
bel, sinir ağrılarını
dindirir

Gripe, nezleye ve emsali hastalıklara karşı bilhssa müessirdir.

GRİPİN

Kaşelerini alınız.

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

KUBİLÂ Y HAN

Yazan: İskender F. Sertelli

No. 161

(Güneşin oğlu) adada bir hükümdar
gibi yaşıyordu. Onun Japon İmpara-
toru ile arası çok açıktı

Fakat, Özkan askerlerini de yurdu ve Hakani kadar candan seven bir zabıttı. O bu cesedlere bakarak:

— Ben, bir Moğol askerini, bütün bir Japonyayı değiştirmem. Diyor ve acıyordu.

Böylece, güneş batmaya kadar deniz üstünde bocaladılar. Coşkun dalgalar ve kudurmuş fırtınalarla boğuşular.

Nihayet denizin üstünü esmer bulutlar kaplarken (birinci Yay adası) görünmüştü.

Rüzgâr da eski şiddetini kaybetmişti.

Özkan:

— Ada göründü.

Diye haykırdı.

Küçük Timur yüksek sesle cevap verdi:

— Fırtına diniyor, geceyi adanın arkasında geçirelim.

Özkan:

— Pekî... diye karşılık veriyordu.

İki sal birbirine yaklaştı.

Yirmi metre ara ile gidiyorlardı.

Yay adaları denizde - belki de dünyanın kurulduğu gündenberi - bu kadar korkunç ve tehlikeli bir yolculuk ne görülmüş, ne de işitilmişti. Fırtınalı zamanlarda amiral Şütso bu sulara, altında büyük tekneler olduğu halde bile barınamaz, kuytu körfezlere kaçıp sığınır.

Acaba Moğol donanması bu fırtınada nerede bulunuyordu? Bütün bu uzun günü deniz üstünde mi geçirmişti. Yoksa bir limana mı sığınmıştı?

Yay adalarında bir facia!

Birinci «Yay adası»nın yarı hal-kımı Japonlar teşkil ediyordu. Buradaki Japonlar vaktile Mikadoya karşı isyan ederek, nihayet Japon ordusu galebe edince, ordudan kaçabilenler buraya sığınmış yerleşmişlerdi.

O zaman Kanton eyaleti (Sung) imparatorluğuna bağlıydı. (Yay) adaları da Kanton eyaletine merbut küçük beyliklerle idare olunurdu.

Okay hanın birinci seferinde Kanton eyaleti Çinlilerden alınmış, daha sonra da Kubilây, Sung imparatorluğunu yıkarak, bu denizdeki bütün adalar Kanton valiliğine bağlamıştı. Birinci (Yay adası)nda yaşayan Japonlar üç bin kişiden fazla idi.

Gerçi yerliler, buradaki Japonların iki mislinden fazla ise de, adanın bütün ticareti Japonların elinde idi. Burada Japonlar efendi, yerliler usak vaziyetinde bulunuyordu.

İkinci Yay adası, bu adanın iki mil kadar şarkında, üçüncüsü ise dört mil uzakta idi.

Moğol generali Hun - Kan'ın esir bulunduğu ada, ikinci ada idi.

Özkan, Kantondan ayrılmadan, birinci ada halkının isyana, fiilen iştirâk etmediğini duymuştu.

Oysa ki, bu adadaki Japonların sayısı diğer adaların hepsinden daha fazla idi. Buradaki Japonların isyana iştirâk etmemelerine imkân mı vardı?

Bahusus ki, bunların ecdadı isyana alışmış insanlardı.

Acaba Kantonda Özkan'a yanlış mı malûmat vermişlerdi?

Askerler:

Geceyi de salda geçirecek olurlarsa hastalanmaları muhakkaktı. Salda dizlerine kadar su içinde duruyorlardı.

Askerler:

— Karaya çıkalım.

Diye bağışmağa başlamışlardı.

Özkan, Küçük Timurun salına yanaştı:

— Geceyi de böyle su içinde mi geçireceğiz?

Diye sordu.

Küçük Timur aynı mesele etrafında arkadaşlarıyla konuşuyordu. Özkan:

— Sen ne yapmak fikrindesin?

Deyince, Özkan askerlerin arzusu-nu söyledi:

— Şuradaki kayalıklara yanaşalım. Karaya çıkalım. Ötesini sonra düşünelim.

— Ya adalardan mukavemet görürsek?..

— Bize karşı koyacaklarını sanmıyorum. Çünkü, böyle bir maksatları olsaydı, bizi bu kadar sahile sokmazlardı.

Askerlerden biri vaktile bu adalara gelmişti.

Adalıların âdetlerini çok iyi biliyordu.

— Onlar ok kullanmazlar. Hepsinin belinde küçük birer hançer vardır. Ve bütün silâhları bundan ibarettir.

Dedi. Moğol askerinin verdiği bu kısa izahat Özkanla Timurun cesaretni arttırmıştı.

Kayalıklara yanaşmağa ve karaya çıkmağa karar verdiler.

Asker çok yorgundu:

— Sudan çıkalım da taş üstünde yatmağa razıyız, diyorlardı.

Sallar kayalıklar arasına girdi.

Moğol askerleri ikişer üçer kayaların üstüne athyarak adanın çakıl taşlı kıyısına çıkmağa başladılar.

Sular kararmıştı. Fakat göz gözü görüyordu. Nereye çıktıklarını iyice seçebiliyorlardı.

(Yay) adalarının parlak seması altında bütün sahil boyunca tutan Moğol denizcileri buraya yiyeceklerini, içeceklerini de birlikte çıkarmışlardı. Etrafta ne bir ses... Ne de bir ışık vardı.

Sallar kayalıklara bağlanmışlardı.

Küçük Timurla Özkan kuytu bir köşede ateş yakıp konuşmağa başladılar:

— Nereye gidecektik, nereye geldik? Hele bir bu geceyi burada geçirelim de. Ne yapacağımızı yarın düşünelim, Özkan!

— Kubilây han bize amiral Şütsoyu bulmağa çalışmamızı emretmişti. Burada kahrşak, ona raslayamayız.

— Deniz sakinleşmeden buradan bir yere gitmem ben.

— Ya günlerce fırtına sürerse?..

— Biz de günlerce burada kalırız.

— Yiyeceğimiz biterse?..

— Adaya yayılırız, ve adalılardan yiyecek alırız.

— Verirler mi dersin?

— Bize karşı mukavemet göstereceklerini mi sanıyorsun? Ben bu adayı yüz Moğol askerle zaptederim. Halbuki askerlerimiz dört yüz kişiye yakındır.

Adalıların âdetlerini iyi bile bir Moğol askeri, zabıtların yanına sokuldu:

— Bu adada Japonların taptığı bir adam vardır, dedi, eğer onu elde ederssek, hiç birimizin burnu kanamaz ve adalıları bu suretle çabuk ve kolay avlarız.

Özkan sordu:

— Kimdir bu adam?

— Ona: (Güneşin oğlu) derler. Adanın en güzel bir yerinde küçük bir köşkü vardır. Uşaklarını ve cariyelerinin hepsi dışkıdır. Fakat (Güneşin oğlu) onlarla çok iyi anlaşır.

— Sen onun evini biliyor musun?

— Bilirim.

— O halde yarın sabah ilk işimiz onu görmek olsun.

(Güneşin oğlu) kırk yaşlarında, kısa boylu, çekik gözlü, sehhar bakışlı, zeki bir adamdı.

O, üç yıldanberi amiral Şütsonun kızına âşıktı.

Üç yıl önce bir gün amir Şütso gemileyle beraber adalardan geçerken kızını da yanına almıştı. Amiral bu adaya uğradı. Kızile beraber karaya çıktı. Adayı gezdi.

İşte (Güneşin oğlu) o zaman Şütsonun kızını görmüş, sevmişti.

(Güneşin oğlu) o güne kadar hiç bir kadınla evlenmemiş ve (Güneş) e kırk yaşına gelmeden dünya evine girmeyeceğine söz vermişti.

(Arkası var)

ÇOCUK DÜNYASI

Orangutanla karşı karşıya

Vargal üç senedir orta Afrikada yaşıyordu. Sümürge müfettişi idi. Vazifesinden memnundu, çünkü sık sık yukarı Kongo havalisini geziyordu. O gece erken yattı, ertesi gün teftişe çıkacaktı. Evi güzeldi. Sıcak yaz geceleri uyumak için bir de taraçası vardı.

Müfettiş lambasını söndürdü, yattı, hemen uyudu.

Gece yarısına doğru birdenbire uyandı. Onu uyandıran neydi? Hemen mumu yaktı, dinledi. Yukarıdan bir ses geliyordu. Hemen kalktı, tabancasını aldı, usul usul merdivenleri çıktı. Dışarıda kuvvetli bir rüzgâr esiyordu. Bir de pencere vurur gibi bir gürültü iştiliyordu. Müfettiş:

— Açık bir pencere kalmış olacak, diye düşündü.

Bir kapıdan girdi, yürüdü. Bu odanın penceresi kapalıydı. Geri döndü. Bu sefer taraçada bir ayak sesi duydu. Muhakkak hırsızdı. Taraçadan eve girmeğe çalışıyordu. Müfettiş gülmüştü:

— Taraçanın kapısı sağlamdır, ne-reye girer!..

Müfettiş aşağı indi, sokağa çıktı, aşağıdan taraçaya baktı. Kocaman bir Orangutan maymunu pencerelerden birini zorluyordu.

Müfettiş bulunduğu yerden ateş edemeyeceğini anladı. Tekrar yukarı çıktı. Maymunun girmek istediği oda-

nın karşısında bir oda daha vardı. Taraça ile beş metre mesafedeydi, oradan rahat rahat ateş edebilirdi...

Vargal ihtiyatlı davrandı. Yanına bir de tüfek aldı. Kendine siper de hazırladı. Pencereyi açmak üzere yaklaştı... İki kanadını açtı. Orangutan dişlerini gıcırdattı. Vargal tüfekte nişan aldı, ateş etti. Maymun homurdandı ve müfettişin üstüne atıldı. Müfettiş tekrar ateş etti, fakat vuramadı... Hemen pencereyi kapadı, koşu aşağı indi... Pencerenin kanatları maymunun kafasına çarpmış, onu bütün bütün kudurtmuştu... Dört hamlede kanatları kırı, içeri girdi, merdivenleri inmeğe başladı...

Vargal iki el daha ateş etti. Bu sefer maymun yaralandı, yere yuvarlandı. Fakat ölmemişti. Tekrar ok gibi fırladı... Tam bu sırada müfettişin gözüne başı topuzlu bir demir ilişti. Kaptı, maymunun kafasına indirdi. Orangutan bu sefer kendini toplayamadı, boylu boyuna yere uzandı. Vargal derin bir nefes aldı... Maymunun taraçaya nasıl çıkabildiğini inceledi. Taraçanın önünde bir ağaç vardı. En uzun dalı taraçadan iki metre mesafedeydi, fakat Orangutan için ağaca tırmandıktan sonra iki metre mesafeyi atlamak çok kolay olmuştur.

Garip şeyler

Bu gördüğünüz Çinlilerin yelkenli gemisidir. Göl ve nehir kenarında yaşayan yüz binlerce Çinli bu yelkenlilerin içinde yaşarlar, bunlardan binlercesi ayak-

larını hiç toprağa basmazlar, bu yelkenlilerde doğup yelkenlilerde ölürlər.

Resimde gördüğünüz kam-

bur kaplumbağa yalnız Kloridada yaşar.

Her memleketin kendine göre bir takım usulleri vardır. Resimde gördüğünüz kadın da Portekizlidir, Portekizli kadınlar yüklerini başlarında taşırlar.

Korkunç bir yüz görüyorsunuz, korkmayınız, Çinliler bu

ponlar yaban ördeğini böyle avlarlar.

Biray yalnız insanlar mı içer sanıyorsunuz? Ha-

yır, Almanyada insana alıştırılan bir keklük aynı zamanda biraya almış, keyifli keyifli bira içiyor.

Tayyareden telefon

Acele işiniz çıktı, o kadar acele ki eve haber bırakmayı unuttunuz. Tayyare ile uzağa gidiyorsunuz.

Tabii evden çok merak edecekler. Belki pocekler. Belki nafile yere polisi de izaç edecekler. Aksı gibi tayyare de bir tarafa uğramıyor ki telefon çekesiniz. Bütün seyahati siz bir taraftan, evdekiler diğer taraftan sıkıcı düşüncelerle geçirmek mecburiyetindeyiz! Fakat bundan sonra böyle bir hal için gayet iyi bir çare düşünülmüştür.

Tayyare kumpanyaları yolcu tayyarelerine telefon tesisatı yaptırmışlardır. Telsiz telefonla istediğiniz yerle konuşabilirsiniz. Telsiz telefonla şehrin telefon merkezini buluyorsunuz. O sizi telli telefona ve evinize raptediyor. Bu iyi ama acaba evden istedikleri takdirde tayyarede bulunan kimse ile konuşabilecekler mi? Meselâ gene uzağa gidiyorsunuz. Karınıza bir çok şeyler getirmeyi vadettiniz. Yarı yolda «zırlı...» diye telefon çalıp karınızın sesini işitmek ne kadar feci olur:

— Unutmuşum bana bir kürk te getir. Orada şimdi söylediler çok ucuzmuş.

Resim tayyarede telefon servisini gösteriyor.

Dünyanın dört bucağında

681 kiloluk domuz

Danimarka domuzları meşhurdur. İngilterenin domuz yağı ve sucuk ihtiyacını Danimarka temin eder. Amma bugüne kadar Korsör,de kesilen domuz kadar büyük bir domuz Danimarkada hiç de görülmemiştir. 681 kiloluk bir domuz!

İran hazinesi

Fransız gazetelerine göre Tahrande çelikten bir mahzen imal edilmiştir. Bu mahzende on yedi çelik kasa, bu kasalara da İranın elmas ve altın serveti konmuştur... Tahmine göre bu servet iki milyar Türk lirasıdır.

Kahve sarfıyatı

Brezilya gazeteleri bir asır içinde kahve sarfıyatının yüz misli arttığını yazıyorlar. Yer yüzünde içilen kahvenin beşte üçünü Brezilya temin eder. Brezilyadan sonra kahve yetiştiren memlekeler Haiti, Antil, Cava, Somatra, Arabistan ve Afrika memlekeleridir....

Su içinde konser

Brezilyada bir kuyumcu var. Bu zat hem yüme şampiyonu, hem de kemancıdır. Bu iki meharretini bir arada göstermek için hususi bir keman yaptırmış, denize giriyor, hem yüzüyor, hem çalıyor.

Çat gölü kıyılarında

Çat gölü kıyılarında devekuşu yetiştirilir. Geçen sene bir veba zuhur etti, binlerce devekuşu öldü. Vebanın önüne geçmek için uğraşıyorlar amma muvaffak olamıyorlarmış.

Bilmecelerimizin yeni şekli

Geçen hafta bilmecelerimizin şekliyle hediyelemizi değiştireceğimizi yazmıştık. Bu haftadan itibaren «Çocuk dünyası» nda aylık bir bilmeceler bulacaksınız. Eylül zarfında bu bilmeceleri halledenler arasından ayıracıklarımıza muhtelif zengin hediyeler vereceğiz.

Cevaplarınızı 8 teşrinievvele kadar «Akşam, Çocuk dünyası» adresine gönderiniz.

Eylül bilmecesi

İsim :

Adres :

- 1 inci harfim «Anadolu» da 2 tane «Rumeli» de hiç yoktur.
- 2 nci harfim «Nazilli» de 1 tanedir İzmirde yoktur.
- 3 üncü harfim «Kafes» te var, «oda» da yoktur.
- 4 üncü harfim «ev» de bulunmaz, «av» da bulunur.
- 5 inci harfim «rakı» da var, «şarap» ta var, «alkol» de yoktur.
- 6 ncı harfimi Amasya'nın başında ve sonunda bulursunuz, «Bilecik» te bulamazsınız. Acaba ben neresiyim?

Bu bilmecemizin hal müddeti 8 teşrinievvel cuma gününe kadardır. Zengin hediyelerimizin listesini gelecek hafta neşredeceğiz.

Mürekkep eskidir

Yazı mürekkebi çok eskidir, İsa peygamber bile bahsediyor.

Mısırdaki mürekkeple yazılmış çok eski kitaplar bulundu.

Pompei harabelerinde mürekkeple yazılmış eserler çıktı.

Avrupada mürekkep 900 senesinde kullanılmaya başlandı.

Resim gönderiniz

Bu aydan itibaren, Çocuk dünyası sahifesinde bilmecimizi halledenlerin resimlerini de basacağız. Resimlerini gönderen karilerimizin hediye kazanmaları şart değildir, resimleri gazete-ye gene konacaktır. Hediye kazananların resimleri de muhakkak konacağı için kazananlar listesinde isimlerini görenlerin bize bir resim göndermelerini rica ederiz.

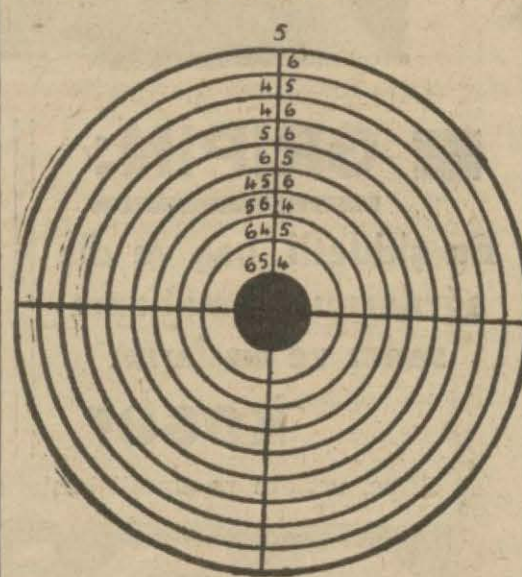

— Artık gidelim.
— Neden?
— Boya kokusu başıma vuruyor!..

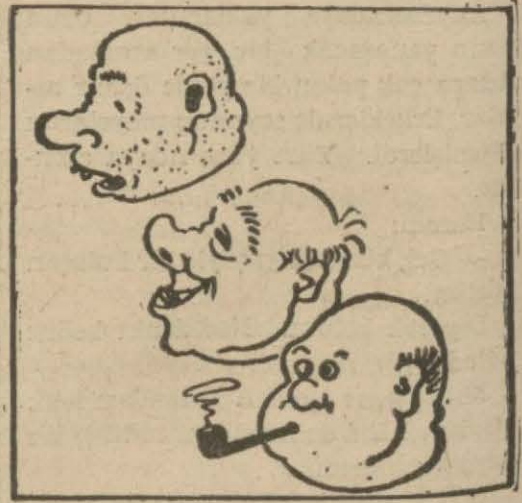
— Bu ne güzel elbise?..
— Babam gazinoda bilârdonun çuhasını yırttı da bana elbise yaptı!..

Hesap

Bir nişancı beş el ateş etti ve isabet ettirdiği rakkamları yazdı, fakat aralarını ayırmadı. Sadece 56546564546 rakkamını görüyoruz. Her atışta hangi rakkama isabet ettiğini bulunuz.

Bükme

Çerçevesile kesiniz, sonra öyle bir bükünüz ki, bu üç kafadan bir dördüncü karikatür meydana çıksın.

Sirkeci yolcu salonu

İnşa işine dünden itibaren başlandı

Glatada inşasına başlanan modern yolcu salonundan başka İstanbul'da da bir yolcu salonu yapılacağını yazmıştık. Eski Sirkeci yolcu salonu antrepoya keldirilmekte ve yeni salon, eski gümrük başmüdürlüğü binasının zemin katındaki hole yapılmaktadır.

Salonun projeleri hazırlanmış ve li-man işletme idaresi encümenince tas-vib edilmiştir. Bu münasebetle İstan-bul yolcu salonunun inşasına da dün-den itibaren başlanmıştır. Bu yeni sal-on da asrı şekilde olacak, gümrük muayene ve polis daireleriyle muhtelif bekleme salonlarını havi olacaktır.

Teşyi ve istikbalçiler için tel örgü-ler değil, salonun deniz kısmına ve i-kin-ci katına geniş bir balkon yapıla-caktır.

Esnaf Cemiyetleri yardım teşkilatı kuvvetlendirilecek

Bu ayın dokuzuncu perşembe günü Esnaf cemiyetleri reis ve kâtibî umu-mîleri Ticaret Odası esnaf şubesi mü-dürü B. Kâzım'ın riyasetinde bir top-lantı yapacaklardır. Bu toplantıda ce-miyetlerin 938 senesi bütçe hazırlıkla-rı üzerinde konuşulacak ve ayrıca ce-miyetlerin İktisad Vekâletine olan ba-zı işleri müzakere edilecek, intacı hususunda teşebbüsata girişilecektir.

Toplantıda mevzuu bahis olacak me-selelerin en mühimlerinden biri de bir-leşik esnaf cemiyetleri yardım teşkilâ-tının takviyesidir. Sıhhi teşkilâtın tev-sii bu meyandadır.

Küçük sanayi erbabı dün toplandı

Küçük sanayi erbabı dün kendi ara-larında bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıya Ticaret Odası esnaf şubesi müdürü B. Kâzım da iştirak etmiştir.

Bundan bir müddet evvel hazırla-nan küçük sanatlar kanunu için alâ-kadarlar bazı müracaatlar yapmış, ka-nunun meriyete girmesini kendilerinin görecekları istifadelerden bahsetmiş-lerdir. Dünyâ toplantıda bilhassa bu mevzu üzerinde görüşülmüş, esnaf şu-besi müdürü müracaatçıların kanun hakkındaki dileklerini tesbit etmiştir.

Bu dilekler Ticaret Odası kanallile İktisad Vekâletine arz edilecektir.

Buğday fiatları 10 para düştü

Buğday fiatlarında on para kadar bir düşüklük göze çarpıyor. Muvaridat artmaktadır. Dün 33 vagon buğday gelmiştir. Bütün bu sebepler dolayısı-le buğdayın bir miktar daha düşeceği ihtimal dahilinde görülüyor. İstanbul tacirleri şimdilik alıcı azlığı karşısın-dadırlar. Mütereddid piyasasının nor-mal muvaridatla yakın günlerde dü-zeleceği zan olunuyor.

Heroinden ölen hasta

Evvelki gece Bakırköy Akıl hastane-sinde Osman adında mevkuf bir has-tanın heroinden zehirlenerek öldüğü-nü yazmıştık. Osman'ın cesedi üzerinde yapılan muayenede kendisinin hasta-nede bulunduğu iki ay zarfında hiç heroin kullanmadığı için vücudunun heroine karşı eski muafiyetini kaybet-tiği ve hastaneden kaçtığı zaman te-darik ettiği heroini eskiden olduğu mik-darda çekince vücudu tahammül edemiyerek öldüğü anlaşılmıştır. Os-manın heroini nereden tedarik ettiği henüz tamamlı tesbit edilememiştir. Müddeiumlik tahkikata devam e-diyor.

Dün iki vapur seyyah geldi

Dün İngiliz bandıralı Orkades va-purule 450, İtalyan bandıralı Nepton-ya vapurule de 400 seyahat gelmiştir. Seyahatlar dün şehrimizi gezmişlerdir.

Belediye zabıtası talimatna-mesine muhalif hareket edenler

25/8/937 tarihinden 31/8/937 tari-hine kadar belediye zabıtası talimat-namesine vesair belediye mevzuatına aykırı hareketlerden dolayı Fatih ka-zası mıntakasına tabi Şehremininde 123, Eyüp mıntakasında 51, Karagüm-rük mıntakasında 90, Fener mıntaka-sında 70, merkezde 17, Samatya'da 9 ki ceman 360 kişi muhtelif cezalarla te'ziye edilmiştir.

Yarınki kürek yarışları

Su sporları ajanlığından: 5 Eylül pazar günü Yenikapıda yapılması evvelce tespit edilmiş bulunan kürek şam-piyonası erkânıharbiyenin vali delaletile tertib ettirdiği misafir İngiliz donanması-le donanmamız arasında pazar günü Mo-dada icra edileceğinden bu yarışların da-ha fazla canlı olması için ajanlığın resmî şampiyona müsabakalarının da Modada yapılması kurumumuza vilâyet tarafın-dan bildirilmiştir.

Bu hale nazaran kürek şampiyonası Modada yapılacak mecburiyeti olduğu için düz saha üzerinde eski programın öğleden sonraki kısmında müsabaka aralarına ilâ-ve edilerek suretile aşağıda gösterilen pro-gram tatbik edilecektir.

PROGRAM

1 Çifte kademli saat 13.30, 2 çifte ka-demli saat 14, 4 lük klâsik kademli saat 14.30, 2 çifte bayanlar saat 14.45. İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında kürek müsabakası saat 15 4 lük klâsik ba-yanlar saat 15.15, 1 çifte kademli saat 15.30 İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında kürek müsabakası saat 16, 2 çifte kademli saat 16.30.

İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında kürek müsabakası saat 17, 4 lük klâsik kademli saat 17.30 da.

Hâkem heyeti: Baş hâkem A. Fetgeri. Hâkemler: Sait Selâhaddin, Ziya kaptan, Dr. Nureddin, Hüsameddin, Sıtkı, Zeki, Bedri, Rıza İsmail, Nedim, Eridal, Bekir, Emin, Şazi, Harun.

Radyo

4 Eylül 937 Cumartesi
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12.30: Plâk-la Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: Saat 18.30 Plâka dans musikisi, 19.30 Konferans: Doktor Ali Şükrü (Vitaminler), 20 Faruk ve arkadaş-ları tarafından Türk musikisi ve halk şar-kıları, 20.30 Bay Ömer Rıza tarafından Arabca söylev, 20.45 Semahat ve arkadaş-ları tarafından Türk musikisi ve halk şar-kıları. (Saat ayarı), 21.15 Orkestra, 22.15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22.30 Plâka sololar, opera ve operet parçaları, 23 SON.

16.45 te Taksim stadından naklen şeh-rimize gelen İngiliz filosu futbol takımıle Bahriye takımı maç.

Ecebi istasyonların en münteha programı

Roma (421) saat 22: (Lohengrin) opera-sı, Viyana (507) 20.25: Operet, Marsilya (400) 20.55: Operadan nakil, Berlin (356) 21.10: (Don Cesare) operet, Varşova (1339) 20: Piyano konseri, Peşte (549) 22.25: Zıgan musikisi.

Dans musikisi
Paris P. P. (313) saat 22.55, Berlin (356) 23.30, Viyana (507) 23.20, Strasburg (349) 24, Londra (Kısa dalga) 19.20 - 23.50.

5 Eylül 937 Pazar
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 16.30: Taksim sta-dından naklen Pire muhtellit ile muhtellit takımımız maçı, 18.30: Plâka dans mus-i-kisi, 19.30: Konferans: Selim Sırrı Tarcan Ordu sayı (Fenlândiyada bir gezinti), 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Bay Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20.45: Bay Muzaffer tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21.15: ORKESTRA, 22.15: Ajans ve borsa hab-e-leri ve ertesi günün programı, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: SON.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstik-lâl caddesinde Dellâ Susa, Tepeba-şında Kinyol, Galata: Hüseyin Hü-s-nü, Kasımpaşa: Vasif, Hasköy: Ha-licioğlunda Barbut, Eminönü: Meh-med Kâzım, Heybeliada: Tomadis, Büyükdada Merkez, Fatih: Şehzade-başında Asaf, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nu-ri, Tarabya, Yeniköy, Emirân: Ru-melihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Faik, Fener: Defterdarda Arif, Beyazid: Yeni Lâ-leli, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Nejad Sezer, Üsküdar: Sel-miye, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Cula, Alemdar: Ankara caddesinde Esref Neşet, Şehremini: Ahmed Hamdi.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENE LİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta İttihadına dahil olma-yan ecebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Cemaziyelâhîr 23 — Ruzhîzur 122
S. İsmak Güney Ögla İkinci Akşam Yarı: E. 9.6 10.51 5.34 9.14 12.00 1.35 Va. 3.45 5.30 12.13 15.52 18.33 20.15

İdarehane: Babiâli civarı
Acımsuluk So.
No. 13

BORSA

3/9/37

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLARI)

ESHAM ve TAHVİLÂT

İstikrazı dahili	95,75	Türkiye Cum-	89,50
1933 İstik-	95,25	huriyet Merkez	
razı		Bankası	
Unitürk I	14,60	Anadolu His.	24,40
" II	14,25	Telefon	6,80
" III	14,25	Terkos	7,10
Müessis I	38,65	Çimento	10
" II	41	İtihad Değir	11,25
" III	—	menleri	
İş Bankası	9,90	Şar değir-	0,80
" hamiline	9,90	menleri	
" Müessis	75		

Para (Çek fiatları)

Paris	21,06,75	Sofya	63,39,14
Londra	631	Prag	22,62,25
Nev York	78,37,50	Berlin	1,95,80
Milano	14,94	Madrid	—
Atina	86,60,85	Belgrad	34,39
Cenevre	3,41,95	Zloti	4,17,90
Brüksel	4,66,25	Pengo	3,98,10
Amsterdam	1,42,36	Bükreş	106,43,75
		Moskova	20,43,50

İSTANBUL TİCARET ve ZAHİRE BORSASI 3/9/937

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Kr. Pa.	Kr. Pa.	Kr. Pa.
Buğday yumuşak	5 37	6 10
" sert	5 12½	5 35
Arpa çuvalı	4 6	4 7
" dökme	3 35	3 36
Bakla	4 —	4 3
Çavdar	4 27	4 39
Mısır sarı	4 37½	—
Kuşyemi	7 35	8 2
Nohut kalburlu	8 10	—
Pamuk	43 —	47 —
Keçi kılı	54 —	—
Yapak Anadolu	55 —	59 —

GELEN

Buğday	375	Ton
Çavdar	30	"
Arpa	47	"
Yapak	41	"
Un	109	"
Nohut	26 3/4	"
Z. Yağı	26	"
Mısır	7	"
Keten tohumu	10	"

GİDEN

Yapak	15	Ton
Susam	10	"

DIŞ FİATLAR

Buğday: Liverpool	5,89	Kr.
" : Şikago	4,95	"
" : Vinipek	5,83	"
Arpa: Anvers	5,05	"
Mısır: Londra	5,81	"
Keten T. : Londra	8,07	"
Fındık G. : Hamburg	94,93	"
Fındık L. : Hamburg	94,93	"

Beyoğlu Halkevinden: 1 - Evimizde kurslar faaliyeti başlamıştır, 2 - Açılan kursların isimleri şunlardır: Türkçe, Fran-sızca, Almanca, İngilizce, İtalyanca, Fran-sızca tercüme usulü, ameli elektriktir, iste-nografi, bîçki, sapkacılık, çiçekçilik, 3 - Kayd muamelesi 10/9/937 cuma günün-den başlar, 25/9/937 cumartesi günü biter, 4 - Kayd günleri: Pazartesi, salı, perşem-be, cumartesi günleri saat 15 den 17 ye kadardır, 5 - Yazılmak arzu edenlerin, muayyen gün ve saatte nüfus cüzdanları ve dörder adet vesikalık fotoğraflarıle Evi-mize müracaat etmeleri.

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimli-ğinden:

Sotiri, Eva ve sairinin müştereken mu-tasarıf oldukları hepsi (2150) lira mu-hammen kıymetli Hasköyde Kiremitçi Ahmed Çelebi mahallesinde eski Kalaycı Bahçe yeni Kalaycı bahçesi ve Kırk Mer-diven sokağında eski beş defa 22 müter-rer ve 24 ve yeni 26, 28, 30, 32, 34 No. 11 maa dükkân üç bap hane ve elyem bir fırın arsasının tamamı suyunun izalesi için açık arttırmaya konulduğundan 6/10/937 çarşamba günü saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu Sulh mahkemesi baş ka-tipliğince satılmaktadır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin % 75 ni bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde ikinci arttırması on beşinci güne gelen 21/10/937 perşembe saat 15 den 16 ya kadar İcra kılınacak ve en çok arttırma ihale edilecektir. Gayri menkullerin ev-saflı mahkeme baş kâtibî nezdindeki 936/30 No. 11 dosyada yazılı olduğundan anlamak isteyenler orada okuyabilirler. 2 — İhaleye kadar birikmiş maliye, be-le-diye, vakıf icaresi ve dellâliye ile 20 se-nelik evkaf taviz bedeli müşteriy aittir. 3 — Arttırmaya girmek isteyenler muham-men kıymetinin % 75 nisbetinde teminat akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır. 4 — Art-tırma bedeli ihaleden itibaren 3 gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır. Aksi takdirde ihale bozulurak farkı fiat ve zararı ziyan ve faiz bilâ hüküm kend-i-sinden alınacaktır. 5 — 2004 No. 11 icra ve iflas 188 inci maddesine tevfiakan gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklılar gayri men-kul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını isbat için ilân gününden itibaren 20 gün içinde evrakı müstahkematle birlikte satış memu-runa müracaat etmelidir. Aksi takdirde hakları tapu kütüğüle sabit olma-yanlar satış parasının paylaşmasından harîc ka-lırlar. 6 — Şartname mahkeme divanha-nesinde herkesin görebileceği yere asıl-mıştır. Fazla malûmat almak isteyenler 936/30 sayılı baş kâtipliğe müracaat-ları ilân olunur. M. 1224

Marmara Mın'ıkası Ölçüler ve ayar başmüfettişliğinden: Şoförlere ilân:

Eski tarife taksilerin yeni tarife üzerine tadili için Belediye Daimî Encüme-ninin 30/6/937 tarihli kararile 3 ay mühlet verilmiştir.

Bu mühletin iki ayı geçtiği halde gimdiye kadar mevcut taksi otomobilleri-nin cüz'î bir kısmı taksilerini yeni tarife üzerinden ayar ettirmişlerdir. Günde muayyen bir miktardan fazla taksimetrenin ayarına imkân olmadığından mühletin bitiminde vukua gelecek fazla müracaatlar sıra beklemek ve dola-yıslı çalışmamak mecburiyetinde kalacaklardır. Ayrıca bu bir aylık mühlet zarfında tarife yeni bir değişiklik olmayacağını ve mühletin uzatılmasının da mevzu bahis olmadığını ehemmiyetle dikkatinize vaziederiz. «5859»

Uzunköprü İskân Memurluğundan:

- 1 — Kazâ dahilinde yapılacak göçmen evleri inşaatı için şartnamesine uy-gun 824690 adet yerli kiremit açık eksiltme suretile satın alınacaktır.
- 2 — Bunların muhammen bedeli 9483 lira 93 buçuk kuruştur.
- 3 — Eksiltme 8/9/937 tarihinde Uzunköprü İskân Dairesinde müteşekkil komisyon huzurunda ve saat 14 de yapılacaktır.
- 4 — Şartnameyi görmek isteyenler İstanbul, Edirne İskân Müdürlüklerine ve Uzunköprü, Keşan İskân Memurluklarına müracaat etmelidirler.
- 5 — Taliplerin % 7,50 teminatı yatırırlarına dair makbuzları veya banka mektuplarıle muayyen günde gelmeleri. «5863»

Askerî Fabrikalar Ticaret Kaleminden: 500 Ton Hurda Demir

Yukarıda yazılı malzeme 10/Eylül/1937 Çarşamba günü saat 14 de pazar-lıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün ticaret kaleminden görülebilir. İsteklilerin yukarıda tayin edilen günde % 7,5 teminatle birlikte Ticaret kale-mine müracaat etmeleri. (3049) (5694)

İstanbul Defterdarlığından:

Senelik muhammen kıymeti

Lira Kuruş

Beyoğlunda Hüseyin ağa mahallesinde Pire Mehmet sokağında kâin eski 6 yeni 2 sayılı ev: 234
Büyükdere'de Tepebaşı sokağında kâin 17 sayılı ev: 12
Yukarıda yazılı malların bir senelik icarı 10/9/937 cuma günü saat 14 de ihale olunacaktır. İcra bedeli dört müsavi taksitte ve taksitler peşinen tahsil olunur. Taliplerin yüzde 7,5 pey akçalarını muayyen vaktinden evvel yatırarak mezkûr günde Defterdarlık Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komis-yonuna müracaatları. (M.) (5617)

İstanbul Defterdarlığından:

Lira kuruş

Samatya'da Hacı Hüseyin ağa mahallesinde Yalboyu sokağında kâin eski 33 yeni 35 sayılı ve nızama terkedilecek kısım hariç olmak üzere 86 metre murabbaı arsasını tamamı: 120 40
Boğaziçinde Yeniköy Ayanıkola mahallesinin Köybaşı caddesi-ne kâin eski 127 yeni 145 numarataj 151 sayılı 504 metre murab-bai hane ve sahilhane arsasının 7 de 4 payı: 864
Boğaziçinde Yeniköyde Ayanıkola mahallesinde Köybaşı cadde-sinde kâin eski 192 yeni 130 sayılı ve 216 numaratajlı 65 metre murabbaı derununda su hazinesi mevcut arsanın 7 de 4 payı: 65
Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinin Beşiktaş caddesinde kâin eski 49 yeni 72 sayılı ve altında bodrumu olan dükkânın tamamı: 950
Beyoğlunda Tomtom mahallesinin İstiklâl caddesinde kâin eski 291 yeni 301 sayılı dükkânın 4320 de 2436 payı: 3722
Beyoğlunda Hüseyin ağa mahallesinin Aşklar sokağında kâin eski ve yeni 3 sayılı evin 40 da 9 payı: 326 25
Hasköyde Kiremitçi Ahmet Çelebi mahallesinde eski Harab çeşme yeni Sinagon Aziz sokağında kâin eski 23 yeni 51 sayılı bahçeli evin yarı payı: 425
Yukarıda yazılı mallar 10/9/937 cuma günü saat 14 de satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahilî ve yüzde 5 faizli hazine tahvilleri kabul olunur. Ta-liplerin yüzde 7,5 pey akçalarını muayyen vaktinden evvel yatırarak mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış ko-misyonuna müracaatları. (M.) (5600)

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Kitabın adı:	Baskı sayısı	Muhammen bedeli	Teminat akçesi
Lise:			muavakkat
Hendese	I	15,000	1250 Lira
Biyoloji	II	10,000	750 »
Cebir	II	10,000	1300 »
Hendese	II	10,000	750 »
Cebir	I	15,000	1700 »

Yukarıda adı, miktar ve tahmini bedellerile teminatları yazılı (5) nevi kitabın baskı işleri her biri ayrı bir iş olarak açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 16/9/1937 perşembe günü saat 15 de Devlet Basımevi İdare komisyo-nunda yapılacaktır. İsteklilerin, bu kitaplar nevinden bir okul kitabını muvaf-akiyetle neşretmiş olduklarını bildiren belgeleri ve işleri göstermeleri ve 2259 sayılı kanunun ikinci maddesi mucibince lazımgelen teknik ehliyetini haiz bulunduklarını mahallî ticaret odasından alınmış bir mektupla isbat etmeleri lazımdır.

Şartname ve diğer tafsilât Devlet Basımevi Direktörlüğünden alınabilir. (5761)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1. — Nümune ve şartnamesine tevfiakan 8000 kilo baş ipi pazarlıkla satın alınacaktır.
- II. — Pazarlık 20/IX/1937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta lezazim mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III. — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV. — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5789)

YENİ NEŞRİYAT

Ükü - Halkevleri Dergisi
M. Fuad Köprülü'nün müdürlüğü olduğu Ükü Dergisinin eylül nüshası çok kıymetli yazılarla çıkmıştır. Şimdiye kadar 80 sahife olarak çıkan dergi bu nüshadan itibaren 96 sahife olacağını bildirmektedir. Ükü'nün fiatı, sahifesinin artmasına rağmen, gene yirmi beş kuruştur. Oku-yucularımıza tavsiye ederiz.

Sünnet düğünü

C. E. K. Eminönü kazasından:

Eminönü muntakası dahilindeki çocuk-

lara bu akşam saat 16 dan sabaha ka-

dar devam etmek üzere bir sünnet düğü-

nu yapılacaktır.

Bu vesile ile sanatkar Naşid ve arka-

daşları tarafından iki oyun, sinema, var-

yete, düet, Caz ve hokkabaz.

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Kitabın adı:	Baskı sayısı	Muhammen bedeli	Teminat akçesi
Ortaokul:			muvaakkat
Hesap	I 36,000	1650 Lira	550 00
"	II 25,000	1100 "	366 66
Hendese	II 25,000	960 "	320 00
Fizik	II 25,000	1100 "	366 66
Hendese	III 18,000	1000 "	333 33

Yukarıda adı, miktar ve tahmini bedellerle teminatları yazılı (5) nevi kitabın baskı işleri her biri ayrı bir iş olarak açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 16/9/1937 perşembe günü saat 15 de Devlet Basımevi İdare komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin bu kitaplar neviden bir okul kitabını muvafakiyetle neşretmiş olduklarını bildiren belgeleri ve işleri göstermeleri ve 2259 sayılı kanunun ikinci maddesi mucibince lüzumgelen teknik ehliyetini haiz bulunduklarını mahalli ticaret odasından alınmış bir mektupla isbat etmeleri lazımdır.

Şartname ve diğer tafsilât Devlet Basımevi Direktörlüğünden alınabilir. (5761)

Kültür bakanlığı erkek terzilik okulu direktörlüğünden:

- 1 — Okulun dikiş ve biçki kısımlarına talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — Kayıt ve kabul şeraiti için okula müracaat olunması.

Adres:
Sultanahmed Divanyolu. Telefon 22480

(5764)

İstanbul Komutanlığı ilânları

Ordu sıhhi ihtiyacı için satın alınacak muhtelif alât ve malzemenin cinsi ve miktarları ile muhammen tutarları ve ilk teminatları ve ihale günleri ile ihale saatleri ve münakasa şekilleri aşağıda gösterilmiştir.

Cinsi	Miktarı	Muhammen ilk tutarı	ihale günü	ihale saati	Münaka- sa şekli
Etiket	200 takım	825	17/9/937	15	Açık
Alât	302 çeşit	6150	25/10/937	15	Kapalı zarf
"	173 "	4700	25/10/937	15,30	Açık
"	73 "	1800	25/10/937	16	"
"	173 "	8400	27/10/937	15	Kapalı zarf
"	112 "	2300	27/10/937	15,30	Açık
Malzeme	30 "	2200	27/10/937	16	"

Şartnameleri hergün öğleden evvel komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikaları ile beraber ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (5598)

İstanbul Haricî askerî kıtaatı ilânları

Cinsi	Tahmin fiatı	Teminatı	Eksiltme Tarihi	Saati
		Kuruş	Lira	
Yulaf	132 ton	5	490	8/9/937
"	242 "	5	908	8/9/937
"	275 "	5	1032	8/9/937
"	66 "	5	248	9/9/937
"	715 "	5	2682	9/9/937
"	110 "	5	413	9/9/937
Pirinç	7800 kilo	26	153	10/9/937
"	63000 "	26	1229	10/9/937
Bulgur	135000 "	13	1317	10/9/937
"	10200 "	13	100	10/9/937

Çanakkale Müstahkem Mevki birlikleri için kapalı zarfla yukarıda cins ve miktarı yazılı erzaklar hizalarındaki tarihlerde Müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır. Her kıtanın ihalesi ayrı ayrı yapılacaktır. İsteklilerin ihalede bir saat evvel teminat akçeleriyle ve ihale kanununun 2, 3 cü maddelerindeki vesak ile bir saat evvel komisyonla müracaatları. (303) (5442)

Akay işletmesinden:

1) İşletmemizin Yalova kaplıcaları methaline iki kilometre mesafede tesis edeceği elektrik santralının bina kısmıyla, yaptırılacak olan transformator kulübesi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2) Bu işe aid evrak şunlardır:

- A) Eksiltme şartnamesi
- B) Fenni şartname
- C) Keşifler
- D) Projeler
- E) Mahal listesi
- F) Mukavele projesi
- G) Fenni şartname, lâhikası

3) Eksiltme 7 Eylül 1937 salı günü saat 16 da idare merkezinde şefler encümeninde yapılacaktır.

4) Santral binasının bedeli keşfi (29,598) lira (12) kuruş Transformator kulübesinin (2048) lira (44) kuruştur.

5) Talipler her iki keşif yekûnunun % yedi buçuğu nisbetinde muvaakkat teminat getireceklerdir.

6) Teklif sahipleri getirecekleri zarfları yukarıda yazılı günde nihayet saat 15 e kadar makbuz mukabilinde encümen Reisliğine tevdi etmiş bulunmadıkları. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

7) Şartname ve keşifler idare veznesinden üç lira mukabilinde satın alınabilir. (5332)

İspir Kaymakamlığından:

1 — Doğu Merkezi Anadolu ile ve ilçeleri halkınca pek meşhur olan ve Harpler dolayısıyla 23 sene terk edilmiş bulunan meşhur «İspir hayvan ve yerli mahsuller panayırı» bu yıl 23/9/937 günü bir hafta devam etmek üzere tekrar açılacaktır.

2 — Hayvanları ve bilhassa meyveleri ile meşhur olan kazamızın bu panayırına iştirak edecek muhterem halkın her türlü istirahatlarını temin edileceği gibi aynı zamanda yapılacak şenlikler dolayısıyla iyi bir zaman geçireceklerinden ve civar il ve ilçeler halkının malûmu olmak üzere ilân olunur. «5846»

Askerî Liseler**Müfettişliğinden:**

Sivil Liselerde ikmalî olupta ikmalde muvaffak olacak okurlardan bir miktar talebe imithanla Askerî Liselere alınacaktır. Yüksek sınıfta olanlar tercih edilirler. Talip olanların şimdiden müracaat ederek evraklarını tamamlamaları lazımdır. (327) (5553)

HÜSEYİN CAHİD**Fikir Hareketleri**

4 Eylül 1937 Cumartesi
202 ci sayısı çıktı

İÇİNDEKİLER :

Modern demokrasinin muhtelif şekilleri (Francesco Nitti) — Din ve membalari (Will Durant) — Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Musiki (Félicien Challaye) — Amerika trenleri (Jules Romains) — Siyasi mezhepler tarihinde mühim simalar: Brissot, Mably, Morelly (G. Mosca) — Matbuat hayatı: Tasarruf (Said Emin Özbek) — Filozoflar ve Mezhepleri (Will Durant) — Timurun sarayında bir İspanyol sefiri (Clavijo) — Kitaplar arasında (Küçük notlar) — Lehde ve aleyhde — Vecdeler.

Fiyeti 20 kuruş

Müracaat yeri:

İstanbul: Ankara caddesi, No. 100 — Matbaacılık ve Gazetecilik Bürosu sahibi Ulvi Olgaç.

Galatada, Lülecihendek sokakında 119 No. Gündüzlü, geceli, yarım leyli

SAINT BENOÎT**Fransız erkek lisesinin**

İhazî sınavları vardır ve olgunluk sınavına hazırlar.

Pazar gününden maada her gün saat 9 dan 12 ye kadar kayıt muamelesi icra olunur.

Açılış tarihi: 20 Eylüldür.

İstanbul Levazım âmirliği ilânları.

Antalya garnizonunun ihtiyacı olan 234000 kilo askeri evsafıta un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhale günü 10/Eylül/1937 Cuma günü saat 10 dadır. Tahmin bedeli 12 kuruş muvaakkat teminatı 2633 liradır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını İspartada tümen satınalma komisyonuna en az bir saat evvel vermeleri. (295) (5373)

Dr. HORHORNİ

Eminönü Eczanesi yanında hastalarını kabul eder. Telefon: 24131

KANZUK SAÇ EKSiRi KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu Lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

12 nci BEYNELMİLEL

SELÂNİK SERGİSİ

Devamı: 5 — 26 Eylül 1937

12 inci Selânik Beynelmîlel sergisine iştirak etmek isteyenlerle sergiyi ziyaret edecekleri gerek vapur ve demiryolu azimet ve avdet biletlerinde gerekse malların nakliye ücretlerinde tenzilat yapılacaktır. Fazla tafsilât almak isteyenlerin İstanbul Yunan başkonsolosluğuna sabahları saat 11 — 12,30 arasında müracaat edilebilir.

İNŞAAT MÜHENDİSİ ARANIYOR

Zonguldaktaki büyük müessesattan birinde çalışmak üzere tecrübeli bir inşaat mühendisine ihtiyaç vardır. Bu vazifeye talip olanların ellerindeki diploma suretleriyle şimdiye kadar bulundukları vazifeleri gösterir mufassal tercümeihâl ve vesakî ve son bulundukları vazifede aldıkları maaş ile şimdi isteyecekleri maaşı bir mektup ile 20/eylül/1937 tarihine kadar Tophane Posta kutusu 8 adresine göndermeleri.

İstanbul Vilâyeti Ziraat Müdürlüğünden:

- 1 — Sıcak hava makinesi için pazarlıkla bir adet şartnamesinde evsafı yazılı istim makinesi mübayaa edilecektir.
- 2 — Bu makinenin muhammen kaymeti 700 Türk lirasıdır.
- 3 — Vermeğe talip olanların eylülün 10 cu cuma günü saat on dörde kadar Ziraat müdürlüğüne müracaat ederek teklifte bulunmaları lazımdır.
- 4 — Şartnameler her gün Ziraat müdürlüğü kaleminde görülebilir. «5692»

İstanbul Liman işletme idaresinden:

Galata Rıhtım üzerinde yapılacak antrepo için 31/8/937 de elde edilen fiatlar isabetli görülmediğinden buna aid pazarlığın 6/9/937 pazartesi saat 14 de tekrarlanacağı ilân olunur. (5787)

Kumbâra biri

HAYRETİN ÇİZER

1000 yapâr

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Midenize

Dikkat ve İYİ HAZIM ediniz.

Çabuk, iyi çiğnemenen yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler ve EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, ağırlık baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU

Hazımsızlığı Mide Ekşilik ve Yanmaları giderir. İnkıbazı defeder. Bugünden bir şişe MAZON alınız. Hiç bir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez. MAZON isim horoz markasına dikkat Deposu: MAZON ve Boton ecza deposu İstanbul Yenipostahane arkasında

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

KARADENİZ HATTI POSTALARI

1 Eylül'den itibaren Karadeniz hattı postaları İstanbuldan Pazar ve Salı günleri saat 12 de ve perşembe günleri saat 16 da kalkacaktır. Pazar postasından başka salı postası da Hopaya kadar gidecektir.

MERSİN HATTI POSTALARI

İstanbuldan Salı günleri kalkmakta ve dört aydanberi on beş günde bir yapılmakta olan Mersin birinci postaları 1 Eylül'den itibaren her hafta yapılacaktır.

MUDANYA HATTI POSTALARI

1 Eylül'den itibaren Mudanya hattı yaz ikinci devre programlarının tatbikine başlanılacağından yaz birinci devre tarifesi mucibince İstanbul ve Mudanyadan cumartesi günleri 14 de Kalkan postaları pazar günleri İstanbuldan 18 de ve Mudanyadan 18,30 da Kalkan postaları yapılmıyacaktır. Yeni tarife göre hergün İstanbuldan 8,30 da ve Mudanyadan 11 de vapur vardır. (5734)

Scndianavian Near East Agency

Galatada Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar. Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo'dan beklenen vapurlar.

Vasaland vapuru 6 Eylülde doğru. Birkaland vapuru 16 Eylülde doğru. Gotland vapuru 20 Eylülde doğru. Yakında İstanbuldan Hamburg Rotterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo'ya limanları için hareket edecek vapurlar.

Vasaland vapuru 6 Eylülde doğru. Birkaland vapuru 16 Eylülde doğru. Gotland vapuru 20 Eylülde doğru.

Fazla tafsilât için Galatada Tahir han 3 üncü katta kâin acenteliğine müracaat. Tel: 44991 - 2 - 3

Silivrikapı haricinde Mithatpaşa çifliğinde ÇAMLI BAĞ

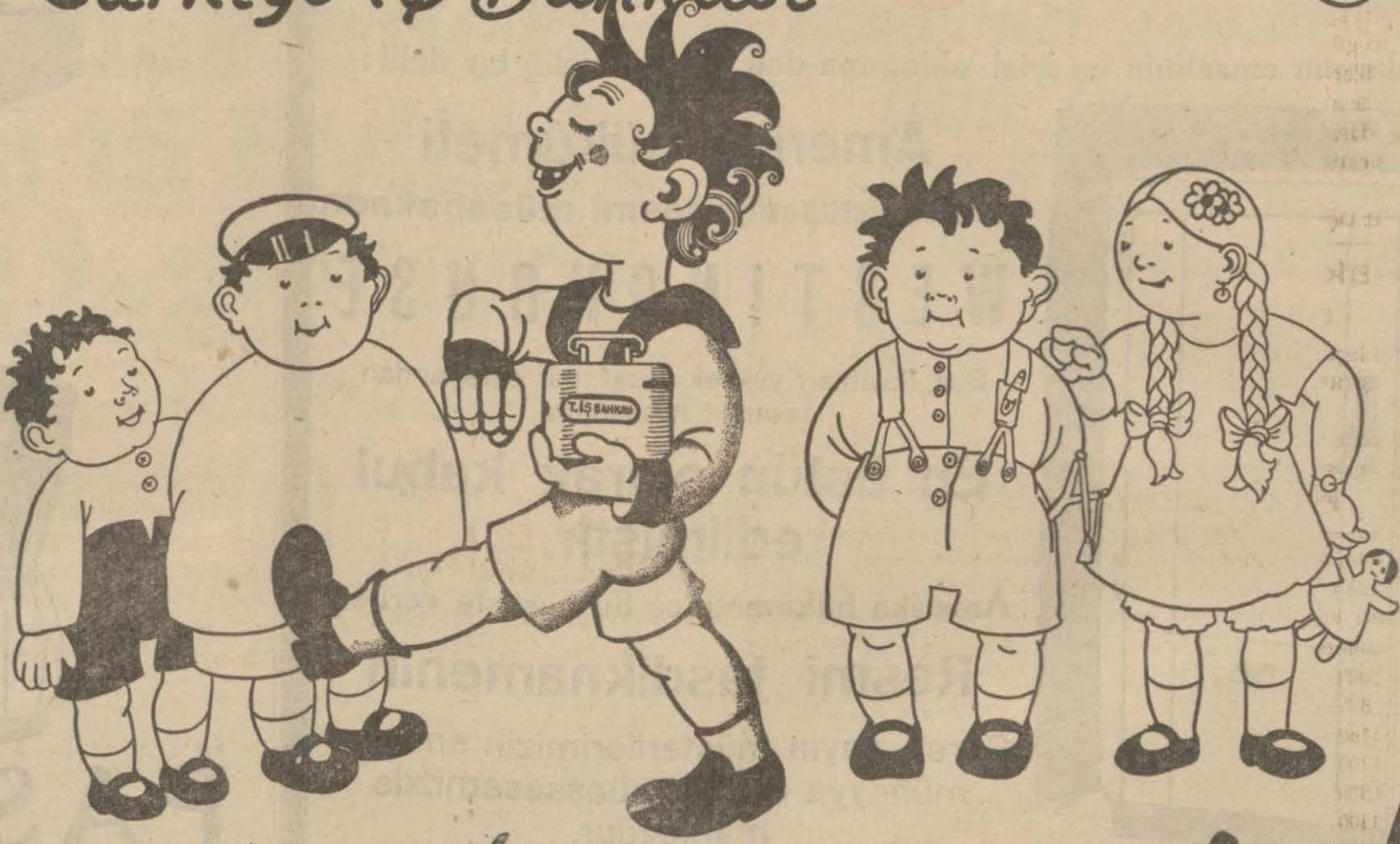
Çamlı bağ nam mesire yerindeki büyük ve mükemmel bağda Çavuş, Hafızali, Misket, Yapıncak ve sair üzümler yetiştirilmiştir. Marmaraya, Adalara, Modaya Kadıköyüne kadar hâkim bir noktadadır, bu gazinoya gelenler kır havasından istifade ettikleri gibi nefis üzümlerde bulabilirler. Mesafe Yedikuleden araba ile bir çeyrek, yaya yirmi beş dakikadır. Silivrikapıdan yaya bir çeyrek. Gazinoda masa parası yoktur, kahve 5 kuruştur. Tatil günlerinde hem temiz hava almak hem de taze koparılmış üzüm yemek isteyenler Çamlı bağa gelmelidirler.

Beşiktaş birinci sulh hukuk mahkemesinden:

Hamdi Türe vekili avukat Diyamandı tarafından Beşiktaş Abbasağa Yenimahalle Yıldız caddesinde 72/74 numaralı hanede mukim İbrahim aleyhine ikame edildiği feki haciz davası üzerine müddetle İbrahim'in ikametgâhının meçhuliyeti hasebiyle ilânen vaki tebliğata rağmen mahkemeye gelmemiş olduğundan talep veçhile gıyabında muhakemeye devam olundu. Davacı vekili cereyan eden muameleden bahisle muameleli gıyap kararının ilânen tebliğini istemesi üzerine talep veçhile cereyan eden muameleden bahisle muameleli gıyap kararının 15 gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş ve muhakemesi 20/9/37 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 13 buçuğa talik kılınmış olduğundan o gün mahkemeye gelmediği ve yahut tasdikli bir vekil göndermediği takdirde mahkemeye kabul olunmayacağı gibi müddetinin iddiasını ve vakıyı kabul ve ikrar etmiş sayılacağı gıyap kararının tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Türkiye İş Bankası

MAZHAR N. RESMOR

Kumbarası Var!

İş Bankası asgarî 25 lira mevduat ibulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır. 1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Birinci Teşrin ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri.

REKTA PATI

Basur memelerini ANTİVİRÜS ile tedavisi

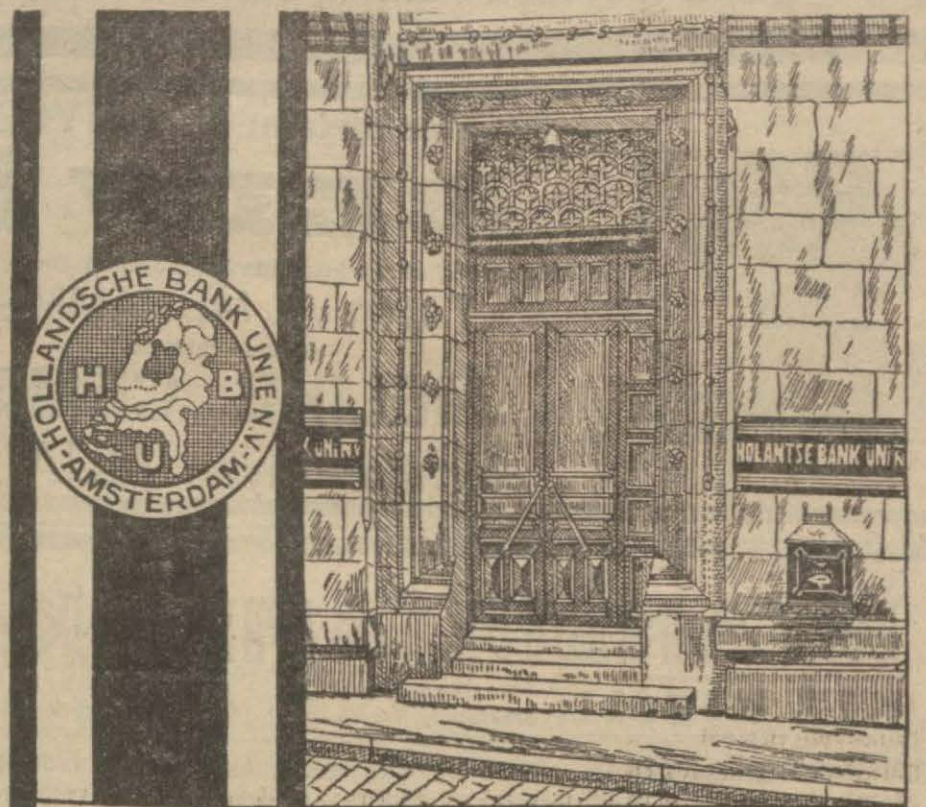
İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

ŞARK İSPENÇİYARİ LÂBORATUVARI, İstanbul.

Ulviye Ersin Biçki Dikiş Yurdu

En son metot ve kolay usulleriyle biçki, dikiş 10 ayda mükemmel öğretilir. Kültür Direktörlüğüne musaddak diploma verilir. Mezunlar Yurt ve Atölye açabilirler. Şerait ehvendir, kayıt muamelesi başlamıştır. Adres:

Tepebaşı: Bay Murat Ap. No. 2

Mevduat için elverişli şartlar
Para plasmanı için öğütler
Kiralık Kasalar

Bütün gün arasız açıktır

Galata - Kartçınar sokak

Bütün modern ve sıhhi teçhizatı muhtevi Leyli ve nehari

Erkek AVUSTURYA LİSESİ

Tam devreli lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzari sınıf.

Derslere 14 Eylül Salı başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylül'den itibaren her gün saat 8,30 dan 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 3 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya 42095 e telefon edilmesi.

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve Erkek ALMAN LİSESİ ve Ticaret mektebi

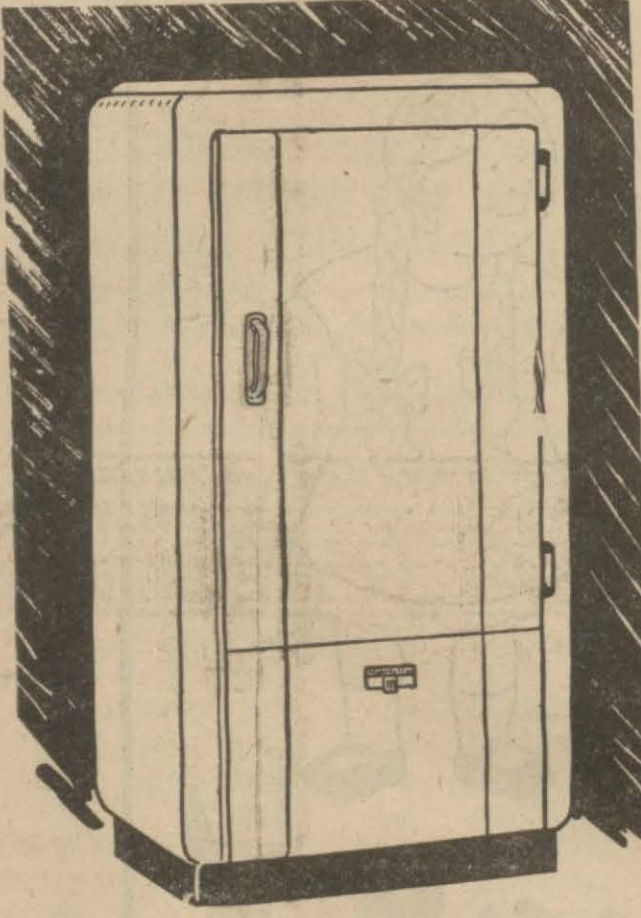
Tam devreli Lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzari sınıf

Derslere 9 Eylül Perşembe Başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylül'den itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar, nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya 49486 ya telefon edilmesi.

Boş Lâkirdi Değil! Westinghouse

Buz dolablarının emsalinin en iyisi olduğuna dair işte en belîğ bir delil:

Amerika hükûmeti
tarafından tertib edilen resmî müsabakada
WESTINGHOUSE

Buz dolabları yüksek evsaf ve cereyandan
tasarruf hususunda

En üstün olarak kabul
edilmiştir.

Amerika hükûmetince bu hususta verilen
Resmî tasdiknamenin
Sureti sayın müşterilerimizin emrine
müheyya olarak müessesemizde
mahfuzdur.

5 sene garanti

Westinghouse

Türkiye Umumî Mümessillîği

HELİOS MÜESSESATI

Galata Voyvoda caddesi, No. 122 - 126 - 128; Telefon : 44616

Her akşam: HARBİYEDE

BELVÜ

Bahçesi alaturka kısmında Mısır filim yıldızı ve rakkase

TAHİYYE MUHAMMET

meşhur rakkase

MELİKE CEMAL

Ayrıca Bayan MUALLÂ

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji
Arnavutköy, Tel. 36.160

ERKEK KISMI: Robert Kolej
Bebek, Tel. 36...3

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarlı olarak müteahhas muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile bayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı, derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI Ameli ve nazari usullerle elektrik, makine ve Nafia mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ: Çarşamba ve cumartesi günleri saat 9'dan 12'ye kadar 1 Eylül'den sonra her gün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

Saraçhane başında Horhor caddesinde

Erkekler kısmı: Münir Paşa konağında - Kızlar kısmı ile ilk kısmı: yeni yapılan binada

**KIZ
ERKEK**

HAYRİYE LİSELERİ

**YATILI
YATISIZ**

Ana - ilk - orta lise kısımlarını hâvidir. Fen ve edebiyat okulları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına, Münirpaşa konağı karşısında leyli bir liseye lâzım olan bütün müstemilâtı havi büyük bahçeli yeni yapılan binada kız lisesi ile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamen ayırdır. Nehari talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsü ile naklolunurlar. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10'dan akşam 5'e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530.

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - NEVRALJİ BAŞ ve
DIŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

Operatör - Urolog

Dr. Mehmed Ali
İdrar yolları

hastahıkları müteahhası. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Selâmi Sedes
AKŞAM Matbaası

HASAN TIRAŞ BIÇAĞI

Türkiyenin ve bütün dünyanın en yüksek tıraş bıçağıdır. En güzel evsafı malik olup işveç çeliğinden yapılmıştır. Dört tarafında birer numero vardır ve her bir numero ile lâakal 5 defa yapmak mümkündür. Bir adedi 5, 10 adedi 30 kuruştur.

PASLANMAZ Hasan tıraş bıçağı

Bir harikası san'attır. Senelerce suda bırakılsa bile kat'iyen paslanmaz. Her gün tıraş olduktan sonra silmeğe ve kurulağa hacet bırakmaz. Yüksek evsaf ve meziyetlere maliktir. Bununla bir kere tıraş olanlar hayatlarının müddet ve devamınca başka bıçak istimal edemezler.

1 adedi 6, 10 adedi 50 kuruştur.

HASAN TIRAŞ BIÇAĞI, fırçası, tıraş
sabunu ve kremi, tıraş pudra ve kolonyası

zevkin tamamını ikmal eden vasıtalarıdır.

Sonbahar geldi

Elbiseye dair ihtiyaçlarınızı
şimdiden Galatada meşhur

EKSELSYOR

Büyük elbise mağazasında

Her yerden

Ucuz ve Teminatlı

alabilirsiniz

Şu cetvelden bir fikir
edebilirsiniz

Erkeklerle

Pardesüleri janr 13

Pardesüleri Empermeabl 18 1/2

Muşambalar Her renkte 11 1/2

Trençkotlar 3 katlı 15 1/2

Kadınlara

Mantolar Yünlü 10 1/2

Pardesüleri Gabardin 15 1/2

Muşambalar Her renkte 10 1/2

Muşambalar İpekli 23

Çocuklara

Pardesüleri Gabardin 7

Muşambalar Her renkte 6 1/2

Erkeklerle ısmarlama

kostümleri en iyi ku-

maşlardan iki prova ile 28 1/2

Haftalık ve aylık tediyeatla

dahi muamele vardır.

GALATADA

Ekselsyor

Mağazasında

Telefon: 43503

Hatırlatırız ki:

Şehir ve spor kostümleri
pardesüleri ve mantolar
için mevsimin en son moda

İngiliz kumaşları

gelmiştir.

İTKİN

Tüccar — Terzi

405 İstiklâl Cad. Tel. 40450

SEKSÜLİN

BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT

EZANESİ

MUHASİP ARANIYOR

Usulü muzaafaya ve muamelâtı ho-
sebiyye bihakkin vakıf ve ticareth-
nelerde tecrübe görmüş bir muhasibe
ihtiyaç vardır. Taliblerin Sirkeci Or-
haniye caddesi No. 28 Sabri Aroa'nın
otomobil levazımâtı satış mağazasına
müracaatları.

TİFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifove paratifo hastahıklarına tutul-
mamak için ağızdan alınan tifo hap-
larıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes
alabilir. Kutusu 50 Kr.